

JKM LIBRARY

PJ5213.P480

Petermann, Jul. Henr.

Brevis linguae chaldaicae grammatica, II



3 9968 02663 2185

PJ 4569 P47C

ACCESSION NUMBER

SHELF NUMBER

10690

~~174532~~

The Virginia Library
McCormick
Theological Seminary
of the
Presbyterian Church, Chicago.

From the

Fund.

RECEIVED

PJ

5 213

. p480

Digitized by the Internet Archive
in 2024

PORTA
LINGUARUM ORIENTALIUM

SIVE

ELEMENTA LINGUARUM

- | | |
|------------------|------------------|
| I. HEBRAICAE | V. SYRIACAE |
| II. CHALDAICAE | VI. ARMENIACAE |
| III. SAMARITANAE | VII. AETHIOPICAE |
| IV. ARABICAE | VIII. PERSICAE. |

STUDIIS ACADEMICIS ACCOMMODATA.

EDIDIT

J. H. PETERMANN, E. NESTLE, S. LANDAUER E. A.

PARS II.

LINGUA CHALDAICA.

EDITIO SECUNDA EMENDATA.

CAROLSRUHAE ET LIPSIAE.

H. REUTHER.

LUTETIAE PARISIORUM
MAISONNEUVE & C^{IE}.

25, QUAI VOLTAIRE.

LONDINII
DULAU & CO.

37, SOHO SQUARE.

1872.

BREVIS
LINGVAE CHALDAICAE

GRAMMATICA, LITTERATURA, CHRESTOMATHIA

CUM

GLOSSARIO.

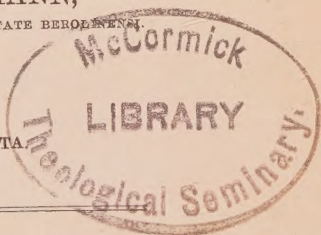
IN USUM PRAELECTIONUM ET STUDIORUM
PRIVATORUM

SCRIPSIT

ius: ich
JUL. HENR. PETERMANN,

DOCT. ET PROF. PUBL. EXTRAORD. IN UNIVERSITATE BEROLINENS.

EDITIO SECUNDA EMENDATA



CAROLSRUHAE ET LIPSIAE.

H. REUTHER.

LUTETIAE PARISIORUM
MAISONNEUVE & C^{IE}.

25, QUAI VOLTAIRE.

LONDINI
DULAU & Co.

37, SOHO SQUARE.

1872.

Typis Guilielmi Drugulini Lipsiensis.

PJ

5213

P480

PRAEFATIO.

Exemplaria primae editionis hujus libri quum divendita essent, et a multis expeterentur, a bibliopola honestissimo mihiq̃ amicissimo monitus hanc novam praeparavi, in qua praecipue vocalibus, quae in libris impressis mirifice fluctuant, recte constituendis diligentem operam navavi. Qua in re magno mihi usui fuit Lexicon chaldaicum novum a Clar. Levy editum, qui optimos libros manuscriptos et editiones versionum accurate et docte comparavit, et ad veram vocabulorum et formarum prononciationem indicandam multum contulit. In reliquis tantummodo errores typographicos sustuli; sed lectores futuros rogo, ut, quum neminem ha-

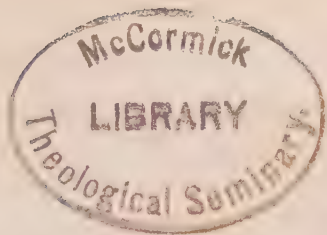
10690

buissem, qui me in corrigendis plagulis adjuvaret, si quid in rebus levioribus peccaverim, benevole mihi ignoscant.

Scrpsi

Calendis Februaribus

MDCCCLXXII.



I.

DE SCRIBENDI ET LEGENDI ELEMENTIS.

§. 1—5. *) Scripturae chaldaicae utpote ab Hebraeis assumtae atque ex horum lingua jam satis cognitae tabulam hîc omittimus, atque eâdem ratione ducti de nominibus litterarum consonantium, quae itidem chaldaica sunt, earumque figurâ, pronunciatione ac divisione nihil addimus.

§. 6—11. Vocales eadem sed negliger ac sine omni constantia positae sunt, ita ut longam in syllaba composita aut dagessata, brevem in syllaba simplici saepissime invenias. Hinc regulae de *Kamez chatuph*, quod multo rarius hîc occurrit, ex grammatica hebr. petitae in lingua chald. non valent, atque vera signi *Kamez* lectio ex sola etymologia vocum dijudicari potest.

Signa diacritica et orthographica ab hebraicis tam formâ quam usu haud discrepant; sed lineae *Metheg* usus in lingua chald. est multo rarior. *Accentus* praeter loca biblica (Esra 4, 8. — 6, 18. 7, 12—26. Dan. 2, 4. — 7, 28. Jerem. 10, 11.) nonnisi in Onkelosi versione Pentateuchi reperiuntur. Tonus secundum accentuationem hebraicam ultimam semper syllabam ferit, et

*) Numeros paragraphorum analogiae causa eosdem per omnes dialectos semiticas retinuimus.

in penultima fere ibi tantum locum habet, ubi hebraica lingua eandem syllabam eo insignit.

Numeris designandis litterae eâdem ratione, qua apud Hebraeos inserviunt.

§. 12. Permutationes litterarum in lingua chaldaica saepissime occurrunt, atque fortiores non minus consonantes quam debiliores varias mutationes subeunt.

1) *Transponitur* littera ת in formis Iihpeel et Ithpaal, quando stirps verbi ab una e litteris ו ז ס צ ש incipit. e. g. אֶתְחַחֵר, אֶתְשַׁמַּע pro אֶתְחַחֵר, אֶתְשַׁמַּע.

2) *Assimilatur* eadem littera in iisdem formis sequenti d, th, t. e. g. אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר, אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר, אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר, seu praecedentibus litteris ו ז ס צ ש e. g. אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר — אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר (vide 1.); atque adeo in alias etiam litteras in iisdem formis abit. e. g. אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר, אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר, אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר, אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר. Similiter ח transit in ת in voce אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר. Ita quoque נ in verbis אֶתְחַבֵּר litterae sequenti assimilatur. e. g. אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר, אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר. Sed נ et ת tanquam litterae ultimae radicales litteris affirmativis fere nunquam assimilantur.

In verbis אֶתְחַבֵּר littera sequens in praecedentem abit in Fut. Conj. Peal, et in Conjugg. Aphel et Ittaphal e. g. אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר, אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר, אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַבֵּר. Idem fit in Conj. Ittaphal omnium verborum, ubi א praee-

cedenti ת assimilatur e. g. אֶתְקַטַּל pro אֶת־אֶקְטַל, in Conj. Ithpeel verborum פֿ"א e. g. אֶתְחַדֵּר pro אֶת־אֶחָד, אֶתְאֶשֶׁר pro אֶת־אֶשֶׁר, ה in voce מִנּוּ pro מִן etc.

At nonnunquam geminationis litterarum loco littera liquida, praesertim ג, inseritur, e. g. אֶגְבֵּא pro אֶבֵּא, אֶתְוִן pro אֶתְוִן, קֶצִי pro קֶנְצִי, גֶּבֶר pro גֶּנְבֶר, קֶרֶם, בֶּרֶבֶל, e. g. (הַעֲלֵת pro הַנְּעֵלֶת) atque etiam ר, e. g. שֶׁנֶּק, קֶסֶם, בֶּבֶל pro שֶׁרֶנֶק; sed haud raro, quando syllaba praecedens vocalem i habet, י quiescens prolongationis ergo additur, ac nihilominus saepe in libris impressis Dagesch litterae sequenti impositum reperitur e. g. מִיִּלְי et מִיִּלְי pro מִיִּלְי, אִיבֵאֵשׁ et אִיבֵאֵשׁ pro אִיבֵאֵשׁ*).

3) *Abjicitur* littera ת in statu absoluto sing. numeri nominum in syllabum וֶת et יֶת— desinentium e. g. מִשְׁרִית pro מִשְׁרִי, מַלְכוּת pro מַלְכוּ, קֶרוֹם, קֶרֶם, quarum formarum loco saepius reperitur קֶרֶם, קֶרֶם, קֶרֶם. Imprimis vero litterae debiliores abjiciuntur, nempe י et ג, in initio vocum cum Schwa effe-

*) In mediis vocibus atque in earum fine littera ך et ך, quando mobiles evadunt, saepius geminatae leguntur, ut lectores in textu vocalibus plerumque destituto mobiles a quiescentibus facilius discernant. e. g. מִצְוֹתָא i. e. מִצְוֹתָא, תְּנִינָא i. e. תְּנִינָא, חִיבִין i. e. חִיבִין, רְגִלִי i. e. רְגִלִי,

rendae in Imperativo Conjug. Peal verborum פ"י et פ"ן e. g. פֶּק s. פּוֹק pro נִפְק, הֶב pro יִהֶב; porro נ in plurali numero Participiorum accedentibus Affixis pers. II. Praeteriti, e. g. קִטְּלִיתוֹן pro קִטְּלִיתוֹן, קִטְּלִיתוֹן pro קִטְּלִיתוֹן, itemque קִטְּלִיתוֹן, קִטְּלִיתוֹן pro קִטְּלִיתוֹן. Littera י abjicitur in variis formis verbi חִיָּא, atque ן in iisdem formis verbi הָיָא e. g. יְחִי pro יְחִי s. יְחִיָּא — יְחִי s. יְחִיָּא pro יְחִיָּא s. יְחִיָּא etc.; item ע in nonnullis vocibus e. g. סִרְתָּא pro סִרְתָּא, תְּרִיסַר pro שְׁבַע עָסְרִי, שְׁבַע עָסְרִי pro שְׁבַע עָסְרִי, תְּרִי עָסְרִי pro שְׁבַע עָסְרִי; saepissime vero א in variis formis verborum פ"א e. g. מְמַר pro מְמַר, מְמַר pro מְמַר, מְמַר pro מְמַר, מְמַר pro מְמַר, et in vocibus נָשׁ pro נָשׁ, אַחַר pro אַחַר.

4) *Praefigitur* littera א vocibus praesertim, quarum littera initialis vocali destituta est. e. g. אֶבְסֵן pro ξένος, אֶבְרִי pro יְבִר, אֶבְרִי et אֶבְרִי pro יְבִר, אֶבְרִי et אֶבְרִי pro יְבִר, אֶבְרִי et אֶבְרִי pro יְבִר.

5) *Commulantur* imprimis litterae debiles א ה ו י inter se. e. g. in Part. Conj. Peal verborum ע"ו קִאָם, קִאָם pro קִאָם, plur. קִאָם, atque etiam Syrorum more קִאָם — porro קִאָם pro קִאָם — קִאָם pro קִאָם — קִאָם pro קִאָם.

In *vocalibus* ponendis magna fluctuatio conspicua est, quoniam, qui textus chaldaicos vocalibus instruxerunt, non eandem curam, quam in textibus hebraicis adhibuerunt, alii saepe alias vocales addiderunt, easque, quotiescunque fieri posset, ad analogiam linguae hebraicae ponendas putarunt. Hinc factum est, ut neglectis litteris quiescentibus formae prorsus irregulares appareant, quales sunt אִינַשׁ pro אִינַשׁ , חֻכְמָא pro חֻכְמָא , מִימָת pro מִימָת , אִיכּוּל pro אִיכּוּל s. אִיכּוּל , אִישׁוּי pro אִישׁוּי .

Caeterum in vocalibus permutandis, transponendis, ejiciendis atque addendis eadem prorsus regulae observantur, quae apud Hebraeos valent.

II.

DE PARTIBUS ORATIONIS.

CAP. I. DE PRONOMINIBUS.

§. 1. *Pronomina personalia* duplicis generis sunt.

a) *absoluta* sive *separata*, quae casum plerumque Nominativum exprimunt, b) *affixa* seu *suffixa*, quibus casus obliqui indicantur.

a) *Pronomina personalia separata*:

	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
I. pers. comm.	אֲנִי, אַתָּה ego.	אֲנֵינוּ, אַתְּמוֹנוּ nos.
II. pers.	masc. אַתָּה, אַתָּה, אַתָּה tu.	אַתְּמוֹן, אַתְּמוֹן vos.
	fem. אַתָּה, אַתָּה, אַתָּה —	אַתְּמוֹן, אַתְּמוֹן —
III. pers.	masc. הוּא, הוּא, הוּא is.	הֵמוֹן, הֵמוֹן, הֵמוֹן ii.
	fem. הִיא, הִיא, הִיא ea.	הֵמֶנּוּ, הֵמֶנּוּ eae.
	Pro אַתָּה saepe legitur אַתָּה.	

b) Pronomina suffixa seu inseparabilia modo verbis, modo nominibus affiguntur, ac verbis quidem affixa casui plerumque Accusativo exprimendo inserviunt, nominibus vero addita Pronominum *possessivorum* vices gerunt, ac Genitivum casum exprimunt.

α) Pronn. suffixa Verborum:

	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
I. pers. comm.	אֲנִי, אֲנִי me.	אֲנֵינוּ, אֲנֵינוּ (אֲנֵינוּ) nos.
II. pers.	masc. אַתָּה, אַתָּה, אַתָּה te.	אַתְּמוֹן vos.
	fem. אַתָּה, אַתָּה, אַתָּה te.	אַתְּמוֹן —
III. pers.	masc. הוּא, הוּא, הוּא, הוּא, הוּא (חֹוֹן) eum	הֵמוֹן, הֵמוֹן, הֵמוֹן, הֵמוֹן, הֵמוֹן eos.
	fem. הִיא, הִיא, הִיא, הִיא, הִיא eam.	הֵמֶנּוּ, הֵמֶנּוּ, הֵמֶנּוּ, הֵמֶנּוּ, הֵמֶנּוּ eas.

β) Pronomina suffixa *Nominum* a Suffixis verbalibus paullum differunt, atque modo singulari modo plurali *Nominum* formae adduntur.

Suffixia nominum singular.

Sing.

Plur.

I. pers. comm. אֲנִי , meus, mea.

אֲנִי noster, a.

II. pers.	masc. אַתָּה tuus, tua.	כֻּם, כֻּן vester, vestra.
	fem. $\text{אַתְּ, אַתְּ, אַתְּ}$, tuus, a.	כֻּן vester, vestra.
III. pers.	masc. הוּא, הוּא, הוּא ejus, suus, sua.	הוּם earum, suus, a.
	fem. הִיא, הִיא, הִיא ejus, suus, a.	הֵן, הֵן earum, suus, a.

Suffixia nominum plural.

Sing.

Plur.

I. pers. comm. $\text{אֲנִי, אֲנִי, אֲנִי}$ mei, meae.

$\text{אֲנִי, אֲנִי, אֲנִי}$ nostri, ae.

II. pers.	masc. $\text{אַתָּה, (אַתָּה) אַתָּה}$ tui, tuae	כֻּן, כֻּן vestri, ae.
	fem. אַתְּ, אַתְּ - - -	כֻּן, כֻּן - - -
III. pers.	masc. הוּא, הוּא, הוּא ejus, sui, ae.	הוּם, הוּם earum, sui, ae.
	fem. הִיא, הִיא, הִיא ejus, sui, ae.	הֵן, הֵן earum, sui, ae.

Pro אֲנִי saepius אֲנִי, אֲנִי seu אֲנִי , atque item אֲנִי pro אֲנִי scribitur.

Nomina $\text{אֲנִי, אֲנִי, אֲנִי}$, quomodo accedentibus Suffixis II. et III. pers. a communi forma recedant, infra cap. III. dicetur.

§. 3. *Pronomen relativum* est מִי indeclinabile sive praefixum מִי in utroque genere et numero, cujus casus obliqui eâdem ratione, quâ in lingua hebraica exprimuntur.

Cum Pronomine interrogativo conjunctum מִי מִי significat id quod *is, qui*.

§. 4. *Pronomina interrogativa* sunt 1) מִי, מִי, (inde מִי ex מִי הוא *quis?* de personis, et מִי, מִי *quid?* de rebus, utrumque flexionis expers. 2) masc. מִי *quisnam?* et fem. מִי *quaenam?* e stirpe interrogativa מִי et Pron. demonstr. מִי, מִי formatum.

Pronomina מִי et מִי Pronominibus etiam indefinitis exprimendis inserviunt.

III.

DE VERBO.

§. 1. Verba sunt aut *primitiva* aut *derivata*. *Primitiva* sunt trilittera, *derivata* vero, quae modo tribus modo pluribus litteris constant, sive a verbis descendunt, e. g. קָטַל, אֶקְטַל, אֶתְקַטַּל etc. a קָטַל, sive a nominibus e. g. בָּעַל *maritus factus est* a בָּעַל *maritus*, נִשְׁרַשׁ *eradicavit, radices egit* a נִשְׁרַשׁ *radix*, seu denique a particulis e. g. קָבַל a קָבַל etc.

§. 2. Forma primitiva tribus litteris constans, eaque monosyllaba, quam *radicem* Grammatici nuncupare

solent, plerumque in *tertia p̄ersona Sing. Praet.* conspici-
tur, atque haec est, quae in Lexicis (si verba ע"ע et
ו"ע exceperis) proponitur.

A verbo primitivo ex lege certâ et constanti plu-
res deducuntur species derivatae, quae secundum varias
formas significationem primitivi vario modo immutant.
Hae *Conjugationes* vulgo (licet falso) dictae additâ pri-
mitivâ sunt *tres*, quarum quaeque formam reflexivam
sive passivam habet. Nomen acceperunt a verbo פִּעַל,
quo tanquam Paradigmate antiquiores Grammatici uti
solebant; atque inde prima verborum littera radicalis
dicitur פ, secunda ע, tertia ל.

I. פִּעַל	פִּעַל	אִפְעַל
אִתְפַּעַל	אִתְפַּעַל	אִתְפַּעַל

In *Conjugatione prima Peal* dictâ, cui Hebraeo-
rum *Kal* respondet, verba primariam eamque simpli-
cem habent significationem, sive *transitivam* sive *in-*
transitivam; ac *transitiva* quidem verba plerumque vo-
calem mediae radicalis *Pathach*, *intransitiva* vero vo-
cales *Zere* vel *Chirek* vel *Cholem*, modo plene modo
defective scriptas assumunt, e. g. קָטַל *interfecit*, בָּאֵשׁ
s. בָּאֵשׁ *malus fuit*, יָתַב s. יָתַב *sedit*, דָּמַךְ s. דָּמַךְ
dormivit; nonnunquam etiam utraque forma signifi-
catione diversa occurrit, e. g. גָּמַר *absolvit*, גָּמַר *absolu-*
tus fuit; alias vero haec distinctio non observatur, e. g.
שָׂאֵל et שָׂאֵל, *rogavit*, *interrogavit*. Forma *reflexiva*
seu *passiva* praepositâ syllabâ אִתְ, *Ithpeel* dicta, rarius

reflexivam, plerumque *passivam* notionem induit. e. g. פָּלַג *divisit*, אֶתְפַּלֵּג s. אֶתְפָּלַג *divisit se, divisus est*.

Conjuncta secunda, Pael dicta, geminatâ secundâ radicali notionem habet *primitus intensivam*, deinde *causativam* s. *transitivam*, atque etiam *privativam*, cf. קָטַל *interfecit*, קָטַל *continuo interfecit*, חָכַם *sapiens fuit*, חָכַם *sapientem reddidit* s. *fecit*, כָּדַב *mendax fuit*, כָּדַב *mendacem fecit*, i. e. *declaravit*, שָׁרַשׁ s. שָׁרַשׁ *radices egit et eradicavit*. Forma *Ithpaal*, praefixâ syllabâ אֶת tam *reflexivam* quam *passivam* notionem verbo tribuit. e. g. אֶסְתַּמֵּר *cavit sibi*, אֶסְתַּמֵּר *abscondidit se* s. *absconditus est*, אֶשְׁתַּבַּח *laudatus est*.

Conjugatio tertia, quae *Aphel* dicitur, e *Conj. I.* praeposito אֶ orta, verba plerumque reddit *causativa* et *transitiva*, e. g. שָׁמַע *audivit*, אֶשְׁמַע *audire fecit*, *proclamavit*, לָבַשׁ *indutus fuit*, אֶלְבַּשׁ *induit*, צָדִיק *justus fuit*, אֶצְדִּיק *justum fecit*, i. e. *declaravit*.

Ita Conjugationes Pael et Aphel easdem fere significationes habent; at, si verba in utraque Conjugatione flexa occurrunt, diversas plerumque notiones induunt. e. g. מָלַךְ *consuluit*, אֶמְלִיךָ *regem fecit*.

Forma *Ittaphal* eâdem fere ratione, quâ *Ithpeel* et *Ithpaal*, ex Conjugatione *Aphel* formatur, eo tamen discrimine, ut אֶ praefixum *Conjug. Aphel* praecedenti ת assimiletur, unde Forma אֶתְפַּעַל exoritur pro אֶתְפַּעַל.

Sed haec forma omnino rarior est, atque notio ejus a notione Conjugationis Ithpeel non multum differt. e. g. **אֶתְשַׁלַּם** *traditus est*. In Chaldaismo biblico ejus loco semper forma *Hophal* reperitur. v. c. **הִתְחַרַּב** *destructus est*, **הִתְחַבַּר** *perivit*.

Exstant praeterea formae, quae dicuntur Poel et Ithpoal, Polel et Ithpolal, Palpel et Ithpalpal, quae tam formâ quam notione Conjugationi Pael sunt similes, atque e lingua hebraica jam satis cognitae sunt. Reliquae vero formae *Schaphel*, *Saphel*, *Taphel* etc. dictae, quum multo sint rariores, verbis potius *quadrilitteris* accensendae sunt, atque itidem quoad formas et notiones a Conjugationibus Pael et Aphel paullum discedunt. cf. **שָׁכַל** *absolvit* pass. **אֶשְׁתַּכַּל**, **סָקַל** *occurrit*, **צָלַח** *inflammavit*, **תָּרַם** *interpretatus est*.

Verba vero *quadrilittera* dicuntur ea, quae a formis reliquis plus minusve recedunt, atque aut litteram aliquam insertam sive additam habent, aut a voce peregrina s. indigena, eâque quadrilitterâ descendunt, e. g. **גָּרַם** *fregit*, **פָּרַם** *sustentavit*, **פָּרַק** *oblectavit*, **קָטַרַם** (i. q. *καταγορεῖν*) *accusavit*.

Quae cujusque verbi Conjugationes occurrant, et quamnam earum quaeque significationem induat, e Lexicis cognoscitur.

§. 3. *Tempora* sunt duo, quorum alterum *Praeteriti* s. *Perfecti* notione insignitur, quia rem perfectam

ideoque certam indicat, alterum vero vulgo *Futurum* s. *Aoristus*, rectius *Imperfectum* appellatur, quia rem nondum perfectam atque ideo incertam enunciat.

Praeterea Participia etiam formandis temporibus inserviunt, Praeterito nempe vel Praesenti, si terminationes Praeteriti adduntur, e. g. פָּתַחְתָּ *aperit* s. *aperuit*, קָטַלְתָּ *occisus sum* — ac Praesenti, si cum Pronominibus separatis pers. I. vel II. conjunguntur, e. g. קָטַלְנִי *pro* אֲנִי *interficiens ego* i. e. *interficio*. Porro tempora composita formantur, ita nempe, ut Praeteritum verbi הָיָא aut Praeterito alius verbi praefixum, *Plusquamperfectum*, aut Participio praepositum, *Imperfectum* indicet, e. g. הָיָא נֶפֶק *exierat*, הָיָא נֶפֶק *exibat* — ac denique etiam *Futurum* interdum per vocem עָתִיד i. e. *futurus*, μέλλων, sequente Infinitivo cum לְ praef. exprimitur. e. g. עָתִיד לְמָקַט *interficiet*.

Modi sunt *Indicativus*, *Imperativus*, *Infinitivus*, et *Participium*, quod in Conjugg. act. duplicem formam, activam alteram, alteram passivam habet; *Conjunctivus* et *Optativus* plerumque per *Futurum* exprimuntur.

Numeri sunt duo: *Singularis* et *Pluralis*, *personae* tres, sed *Imperativus* non nisi secundam agnoscit.

Genus est triplex: *masculinum*, *femininum* et *commune*.

	Peal.	Ithpeel.	Pael.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	קָטַל	אֶתְקַטַּל	קִטַּל
— f.	קָטַלְתְּ	אֶתְקַטַּלְתְּ	קִטַּלְתְּ
2 m.	קָטַלְתָּ	אֶתְקַטַּלְתָּ	קִטַּלְתָּ
— f.	קָטַלְתְּ	אֶתְקַטַּלְתְּ	קִטַּלְתְּ
1 c.	קָטַלְתִּי	אֶתְקַטַּלְתִּי	קִטַּלְתִּי
Plur. 3 m.	קָטַלוּ	אֶתְקַטַּלוּ	קִטַּלוּ
— f.	קָטַלְוּ	אֶתְקַטַּלְוּ	קִטַּלְוּ
2 m.	קָטַלְתֶּם	אֶתְקַטַּלְתֶּם	קִטַּלְתֶּם
— f.	קָטַלְתֶּן	אֶתְקַטַּלְתֶּן	קִטַּלְתֶּן
1 c.	קָטַלְנָא	אֶתְקַטַּלְנָא	קִטַּלְנָא
<i>Infinitivus.</i>			
	מִקְטַל	אֶתְקַטַּלָּא	קִטַּלָּא
<i>Imperativus.</i>			
Sing. 2 m.	קָטַל	אֶתְקַטַּל	קִטַּל
— f.	קָטַלִּי	אֶתְקַטַּלִּי	קִטַּלִּי
Plur. 2 m.	קָטַלוּ	אֶתְקַטַּלוּ	קִטַּלוּ
— f.	קָטַלְנָא	אֶתְקַטַּלְנָא	קִטַּלְנָא

L A R I S F L E X I O.

Ithapaal.	Aphel.	Ittphal.
אַתְּקַטֵּל	אַקְטִיל	אַתְּקַטֵּל
אַתְּקַטִּילְתָּ	אַקְטִילְתָּ	אַתְּקַטִּילְתָּ
אַתְּקַטִּילֶהָ	אַקְטִילֶהָ	אַתְּקַטִּילֶהָ
אַתְּקַטִּילֶהָ	אַקְטִילֶהָ	אַתְּקַטִּילֶהָ
אַתְּקַטִּילָתְּ	אַקְטִילָתְּ	אַתְּקַטִּילָתְּ
אַתְּקַטִּילוּ	אַקְטִילוּ	אַתְּקַטִּילוּ
אַתְּקַטִּילָא	אַקְטִילָא	אַתְּקַטִּילָא
אַתְּקַטִּילְתּוֹן	אַקְטִילְתּוֹן	אַתְּקַטִּילְתּוֹן
אַתְּקַטִּילְתֶּן	אַקְטִילְתֶּן	אַתְּקַטִּילְתֶּן
אַתְּקַטִּילְנָא	אַקְטִילְנָא	אַתְּקַטִּילְנָא
אַתְּקַטִּילָא	אַקְטִילָא	אַתְּקַטִּילָא
אַתְּקַטֵּל	אַקְטִיל	אַתְּקַטֵּל
אַתְּקַטִּילִי	אַקְטִילִי	אַתְּקַטִּילִי
אַתְּקַטִּילוּ	אַקְטִילוּ	אַתְּקַטִּילוּ
אַתְּקַטִּילְנָא	אַקְטִילְנָא	אַתְּקַטִּילְנָא

	Pael.	Ithpeel.	Pael.
<i>Futurum.</i>			
Sing. 3 m.	יִקְטֹל	יִתְקַטֵּל	יִקְטֹל
— f.	תִּקְטָל	תִּתְקַטֵּל	תִּקְטָל
2 m.	תִּקְטָל	תִּתְקַטֵּל	תִּקְטָל
— f.	תִּקְטָלִין	תִּתְקַטֵּלִין	תִּקְטָלִין
1 c.	אִקְטָל	אִתְקַטֵּל	אִקְטָל
Plur. 3 m.	יִקְטָלוּ	יִתְקַטְּלוּ	יִקְטָלוּ
— f.	יִקְטָלִין	יִתְקַטְּלִין	יִקְטָלִין
2 m.	תִּקְטָלוּ	תִּתְקַטְּלוּ	תִּקְטָלוּ
— f.	תִּקְטָלִין	תִּתְקַטְּלִין	תִּקְטָלִין
1 c.	נִקְטָל	נִתְקַטֵּל	נִקְטָל

I. *Participium act.*

m.	קָטֵל	מִתְקַטֵּל	מְקַטֵּל
f.	קָטֵלָא	מִתְקַטְּלָא	מְקַטְּלָא

II. *Participium pass.*

m.	קָטִיל		מְקַטֵּל
f.	קָטִילָא		מְקַטְּלָא

L A R I S F L E X I O.

Ithpaal.

Aphel.

Ittaphal.

יִתְקַטֵּל	יִקְטֹל	יִתְקַטֵּל
תִּתְקַטֵּל	תִּקְטֹל	תִּתְקַטֵּל
תִּתְקַטֵּל	תִּקְטֹל	תִּתְקַטֵּל
תִּתְקַטְּלוּ	תִּקְטְלוּ	תִּתְקַטְּלוּ
אִתְקַטֵּל	אִקְטֹל	אִתְקַטֵּל
יִתְקַטְּלוּ	יִקְטְלוּ	יִתְקַטְּלוּ
תִּתְקַטְּלוּ	תִּקְטְלוּ	תִּתְקַטְּלוּ
תִּתְקַטְּלוּ	תִּקְטְלוּ	תִּתְקַטְּלוּ
נִתְקַטֵּל	נִקְטֹל	נִתְקַטֵּל

מִתְקַטֵּל
מִתְקַטְּלָא

מִקְטֹל
מִקְטְלָא

מִתְקַטֵּל
מִתְקַטְּלָא

מִקְטֹל
מִקְטְלָא

ADNOTATIONES.

§. 4. Quum vocales Zere et Chirek in lingua chald. saepissime sive plene sive defective scriptae inter se confundantur, formae verborum omnes, quae alteram earum in fine habent, modo hâc modo illâ scribuntur. e. g. קטל, אקטל — קטל, קטיל — קטיל, קטיל, קטל, קטל — קטלתין, קטלתין, קטלתין, אקטיל, אקטיל — קטלית, קטלית, קטלית etc.

In *Practeritis* III. pers. sing. fem. et I. pers. sing. vocalem penultimam saepe retinent, e. g. בטילת, ארגיות, חבימת, אתרגישת, ילדת, חרוכת — אמהיגית, נסיבית, יהבית etc., II. persona sing. masc. nonnunquam terminationem habet ת vel תא, e. g. אייתייתי, התי, ac I. pers. נשאלתא, שבחתי Gen. 31, 39. T. Jon, utrumque ad analogiam linguae hebraicae; denique III. pers. plur. saepius desinit in ון masc., et ון fem. e. g. קטלון, קטלון, אתנהרן.

Infinitivi omnium Conjugationum praeter Peal nonnunquam primae instar ון praefixum assumunt, aut ון paragogicum praecedente ון, sive syllabam finalem ון habent e. g. הלוי — מהלכה, מסתלקא, מבאשא — אקסומי — בפרות etc.; praeterea occurrunt etiam formae Infinitivorum omni terminatione carentes, e. g.

מִשְׁבַּח, אֲדַבִּיק, אֲצַלַח, אֲתַפְּרַע, אֲתַכְנִיעוּ, הִלְכָּה, הִנֵּקַת, אֲתַכְנִשׁוּת.

In Fut. III. pers. loco י praefixi in Targ. Prov. Syrorum more scribitur נ, e. g. נִתְּפַסֵּק, נִסְחָוָה, נִתְּיָקָר, נִתְּעַקְרוּן.

In Chaldaismo biblico tam ab initio quam in fine verborum loco א scribi solet ה. id quod Hebraismum redolet, e. g. Inf. Pa. קִטְּלָה pro קִטְּלָא, Part. Pe. f. הִתְקַטַּל s. קִטְּלָה pro קִטְּלָא etc. Praet. Ithpa. הִתְקַטַּל pro אֲתַקְטַל, Ithpa. הִתְקַטַּל pro אֲתַקְטַל, Aph. הִקְטַל pro מִהִקְטַל, adeoque יִהִקְטַל etc., מִהִקְטַל etc.

Caeterum in vocalibus ponendis magna cernitur inconstantia, atque in syltaba simplicei modo Kamez legitur modo Pathach, in compositâ modo Chirek modo Segol, e. g. Part. Pe. fem. קִטְּלָא et קִטְּלָה, III. pers. sing. fem. Praet. אֲתַקְטַל, סִלְקַת, נִפְּקַת, קִטְּלַת et אֲתַקְטַל etc. — In Conjugatione *Peal* verba haud pauca, eaque plerumque intransitiva, loco vocalis Pathach sub med. rad. habent Zere sive Chirek seu Cholem e. g. טָאֵב *bonus fuit*, שָׁאַל *rogavit*, יָתַב s. יָתִיב *sedit*, זָעַק *clamavit*, חָרַב *siccatus est*, דָּמַוָּה *dormivit*; atque, quae in Praet. sive — seu — habent, hoc in Fut. et Imp. aut retinent, aut in Pathach vel Cholem commutant, e. g. יִתְּקוּף et יִתְּקוּף, יִשְׁפַּח.

יַעֲרֻקוּ. Part. עֶבֶד, עֶבִיד. *Ithpeel* אֶתְעַבֵּד et אֶתְעַבֵּד. *Pael* עֵבֶד. *Aphel* Praet. אֶעֱבֹד, אֶעֱבֵר (et hebr. הָאֲהִיל, הַחֲסִין). Inf. אֲחֻרָא. Fut. יַעֲשֶׂן, יַחֲזֹר. Part. מַחֲסִיל, מַחֲלֵם, מַחֲזֹר. יַחֲלִיף.

2) Verba II. gutturalis.

Peal Praet. טָעַן, טָעַנְתָּ s. טָעַנְתָּ, נִחַתְתָּ, טָעַנְתָּ s. טָעַנְתָּ, נִחַתְתָּ. *Pael* טָעַנְתָּ s. טָעַנְתָּ, נִחַתְתָּ. *Aphel* טָעַנְתָּ s. טָעַנְתָּ, נִחַתְתָּ. Inf. מְטַעֵן. Imp. רָהַט et רָהוּט. Fut. יִרְהוּט et יִרְהֹט. *Ithpeel* Praet. אֶתְבָּחֵן et אֶתְבָּחֵן plur. יִגְהוּם, יִגְהוּם. *Pael* אֶתְלַעְבוּ et אֶתְלַעְבוּ. (hebr.) מָאֵךְ, סָאֵב, בָּרַךְ. *Aphel* אֶבְחַן, אֶסְחַר, אֶמְאֵךְ. *Pael* אֶבְחַן, אֶסְחַר, אֶמְאֵךְ. *Aphel* אֶבְחַן, אֶסְחַר, אֶמְאֵךְ. 3 p. f. sing. אֶטַעֵנָה.

3) Verba III. gutturalis.

Peal Praet. שָׁלַח, 3 p. f. שָׁלַח s. אָמַרְתָּ, אָמַרְתָּ, 1 p. s. שָׁמַעְתָּ s. שָׁמַעְתָּ. Imp. שָׁמַע, שָׁמַעְתָּ. Fut. יִשְׁמַע. Part. שָׁמַע, שָׁלַח pass. שָׁמַע. *Ithpeel* Praet. אֶשְׁתַּבַּח, 3 p. f. אֶשְׁתַּבַּח s. אֶתְנַזַּרְתָּ. *Pael* Praet. אֶשְׁתַּבַּח, 3 p. f. אֶשְׁתַּבַּח s. אֶתְנַזַּרְתָּ. *Ithpaal* אֶשְׁתַּבַּח. *Aphel* Praet. אֶשְׁמַע s. אֶשְׁמַע.

Verbum regulare cum Suffixis.

§. 6. Accedentibus Suffixis verba nonnullas mutationes subeunt, quas tabula sequens exhibet:

*Praeteritum.**Futurum.*

	Sing.	Plur.		Sing.	Plur.
3. m.	קטלני	קטלוני		יקטלני	יקטלוני
	קטלך	קטלונך		יקטלך	יקטלונך
	קטלכון	קטלונך		יקטלכון	יקטלונכון
	קטלה	קטלונך		יקטלה	יקטלונה
	קטלנו	קטלונך		יקטלנו	יקטלוננו
	(קטלנון)	קטלוננו			

Imperativus.

3. f.	קטלני	m.	קטלני	קטלוני
	קטלך		קטליה	קטלונך
	קטלכון		קטלנון	קטלוננו
	קטלה	f.	קטליני	
	קטלנון		קטליהי	
3. co.	קטלני		קטלינון	
	קטלה			
	קטלנון			
	קטלני			
	קטלני			
	קטלני			

1. comm.	<i>Praeteritum.</i>		<i>Infinitivus.</i>
	Sing.	Plur.	
	קָטַלְתָּ	קָטַלְתֶּם	מִקְטָלִי
	קָטַלְתְּ	קָטַלְתֶּן	מִקְטָלְךָ
	קָטַלְתְּכוֹן	קָטַלְתֶּכוֹן	מִקְטָלְכוֹן
	קָטַלְתִּיהָ	קָטַלְתֶּהּ	מִקְטָלֶיהָ
	קָטַלְתֶּנּוּ	קָטַלְתֶּנּוּ	מִקְטָלֵהוֹן

ADNOTATIONES.

1) I. et II. pers. in utroque numero respuunt Suffixa earundam personarum.

2) In Praeterito formae קָטַל et קָטַלְתָּ mutantur in קָטַל et קָטַלְתָּ, sed ante Suffluxia gravia (כֹּון, כֵּן) immutatae manent. II. pers. sing. fem. formam קָטַלְתִּי assumit; I. pers. sing. fit קָטַלְתָּ; in plur. loco קָטַלוּ, קָטַלְתֶּם scribitur קָטַלוּ, קָטַלְתֶּם, et forma קָטַלְתֶּם fit קָטַלְתֶּם. Reliquae formae non mutantur.

3) In Imperativo formae nullam mutationem subeunt, nisi quod א in II. pers. fem. plur. abjicitur; praeterea scribitur קָטַלְתִּי et קָטַלְתֶּנּוּ, קָטַלְתִּיהָ et קָטַלְתֶּנּוּ.

4) In Futuro vocali mediae radicalis abjectâ scribitur יִקְטַל, תִּקְטַל, אִקְטַל, נִקְטַל pro יִקְטַל etc.; reliquae formae non mutantur.

5) Saepius praesertim in Imp. et Fut. inter Suffixa

et formas verborum Nun epentheticum, rarius (idque solum in Targ. Prov.) Jod epenth. inseritur. e. g. תִּשְׁגְּבֶךָ, חִבְּקֶהָ, תִּנְטְרֶךָ.

6) Infinitivi forma ante Suffixa gravia manet, sed ante reliqua mutatur in מְקַטֵּל; caeterum tam verborum quam nominum Suffixa accipere potest, ac scribitur מְקַטֵּלִי, מְקַטֵּלְנִי et מְקַטֵּלְנִי, porro מְקַטֵּלְךָ et מְקַטֵּלְנָא, מְקַטֵּלוֹהִי, מְקַטֵּלָּהּ s. מְקַטֵּלָּהּ et מְקַטֵּלְנָא etc.

7) Participia Suffixa nominum assumunt.

8) Conjugationes Pael et Aphel easdem mutationes subeunt; scribitur enim, quando Suffixa accedunt, קָטַל pro אָקַטַל, אָקַטַל pro אָקַטַל, et sic porro; sed Infinitivi harum Conjugationum terminationem וְת accipiunt, e. g. בְּאַתְקִנוּתֶיהָ, לְדַבְּרוּתֶהוֹן.

9) Conjugationes passivae Suffixa non admittunt, veruntamen etiam subinde Infinitivis earum Suffixa adjunguntur, e. g. בְּאַתְרִמוּתֶהוֹן in elevatione eorum i. e. quum elevarentur ipsi, בְּאַשְׁתְּכָלוּתִי in consideratione mea, i. e. quum considero.

§. 7. Verba irregularia sunt 1) defectiva eaque

a) Verba primae rad. Nun (נ"ן).

b) Verba med. rad. geminatae s. geminantia ע (ע"ע).

2) quiescentia, quae unam e litteris י ו א inter radicales suas habent.

§. 8. Verba נ"ד primam litteram rad. in Praet. et Part. Peal, in tota Conjug. Pael, atque in Conjugg. Ithpeel et Ithpaal, si qua exempla occurrunt, retinent, in Imp. Peal vero abjiciunt, in reliquis formis secundae radicali assimilare solent.

F L E X I O.

	Peal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	נָפַק	אָפַק	אִתְּפַק
— f.	נָפְקָת	אָפְקָת	אִתְּפְקָת
2 m.	נָפְקְתָּ	אָפְקְתָּ	אִתְּפְקְתָּ
— f.	נָפְקְתְּ	אָפְקְתְּ	אִתְּפְקְתְּ
1 c.	נָפְקְתָּ	אָפְקְתָּ	אִתְּפְקְתָּ
Plur. 3 m.	נָפְקוּ	אָפְקוּ	אִתְּפְקוּ
— f.	נָפְקָא	אָפְקָא	אִתְּפְקָא
2 m.	נָפְקְתוּן	אָפְקְתוּן	אִתְּפְקְתוּן
— f.	נָפְקְתִּין	אָפְקְתִּין	אִתְּפְקְתִּין
1 c.	נָפְקְתָּא	אָפְקְתָּא	אִתְּפְקְתָּא
<i>Infinitivus.</i>			
	מִפֵּק	אִפְקָא	אִתְּפְקָא

	Pael.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Imperativus.</i>			
Sing. 2 m.	פֹּקֵה	אַפֵּק	אַתִּפֵּק
— f.	פִּקִּי	אַפִּיקִי	אַתִּפִּיקִי
Plur. 2 m.	פֹּקְוֵה	אַפִּיקוּ	אַתִּפִּיקוּ
— f.	פִּקְנָא	אַפִּקְנָא	אַתִּפִּקְנָא

Futurum.

Sing. 3 m.	יִפְקֵה	יִפֵּק	יִתִּפֵּק
— f.	תִּפְקֵה	תִּפֵּק	תִּתִּפֵּק
2 m.	תִּפְקֵה	תִּפֵּק	תִּתִּפֵּק
— f.	תִּפְקִין	תִּפִּקִין	תִּתִּפְקִין
1 c.	אַפְקֵה	אַפֵּק	אַתִּפֵּק
Plur. 3 m.	יִפְקִין	יִפִּקִין	יִתִּפְקִין
— f.	יִפְקִין	יִפִּקִין	יִתִּפְקִין
2 m.	תִּפְקִין	תִּפִּקִין	תִּתִּפְקִין
— f.	תִּפְקִין	תִּפִּקִין	תִּתִּפְקִין
1 c.	נִפְקֵה	נִפֵּק	נִתִּפֵּק

	Peal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>I. Participium act.</i>			
m.	נָפֵק	מִפֵּק	מִמִּפֵּק
f.	נִפְקָא	מִפְקָא	מִמִּפְקָא
<i>II. Participium pass.</i>			
m.	נִפְּיָק	מִפְּקָא	
f.	נִפְּקָא	מִפְּקָא	

N O T A E.

1) Non solum ante gutturales, verum etiam ante alias litteras praesertim in Chaldaismo biblico Nun saepe retinetur, e. g. מְנִיֵּן, הִנְהִיג, אֲנַהֵר, יְנַהֵם, מְנִיֵּק, הִנְפֵּק, אֲנִיֵּק etc., sed in verbo נָחַת, si formam Hophal הִנְחַת Dan. 5, 20. exceperis, semper abjicitur, atque haud raro vocali longâ compensatur, e. g. אֲחִיָּה (תוֹחִיָּה, Ps. 55, 24), אֲחִיָּת, יִחִיָּת, מִיָּחַת, תִּתְחַת, Imp. Aph. אֲחִת etc. porro אֲתִחַת, תִּתְחַת, similiter reperitur Inf. Pe. מִיֶּסֶב, מִיֶּסֶק a verbis נָסַב et נָסַק.

2) Occurrunt praetera formae: Imp. Peal פִּוֵּק, שָׂא, סֹבֵב et סֹבֵב, מִטֵּר, מִטֵּר, טֹר, טֹל, יִתֵּן, יִפֹּל et יִפֹּל, יִמֵּר, יִפֹּק Fut. Peal. נִפְּלוּ. Praet. Aph. מִפִּיק, תִּתְנִיֵּק Fut. אֲפִיקוּ, אֲפִיקָת, אֲפִיק etc.

§. 9. Verba, quae secundam radicalem geminatam habent, in Participiis Peal, in Conjug. Ithpeel, atque in Pael et Ithpaal, quarum loco Conjugg. Palpel et Ithpalpal sive Poel et Ithpoal saepissime usurpantur, a flexione verbi regularis abire non solent; in reliquis formis, quando ob litteras praeformativas fieri potest, prima radicalis geminata Dagesch accipit, alias vero, nempe in Praet. et Imp. Peal secunda radicalis geminatur, sed in fine vocis aut syllabae, si Schwa sequitur, Dagesch plerumque omittitur.

FLEXIO.

	Peal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	בָּקַעַ	אֶבְקַעַ	אֶתְבְּקַעַ
— f.	בָּקַעְתְּ	אֶבְקַעְתְּ	אֶתְבְּקַעְתְּ
2 m.	בָּקַעְתָּ	אֶבְקַעְתָּ	אֶתְבְּקַעְתָּ
— f.	בָּקַעְתְּ	אֶבְקַעְתְּ	אֶתְבְּקַעְתְּ
1 c.	בָּקַעְתָּ	אֶבְקַעְתָּ	אֶתְבְּקַעְתָּ
Plur. 3 m.	בָּקְעוּ	אֶבְקְעוּ	אֶתְבְּקְעוּ
— f.	בָּקַעְתְּ	אֶבְקַעְתְּ	אֶתְבְּקַעְתְּ
2 m.	בָּקַעְתֶּם	אֶבְקַעְתֶּם	אֶתְבְּקַעְתֶּם
— f.	בָּקַעְתֶּן	אֶבְקַעְתֶּן	אֶתְבְּקַעְתֶּן
1 c.	בָּקַעְתֶּם	אֶבְקַעְתֶּם	אֶתְבְּקַעְתֶּם

	Peal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Infinitivus.</i>	מִדֵּק	אֲדַקֵּא	אִתְּדַקֵּא
<i>Imperativus.</i>			
Sing. 2 m.	דֵּק	אֲדַק	אִתְּדַק
— f.	דִּקִּי	אֲדַקִּי	אִתְּדַקִּי
Plur. 2 m.	דִּקּוּ	אֲדַקּוּ	אִתְּדַקּוּ
— f.	דִּקְנָא	אֲדַקְנָא	אִתְּדַקְנָא
<i>Futurum.</i>			
Sing. 3 m.	יִדַּק	יִדַּק	יִתְּדַק
— f.	תִּדַּק	תִּדַּק	תִּתְּדַק
2 m.	תִּדַּק	תִּדַּק	תִּתְּדַק
— f.	תִּדַּקִּין	תִּדַּקִּין	תִּתְּדַקִּין
1 c.	אֲדַק	אֲדַק	אִתְּדַק
Plur. 3 m.	יִדַּקּוּ	יִדַּקּוּ	יִתְּדַקּוּ
— f.	יִדַּקִּין	יִדַּקִּין	יִתְּדַקִּין
2 m.	תִּדַּקּוּ	תִּדַּקּוּ	תִּתְּדַקּוּ
— f.	תִּדַּקִּין	תִּדַּקִּין	תִּתְּדַקִּין
1 c.	גִּדַּק	גִּדַּק	גִּתְּדַק

	Peal.	Aphel.	Ittaphal.
I. <i>Participium act.</i>			
masc.	דָּקֵק	מִדָּק	
fem.	דִּקְקָא	מִדְּקָא	

II. *Participium pass.*

masc.	דִּקִּיק	מִדָּק	מִתְדָּק
fem.	דִּקְקָא	מִדְּקָא	מִתְדְּקָא

N O T A E.

Praeter has aliae etiam hic illic reperiuntur formae, quae magnam partem ex analogia verborum ע"ו petitaе, sive ex fluctuatione vocalium (vide supra pag. 5.) explicandae sunt, nempe:

In Conjug. *Peal*, Praet. עָלַלְתָּ (ed. Ven. עָלַתְּ),
 Inf. מַעֲלֵל, מַחֲלֵל. דָּקוּ, קָלַתְּ, עָלַתְּ et עָלַתְּ, וְלָלַתְּ.
 Imp. עוֹל, עוֹלוּ, גִּדְּרוּ. Fut. יַעֲלוּ, יַחֲסוּ, יַעֲלוּ.
 Part. הֹדֵר, עֹלֵל, עֹלֵלִין, דִּקֵּין, דִּקְא, דִּק. גִּטֵּן.
 דִּקִּיק, דִּקִּיקָא pass. חִירָא, עִיל, כִּירָא, מֵאֵס, דִּאֵק.

In Conjugatione *Ithpeel* Praet. אֶתְגַּדֵּל, אֶתְגַּדֵּלְתִּי,
 et אֶתְדָּק, אֶתְדָּקְתִּי. Inf. אֶתְבָּנֵן. Fut. יִתְבָּנֵן, יִתְבָּנֵן.
 Part. מִתְעַל.

In Conjug. *Poel* שׁוּמָם. *Ithpoal* אִשְׁתּוּמָם. Part.
 מְתַרְוֹפֵּין. *Palpel* Fut. יִגְלַל. Part. מְרַמֵּר, מְדַקְדֵּק.
Ithpalpal Fut. יִדְקְדִקוּן. Part. מִתְגַּלְגֵּלִין.

In Conjug. *Aphel* Praet. הִדְקוּ, הִדְקָה, הִדְקָה. Inf. הִדְקוּ, הִדְקָה. Imp. הִדְקוּ, הִדְקָה. Part. מְדַדֵּק. *Hophal* הִדְקוּ, הִדְקָה. Inf. הִדְקוּ, הִדְקָה. Imp. הִדְקוּ, הִדְקָה. Part. מְדַדֵּק.

§. 10. Verba, quorum prima radicalis **א** est, verbis proprie gutturalibus accensenda sunt; sed multa eorum ab initio vocum et syllabarum secundum optimos codd. (cf. Levy, ch. Wörterb. I. Praef. p. V.) pro Chateph plenam vocalem assumunt, in Conjugg. Ithpeel et Ithpaal radicalem **א** litterae praef. hic illic assimulant, aut in Pael abjiciunt, ac fere omnia ad modum verborum **וְד** seu **וִד** flectuntur, unde hae formae existunt:

אָגַר — יִבֵּר s. יֵאבֵד Fut. מִיבֵד Inf. אָבַד Peal
 et אֵיזִיל Imp. מִיזִל Inf. אָזַל — מִיגַר Inf.
 Imp. אֶחָדִית, אֶחָדוּ, אֶחָד — יִזִּיל Fut. אִיזִילוּ
 — יִיחֹד s. יִחֹד Fut. מִיחֹד Inf. אֶחָדוּ, אִיחֹדוּ
 Imp. מִילֵף Inf. אָלִיף — יִיכּוּל Fut. מִיכּוּל Inf. אָכַל
 . אָמְרוּ, אֶמְרַת, אָמַר — יֵאָלֵף et יִלֵּף Fut. אֶלִּיפוּ
 . אָנַם Fut. אָנַם — יֵימַר Fut. אִימַר Imp. מִימַר Inf.
 אָסַר — אָנִים pass. אָנִים s. אָנִים Part. act. יִנַם s.
 Fut. אָפְכוּ, אֶפְכְּתָא, אָפַךְ — יֵיסַר Fut. מִיסַר Inf.

אַרַע — יִירוֹם Fut. אָרַם — יִיצַר Fut. אָצַר — יִיפּוֹךְ
 Fut. אֲשָׁרוּ, אֲשָׁדָא, אֲשָׁד — יִאֲרַע et יִאֲרַע Fut. יִאֲרַע
 — יִישׁוּר.

Ithpeel אֵיתָחַד s. אֶתָּחַד s. אֶתָּחַד, אֶתָּגַר, אֶתָּבַד
 אֶתָּאֲשַׁד s. אֶתָּאֲשַׁד, אֶתָּאֲמַר, אֶתָּאֲכִיל s. אֶתָּאֲכִיל
 Part. מֵתָשַׁד.

Pael Fut. 1. p. s. אֵלִיף pro אֶאֱלִיף Part. מֵלִיף
 et מֵאֲסִי pro מֵאֲסִי et מֵסִי — מֵאֲלִיף.

Ithpaal אֶתָּחַד, אֶתָּגַר, אֶתָּבַד.

Aphel יוֹבִיד Fut. הוֹבִיד et אוֹבִיד s. אוֹבִיד
 אוֹכֵל — מוֹחֲרִין pro מוֹוֹחֲרִין Part. אוֹחֵר — יְהוֹבֵד
 etc., sed מִפֶּךְ Part. אָפִיךְ s. אָפִיךְ s. אָאָפִיךְ
 מֵהִימָן Part. יִימִין et יְהִימִין Fut. הִימִין.

Hoph. ch. bibl. אֶתָּא, אָפָא Formas. verborum הוֹבֵד.
 vide infra.

§. 11. In verbis פ"י prima radicalis ab initio syllabae immutata et mobilis retineri solet, sed in fine ejus posita modo in ך mutatur, modo quiescit, modo denique, idque rarius, sequenti litterae consonanti assimilatur; atque ita tres oriuntur classes:

1) Verba פ"י, quae proprie sunt verba פ"ן, sed *Van* suum ab initio vocis in י mutant. Haec in Imp. Peal primam rad. abjiciunt, in Inf. et Fut. Peal vocalem Zere in prima syllaba adsumunt, in Conj. Aphel vero ן primitivum recipiunt:

Peal Praet. יִלֵּד s. יָלִיד s. יִלִּיד, 3 p. f. יִלְדָּת s. יְלִיפִית, יִתְבִּית, יִדְעִית, יִלְדִּית s. יִלְדָּת, 1 p. s. יִלְדִּית, Imp. תִּיבוּ, תִּבִּי, תִּיב, תִּבוּ, תִּב, תִּעוּ, תִּעִי, תִּע, Inf. יִלְדוּן. Fut. יִלֵּד s. יִלִּיד et יָלִיד, pl. יִלְדוּן. etc. Part. יִלְדֵּי, יִלְדֵּי, יִלְדֵּי. *Ithpeel* אֲתִילֵד etc.

Paël. יִלֵּד etc. Fut. plerumque יִלְדֵּי, rarius יִלְדֵּי, ut תִּוְדְּעוּ etc. *Ithpaal* plerumque אֲתִילֵד, rarius אֲתִילֵד, ut אֲתִוְכֶחָא, יִתְוַכְחוּן, אֲתִוְכֶחָא.

Aphel Praet. הוֹדַע, אוֹסֶף, אוֹלִיד, 1 p. s. הוֹדַעִית, 3 p. pl. הוֹדְּעוּ. Fut. יוֹדַע, יוֹסֶף, יוֹלִיד et יוֹדַע, יוֹדְּעוּ etc. Inf. הוֹדְּעָה, אוֹדְּעָא, יוֹדְּעוּן etc. Part. מוֹדַע, מוֹדַע, מוֹלִיד. *Hophal* הוֹסֶף etc. semel etiam מוֹעִי. *Ittaphal* אֲתוֹסֶף etc.

2) Verba, quae vere sunt verba פ"י. Haec in prima syllaba in Fut. Peal tam Chirek quam Zere, in Conj. Aphel vero plerumque Zere accipiunt:

Peal Fut. יִיטב, יִיקר, יִיטב. *Pael* יִטב, Fut. יִיטב.
Aphel אֵיטֵב s. אִיטֵב, הֵיבֵל, verum etiam אֵיקר,
 אֵילִל.

3) Verba פ"י, quae primam radicalem ad analogiam verborum פ"ן in Inf. et Fut. *Peal* et tota Conj. *Aphel* litterae sequenti assimilant, eamque adeo subinde in נ convertunt: cf. יָקַר Aph. אֶקֶר s. אִקֶּר. Part. מִקְרָה — יָנַח Aph. אֶנַּח. Part. מִנַּח — יָצַע Aph. (Hiph.) אֶצֵּעַ et אֶצְעוּן — יָצַב Aph. Inf. אֶנְצָבָא.

Jam vero verba nonnulla modo hâc, modo illâ ratione flectuntur, cf. יָדַע et יִידַע s. יִנְדַּע etc. Inf. מִדַּע — יָכַל s. יִכּוֹל etc. Inf. מִכּוֹל Fut. אֶיכּוֹל pro אֶכּוֹל s. יִתַּב et מִיִּתַּב, יִיִּתַּב — יִוֵּבֵל Hoph. יִבִּילוּנָה, אֶיכּוֹל מִתַּב etc.

§. 12. Verba ע"י et ע"ן quam maxime inter se confunduntur, sed flexio eorum multo faciliior ac simplicior est, quam in lingua hebraica. In Conjug. *Peal* duplex forma reperitur, in *Pael*, cujus loco saepe *Polel* scribitur aut *Palpel*, littera י, utpote gravior quam ך, praevallet. Conjugationes *Ithpeel* et *Ittaphal* saepissime in-

ter se commutantur, et Conj. *Ithpeel*, quae אִתְּקַם s. אִתְּקִים scribenda est, ubique fere, ut in lingua syriaca, in edd. Dagesch Conjugationis *Ittaphal* accipit. Caeterum formae *Pael* et *Ithpaal*, *Polel* et *Palpel* regulariter flectuntur.

Verba quiescentia ע"י et ע"י.

	Peal.	Ithpeel. (Ittaphal.)	Aphel.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	קָם	כִּיב	אִתְּקַם
— f.	קָמַת	כִּיבַת	אִתְּקִימַת
2 m.	קָמְתָּ	כִּיבְתָּ	אִתְּקִימְתָּ
— f.	קָמְתִּי	כִּיבְתִּי	אִתְּקִימְתִּי
1 c.	קָמַת	כִּיבַת	אִתְּקִימַת
Plur. 3 m.	קָמוּ	כִּיבוּ	אִתְּקִימוּ
— f.	קָמָא	כִּיבָא	אִתְּקִימָא
2 m.	קָמְתוּן	(כִּיבְתוּן)	אִתְּקִימְתוּן
— f.	קָמְתִן	(כִּיבְתִין)	אִתְּקִימְתִין
1 c.	קָמְנָא	כִּיבְנָא	אִתְּקִימְנָא
<i>Infinitivus.</i>			
	מָקַם	אִתְּקַמָּא	אִתְּקַמָּא

	Peal.		Ithpeel. (Ittaphal.)	Aphel.
<i>Imperativus.</i>				
Sing. 2 m.	קום	סיב	אתקם	אקים
— f.	קומי	סיבי	אתקמי	אקימי
Plur. 2 m.	קומו	סיבו	אתקמו	אקימו
— f.	קומנא	סיבנא	אתקמנא	אקימנא

Futurum.

Sing. 3 m.	יקום	יסיב	יתקם	יקים
— f.	תקום	תסיב	תתקם	תקים
2 m.	תקום	תסיב	תתקם	תקים
— f.	תקומין	תסיבין	תתקמין	תקמין
1 c.	אקום	אסיב	אתקם	אקים
Plur. 3 m.	יקומון	יסיבון	יתקמון	יקומון
— f.	יקומן	יסיבן	יתקמן	יקומן
2 m.	תקומון	תסיבון	תתקמון	תקומון
— f.	תקומן	תסיבן	תתקמן	תקומן
1 c.	נקום	נסיב	נתקם	נקים

	Peal.	Ithpeel. (Ittaphal.)	Aphel.
I. Participium act.			
m.	קָאֵם	קֹאֵם	מְקַיֵּם
f.	קֹאֶמָה		מְקַיֶּמָה
II. Participium pass.			
m.	קֵים	מִתְקַם	מְקַם
f.	קֵימָה	מִתְקַמָּה	מְקַמָּה

NOTAE.

Praeterea leguntur formae in Conjug. *Peal* Praet.

קָמַתּוֹן, קָמַתּוֹן, קָמַתּוֹן, קָמַתּוֹן, קָמַתּוֹן, c. Suff. לְוַטְנִי, רָם,
מֵיָקָם, מֵמָקָם. Inf. מִתִּית, סִיבִית, סִיבִית, שָׁמַת
קוּמָא. Imp. דִּוֹר (et hebr.) מִיתוּב מִיָּקוֹם, מִיָּקוֹם
אָמוֹת (hebr.) אָמוֹת, אָטוֹם, יָחוּב. Fut. קוּמָנָא. pro
יָקֻמוֹן, יָהֲבוֹן, אָהֲהֵ, יָהֲהֵ, יָהֲהֵ, תָגֵד, (אתוּב. Buxt.)
קָאֻמָּא, קָאֻמִּין, קָאֻמִּין. I. Part. נִמְוֹתוֹן, pro נִמְוֹתוֹן
קָיִימִין, II. Part. c. Aff. Praet. שָׁמַת *posita est*.

In Conjugatione *Ithpeel* (*Ittaphal*) Praet. אִתְּקַם, אִתְּקַמְתָּ, אִתְּקַמְתָּהוּ et אִתְּקַמְתָּ, אִתְּקַמְתָּהוּ*, אִתְּקַמְתָּהוּ. Inf. מֵאֲתַנְיָא.

*) In his enim verbis littera ת, quoniam dagessata est, metathesin ante litteras ש ו פ י (cf. supra pag. 2.) non patitur.

Imp. אֶתְבִּין. Fut. יִתְבִּין, יִתְוִין, יִתְכִּיל, יִתְצִיד, מִתְבִּין. Part. יִתְגַּוֵּן, יִתְשַׁמּוֹן, יִבְאֲמוֹן (Niph.), נִתְתַּנַּח, מִתְתַּעֵק, מִתְכִּיל, מִתְפֶּס.

In Conjug. *Pael* Praet. קִיְמָה, קִיְמוּ, קִיִּים. Inf. קִיְמָה, קִיְמוּ. Part. מְקִיִּים pro מְקִיִּים. Similiter flectuntur nonnulla verba med. א, quae verbis med. gutt. proprie accensenda sunt, e. g. שָׁאֵל a שִׁילּוּ, שָׁיֵל a שִׁילּוּ — שָׁאֵר a שִׁיר.

In Conjugatione *Ithpaal* Praet. אֶתְקִיְמָתוֹן. Imp. אֶתְקִיְמִים, יִתְקִיְמִים. Fut. אֶתְקִיְמוּ, אֶתְקִיְמוּ.

In Conjugg. *Polel* Praet. רִוְשִׁישַׁת et רִוְשִׁישַׁת, רִוְשִׁים. I. Part. מְרוֹשִׁים. Fut. אֶרוֹשִׁים, רִוְשִׁישׁוּ. Imp. אֶתְרוֹשִׁים, אֶתְרוֹשִׁמוּ, אֶתְרוֹשִׁי, אֶתְרוֹשִׁי. Fut. אֶתְרוֹשִׁים, אֶתְרוֹשִׁים. *Palpel* Praet. רִבְדָּךְ. Inf. טִמְטֵם, טִמְטֵמוּ. Part. מְטִמְטֵם, מְטִמְטֵמוּ. *Ithpalpal* Praet. אֶטְמֵם, אֶטְמֵמוּ. Fut. יִטְמֵמוּ, יִטְמֵמוּ.

In Conjug. *Aphel* Praet. אָצִית, אָצִית, אָצִית. e. Suff. אָצִית, אָצִית, אָצִית, אָצִית. Fut. אָצִית, אָצִית, אָצִית, אָצִית. *ex analogia verborum* ע"ע, אָצִית, אָצִית, אָצִית, אָצִית. *et ex analogia verborum* פ"י, אָצִית, אָצִית, אָצִית, אָצִית. Inf. אָצִית, אָצִית, אָצִית, אָצִית.

s. **לְמוֹקְמָא**. Imp. **אַקִּים** (שִׁימוּ), **אַצִּיחָא** pro **אַצִּיחָא**,
 Fut. **יִהְיֶיבון**, **אַבִּית**, **אַזִּיע**, **תִּזְוֶיךָ**, **תִּסְרֶךָ**, **יִזְוֶיךָ**, **יִסְרֶךָ**.
 I. Part. **מִזְרִים**, **מִגִּיח**, **מִקִּים**, pl. **מִמְסִין**,
מִזְרִים, **מִפִּיש**, **מִסְרִים**. II. Part. **מַעִיק**. In Conjugg.
Hophal Praet. **הִקִּימָה**, et *Ittaphal* (cf. *Ithpeel*) ex ana-
 logia verb. **פִּי**, Praet. **אֶתְחַבֵּת**.

Verba med. rad. ך et 3 rad. א vel ה literam ך
 semper mobilem retinent, atque idem fit in aliis verbis
 quibusdam, e. g. **רִיח**, **רָוִי**, **צָוַח**, **עָוַח**, **עָוַר**, **כָּוִן**, **זָוַר**;
 in aliis denique eadem littera modo mobilis re-
 manet, modo quiescit, e. g. **לָט** Praet. Peal **לִיט**, c.
 Suff. **לְוִטְנִי** I. Reg. 2, 8.

§. 13. Verba **לִי**, quae Verba hebr. **לִי** (לִי et
לִי) et **לִי** comprehendunt, modo א, modo ה, modo י,
 in fine habent; sed in Conjug. Peal praeter Imperativum,
 et in Infinitivis omnium Conjugg. plerumque א, in Con-
 jugg. derivatis et Imp. Peal plerumque י in fine repe-
 ritur, atque illud in vocali Kamez, hoc vero sive in
 Chirek seu in Zere quiescere solet. In media voce ante
 litteras affirmativas tertia radicalis praecedente Schwa
 abjicitur, sed retinetur mobilis in 3 et 2 pers. fem. plur.
 Fut. omnium Conjugationum, et in flexione Participio-
 rum; ac praecedente vocali plerumque in ea quiescit,
 rarius abjicitur, aut diphthongescit.

V E R B A א"ל.

	Peal.	Ithpeel.	Pael.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	גָּלָא	אֶתְגָּלִי	גָּלִי
— f.	גָּלָת	אֶתְגָּלִית	גָּלִית
2 m.	גָּלִיתָ , גָּלִיתְ	אֶתְגָּלִיתָ	גָּלִיתָ
— f.	גָּלִיתְ , גָּלִיתְ	אֶתְגָּלִיתְ	גָּלִיתְ
1 c.	גָּלִיתִי , גָּלִיתִי	אֶתְגָּלִיתִי	גָּלִיתִי
Plur. 3 m.	גָּלוּ	אֶתְגָּלוּ	גָּלוּ
— f.	גָּלְאָה	אֶתְגָּלְיָא	גָּלְיָא
2 m.	גָּלִיתוּן	אֶתְגָּלִיתוּן	גָּלִיתוּן
— f.	גָּלִיתְן	אֶתְגָּלִיתְן	גָּלִיתְן
1 c.	גָּלִינָא	אֶתְגָּלִינָא	גָּלִינָא
<i>Infinitivus.</i>			
	מְגַלָּא	אֶתְגָּלְאָה	גָּלְאָה
<i>Imperativus.</i>			
Sing. 2 m.	גָּלִי	אֶתְגָּלִי	גָּלִי
— f.	גָּלְאִי	אֶתְגָּלְאִי	גָּלְאִי
Plur. 2 m.	גָּלוּ	אֶתְגָּלוּ	גָּלוּ
— f.	גָּלְאָה	אֶתְגָּלְאָה	גָּלְאָה

	Peal.	Ithpeel.	Pael.
<i>Futurum.</i>			
Sing. 3 m.	יִגְלֵא	יִתְגַּלֵּא	יִגְלֵא
— f.	תִּגְלֵא	תִּתְגַּלֵּא	תִּגְלֵא
2 m.	תִּגְלֵא	תִּתְגַּלֵּא	תִּגְלֵא
— f.	תִּגְלִין	תִּתְגַּלִּין	תִּגְלִין
1 c.	אִגְלֵא	אִתְגַּלֵּא	אִגְלֵא
Plur. 3 m.	יִגְלִין	יִתְגַּלִּין	יִגְלִין
— f.	יִגְלִין	יִתְגַּלִּין	יִגְלִין
2 m.	תִּגְלִין	תִּתְגַּלִּין	תִּגְלִין
— f.	תִּגְלִין	תִּתְגַּלִּין	תִּגְלִין
1 c.	נִגְלֵא	נִתְגַּלֵּא	נִגְלֵא

I. *Participium act.*

masc.	גִּלְיָא	מִגְלֵא
fem.	גִּלְיָא	מִגְלֵיָא

II. *Participium pass.*

masc.	גִּלְיָ	מִתְגַּלְיָ	מִגְלִי
fem.	גִּלְיָא	מִתְגַּלְיָא	מִגְלִיָא

V E R B A א"ל.

	Ithpaal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	אֶתְנַלִּי	אֶנְלִי	אֶתְנַלִּי
— f.	אֶתְנַלִּית	אֶנְלִית	אֶתְנַלִּית
2 m.	אֶתְנַלִּיָּת	אֶנְלִיָּת	אֶתְנַלִּיָּת
— f.	אֶתְנַלִּיִּת	אֶנְלִיִּת	אֶתְנַלִּיִּת
1 c.	אֶתְנַלִּית	אֶנְלִית	אֶתְנַלִּית
Plur. 3 m.	אֶתְנַלְּוּ	אֶנְלוּ	אֶתְנַלְּוּ
— f.	אֶתְנַלְּאָה	אֶנְלָא	אֶתְנַלְּאָה
2 m.	אֶתְנַלִּיתוּן	אֶנְלִיתוּן	אֶתְנַלִּיתוּן
— f.	אֶתְנַלִּיתֵן	אֶנְלִיתֵן	אֶתְנַלִּיתֵן
1 c.	אֶתְנַלִּינָא	אֶנְלִינָא	אֶתְנַלִּינָא
<i>Infinitivus.</i>			
	אֶתְנַלְּאָה	אֶנְלָאָה	אֶתְנַלְּאָה
<i>Imperativus.</i>			
Sing. 2 m.	אֶתְנַלִּי	אֶנְלִי	אֶתְנַלִּי
— f.	אֶתְנַלִּא	אֶנְלָא	אֶתְנַלִּא
Plur. 2 m.	אֶתְנַלְּוּ	אֶנְלוּ	אֶתְנַלְּוּ
— f.	אֶתְנַלְּנָא	אֶנְלִינָא	אֶתְנַלְּנָא

	Ithpaal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Futurum.</i>			
Sing. 3 m.	יִתְגַּלֵּא	יִגְלֵא	יִתְגַּלֵּא
— f.	תִּתְגַּלֵּא	תִּגְלֵא	תִּתְגַּלֵּא
2 m.	תִּתְגַּלֵּא	תִּגְלֵא	תִּתְגַּלֵּא
— f.	תִּתְגַּלִּין	תִּגְלִין	תִּתְגַּלִּין
1 c.	אִתְגַּלֵּא	אִגְלֵא	אִתְגַּלֵּא
Plur. 3 m.	יִתְגַּלּוּ	יִגְלוּ	יִתְגַּלּוּ
— f.	יִתְגַּלִּין	יִגְלִין	יִתְגַּלִּין
2 m.	תִּתְגַּלּוּ	תִּגְלוּ	תִּתְגַּלּוּ
— f.	תִּתְגַּלִּין	תִּגְלִין	תִּתְגַּלִּין
1 c.	נִתְגַּלֵּא	נִגְלֵא	נִתְגַּלֵּא

I. *Participium act.*

m.	מִגְלֵא
f.	מִגְלֵא

II. *Participium pass.*

m.	מִתְגַּלֵּא	מִגְלִי	מִתְגַּלֵּא
f.	מִתְגַּלִּי	מִגְלִי	מִתְגַּלִּי

קָרִי, גָּלִי, גָּלִי, אֲזֹא pro אֲזֹה, חֲזֹה, בָּנָה plur. m.
גָּלָן, מָלָן, גָּלָן, מָלָן f. מָחֵן, יַעֲנִין, שָׂרִין.

In Conjug. *Ithpeel* Praet. sing. 3 p. m. הִתְמַלִּי,
f. אֲתַגְלִיתִי plur. 3 p. m. אֲתַחֲזִיאת, אֲתַגְלִיאת,
Inf. אֲתַגְלִיתוֹן 2 p. m. אֲתַרְמִיָּא f. אֲתַחֲזִאוּ
Fut. אֲתַגְלָא, אֲתַדְמָא Imp. אֲשַׁתְּעוּי, אֲתַחֲזֹא
sing. 3 p. m. יִתְמַנּוּ (יִתְרְבֹּא), plur. 3 p. m. יִתְמַנּוּן,
2 p. m. תִּתְרַמּוּן, Part. sing. מִתְבַּנֵּא cf. pag.
2, 2. pro מִתְבַּצֵּי, אֲתַמְסִיא pro מִתְמַסֵּיא plur.
מִתְחַזֵּן, מִשְׁתַּנּוּן, מִצְטַדֵּין.

In Conjug. *Pael* Praet. sing. 3 p. m. אָסִי, f.
וְכִייתִי 1 p. מְנִיחָא, חֲוִיחָא 2 p. m. שְׁנִית, גְּלִיאת,
גְּלִיאוּ, שָׂרִיו plur. 3 p. m. אָסִיתִי, שְׁנִיתִי, דְּכִיאתִי
Inf. אָסִינָא 1 p. אָסִיתוֹן 2 p. m. עֲדִיָּאן, עֲדִיָּא f.
Fut. sing. יָשׁוּ, חֹו, מְנִי, אָסִי Imp. sing. רְצוּי
3 p. m. יִחְזִי, יָאִסִי pro יָאִסִי 2 p. f. תִּצְלָן, תְּגִלִּיאִי,
אִירְבִּי, אִישׁוּי s. אָרְבִּי, אִישׁוּי, אָרְבִּי 1 p. תִּשְׁוִיאִי
I. Part. sing. יִשְׁנוֹן, יִחְזוֹן, יִבְעוֹן plur. 3 p. m.
מְבַכֵּין, מְעַנִּין, מְצַלִּין plur. מְאָסִי pro מְסִי, מְגוּי
II. Part. sing. מְפָנָא, מְפָנָא pro מְאָסִין, מְסִין
plur. מְעַנֵּן.

In Conjug. *Ithpaal* Praet sing. 3 p. m. הִתְנַבֵּי,

אֶתְחַוֶּה, אֶתְחַוֶּה, אֶתְחַוֶּה (pro אֶשְׁתַּנֵּי), Dan. 3, 19, אֶשְׁתַּנֵּי, אֶתְחַוֶּה, 1 p. אֶתְעַנֶּיית, plur. 3 p. m. אֶתְעַנֶּיאוּ pro אֶתְעַנֶּיאוּ, sec. pag. 2, 2, אֶתְחַלֵּן f. אֶתְחַלֵּן, Inf. אֶתְחַלֵּן pro אֶתְחַלֵּן, Imp. אֶתְחַלֵּן, Fut. sing. יִשְׁתַּנֵּי, תִּשְׁתַּנֵּי, תִּשְׁתַּנֵּי, plur. יִשְׁתַּנֵּי, יִשְׁתַּנֵּי, Part. sing. m. emph. et fem. מִתְחַנֵּן, מִתְחַנֵּן, plur. מִתְחַנֵּן, מִתְחַנֵּן, מִתְחַנֵּן.

In Conjug. *Aphel* Praet. sing. 3 p. m. אֶחָיו, אֶחָיו, 2 p. m. אֶחָיו f. אֶחָיו, 1 p. אֶחָיו, plur. 3 p. m. אֶחָיו, אֶחָיו, אֶחָיו, Inf. אֶחָיו, אֶחָיו, f. אֶחָיו, Imp. אֶחָיו, pl. אֶחָיו, Fut. sing. 3 p. m. אֶחָיו, 1 p. אֶחָיו, plur. 3 p. m. אֶחָיו, f. אֶחָיו, 2 p. m. אֶחָיו, 1 p. אֶחָיו, I. Part. אֶחָיו, מִחָיו, מִחָיו, מִחָיו, plur. מִחָיו, i. e. *sunt pervertentes* c. Aff. Praet.

§. 14. Verba multifarie infirma varii sunt generis; sed plerumque, si radd. infirmae se invicem in radice excipiunt, ex una tantum parte irregularia sunt. Ita verba פִּי et עִי, פִּי et עִי, פִּי et עִי, quoad radicalem priorem regularia esse solent, sed reperitur tamen אֶלִּיל, s. יִלִּיל, Fut. Aph. a voce יִלִּל juxta אֶלִּיל,

Praet. Aph. Ejusdem quoque generis sunt verba י"ע s. י"ע et א"ל cf. §. 12.; sed excipienda sunt verba ה"א et ה"א, quae vario modo deflectunt:

[illegible]

Verba פ"י et א"ל, א"פ et א"ל, י"פ et א"ל,
utriusque classis anomalias sequi solent:

Verba פ"ן et ל"א e. g. *Peal* Imp. שָׁא, שָׂא. *Aphel* Praet. תִּנְיִי, תִּנְיִי, Imp. אִנְיִי, sed legitur contra: מִנְיִי, מִנְיִי etc.

Verba פ"א et ל"א e. g. *Peal* Inf. מִפֶּא, מִלֵּא,
 Imp. אִתָּא, forma anomala תִּין pro אִתּוֹ,

immutant, atque in verbis regularibus: 1) פ"ן, Peal
 אִפְקַתְנִי אִפְקִנֹן Aph. תִּנְטִלְךָ, יִטְלוֹנְךָ, נִגְדִנֹן
 תִּדְקֶנָּה Aph. יִבּוּנֹן Pe. ע"ע 2) אִסְקַתְנִי, אִסְקִתְךָ
 יִדְעֶךָ Peal פ"י 3) אַעֲלֶתָּה, הֶעֱלֵנִי, אִמְכַּתְנִי
 אֶהוֹדְעֶנָּה לְהוֹדְעֶתְנִי, הוֹדְעֶתְנִי Aph. יִדְעֶתָּה
 ע"ו 4) אֶקִּימָה Aph. קִימָה Pa. תִּדְרוֹשְׁנָה, שְׁמָה, שְׁמוֹהִי Pe.
 הִתִּיבֹנָה יִקִּימֹנָה.

Sed verba א"ל magis deflectunt:

Praet. Pe. חֲזַנִּי, בְּרַאנִי, בָּנָה, רְמָה, רְמוֹהִי, חֲזָאָה
 אֲנַשִּׁנִּי, אֲחֻנִּי Aph. רַבִּיָּה Pa. (מִנְנוֹן), תִּלְנֹן
 אֲנַשִּׁיָּה, אֲשַׁרִּיָּה, אִתְךָ, אֲחֻנְךָ, אֲטַעֲךָ, אֲחֻנְךָ
 אִתְנֹן, אֲחֻנְנָה, אִתְנָה.

Inf. Pe. לְמַחֲנֶךָ, לְמַחֲנֶנִּי, לְמַחֲנֶה, לְמַחֲנֶה
 לְמַחֲנִיחֹן, לְמַחֲנִיכֹן, לְמַחֲנִיָּה, לְמַחֲנִיָּה.

Imp. Pe. אֲחֻנָּה, אֲחֻנִּי Aph. קִרְהָא, רְמִיָּה.

Fut. Pe. אֶחְנֹן, אֶחְנִיָּה, יִחְנֶנָּה, יִחְנֶנִּי.

Pa. יִחְנֶנִּי, יִחְנֶנָּה, יִחְנֶנִּי.

III.

DE NOMINIBUS.

§. 1. *Nomina* sunt aut primitiva aut derivata; ac *derivata* quidem sive a verbis sive a nominibus descendunt, eaque ita comparata sunt, ut modo solis litteris radd. constant, veluti formae כָּתַב, מָלַךְ, סָפַר, modo litteras inserant, e. g. לְבוּשׁ, אוֹמֵן, זַעִיר s. II. rad. geminent, e. g. גִּבֹּר, חָזָל, גִּבֹּר, modo in fine terminationem abstractam seu femininam, modo ab initio litteram addant; atque si מ praefigitur, plerumque *locus* aut *instrumentum* exprimitur, cf. מִזְרֵק, מַדְבֵּר, מַדְבָּה.

Adjectiva easdem fere, quas substantiva formas admittunt; exstant vero etiam formae, quae his magis minusve propriae sunt. Huc pertinent participia, et formae participales, e. g. קָטַל, קָטוּל, קָטִיל, קָטֵל (praesertim de coloribus), קָטַל, קָטִיל, קָטֵל (de defectibus corporis), atque etiam formae a nominibus deductae in יָת, יָאָה, יָי, יָי, et יָי, יָי fem. יָת, יָאָה desinentes.

§. 2. *Genus* est triplex, masculinum, femininum, et commune, neutrum non distinguitur, sed terminatio fem. *neutro* et *abstracto* notando inservit.

Masculina sunt nomina virorum et virilium officiorum, montium, fluviorum, populorum et mensium.

Feminina sunt nomina mulierum et muliebrium officiorum, urbium, regionum, insularum et membrorum

corporis inprimis geminorum (licet nonnulla etiam sint gen. communis), porro etiam, quae terminationes habent אֶ־*) s. הֶ־, וְהֶ־, וְיֶ־ s. הֵן, הֵן, הֵן.

Communia sunt nomina quorundam animalium, numeralia a viginti ad centum inclusive, et alia quaedam, e. g. אֶת, אִשָּׁה, גִּפְּן et גִּפְּנָה.

Nomina quaedam feminina sunt, licet terminationem hujus generis non habeant, veluti חֶרֶב, אֶרֶץ, אֶבֶן, et numeralia cardinalia a 3—10.

§. 3. *Numeri* sunt duo, singularis et pluralis; dualis enim, qui in יֵין desinit, nonnisi in Chaldaismo biblico occurrit, alibi ejus loco numeri pluralis forma ponitur, aut, ubi necesse est, vox תֵּרִין i. e. *duo* additur.

Terminatio pluralis est duplex, masc. יֵין, fem. יֵין, e. g. מִרְיָן pl. מִרְיָן, טִוְרֵין pl. טִוְרֵין. Sed nomina masc. in יֵין s. יֵין desinentia terminationem יֵין, in יֵין vero s. יֵין exeuntia terminationem יֵין accipiunt; atque nomina fem. quae in יֵין terminantur, in plur. יֵין, ea vero, quae in וְהֶ־ vel וְיֶ־ desinunt, in plur. יֵין vel יֵין habent, e. g. גִּלְיָן pl. גִּלְיָן, קִדְמֵין pl. קִדְמֵין, מִלְכֵין pl. מִלְכֵין, קִדְמֵין pl. קִדְמֵין, מִשְׁרֵין pl. מִשְׁרֵין.

*) Sed notari debet, nomina etiam masculina in statu emphatico, qui dicitur, eandem terminationem assumere.

vocem coalescat. Hinc efficitur, ut prius nomen tono fere destitutum, quando fieri potest, contrahatur, aut mutationem ejusmodi subeat, quâ conjunctio facilior redditur. Haec forma a Grammaticis *status constructus* nuncupari solet; altera vero, ex qua nomen praeter conjunctionem absolute positum est, *status absolutus* dicitur. Sed in lingua chald. ipsa stirps rarius contrahitur, quum jam in statu absoluto brevior formam plerumque praeferat. In nomm. masc. sola terminatio plur. יִּ— in יִּ— mutatur, feminina vero terminationes אִּ—, וִּ—, in תִּ—, תִּוִּי, תִּיִּ—, et plur. יִּ—, וִּיִּ—, יִּיִּ— in תִּ—, תִּוִּי, תִּיִּ— commutant. Exstat denique in lingua aramaica (i. e. syr. chald. et sam.) tertia quoque forma, quae *status emphaticus* dicitur, et *Articulum* in hac lingua desideratum supplet, licet nonnunquam etiam nomen in hoc statu positum definitione careat. Exprimitur hic per syllabam אִּ— formae nominis brevissimae additam, quae efficit, ut vocalis nominis ultima eaque simplex abjiciatur, et Schwa praecedens in vocalem brevem transeat, terminationes Partt. verbb. אִּלִּ אִּ—, יִּ— in אִּיִּ, sed forma denominativa יִּ— in תִּאִּ— cf. pag. 4. mutetur. In Plur. nomm. mascul. forma stat. constr. יִּ— in אִּיִּ— transit, sed אִּיִּ— immutata manet. In nomm. fem. eadem regula observatur, et formae st. constructi תִּ—, תִּוִּי, תִּיִּ—, תִּ—, תִּוִּי, תִּיִּ—, in אִּתִּ, אִּתִּוִּי, אִּתִּיִּ—, אִּתִּיִּ—, אִּתִּוִּי, אִּתִּיִּ—, transeunt, sed תִּ— transfertur in אִּתִּיִּ—, אִּתִּיִּ— in אִּתִּיִּ—, et אִּתִּיִּ— in אִּתִּיִּ—.

Pronomina suffixa, quae a vocali incipiunt, formae status emphatici abjectâ syllabâ ם—_τ adnectuntur, et in Plur. nomm. masc. cum terminatione status constructi prorsus coalescunt; reliquâ vero a littera consonante incipientia plerumque (exceptis iis formis, quae Hebr. segolatis respondent) formam status constructi retinent.

Sequitur tabula flexionis nominum.

FLEXIO NOMINUM MASCULIN.

	I.		II.	
<i>Sing.</i>	a.	b.	a.	b.
st. abs.	טֹר	קִטֹּל	עֲלֵם	קִתֵּן
st. estr.	טֹר	קִטֹּל	עֲלֵם	קִתֵּן
st. emph.	טֹרָא	קִטֹּלָא	עֲלֵמָא	קִתֵּנָא
c. Suff. {	טֹרָה	קִטֹּלָה	עֲלֵמָה	קִתֵּנָה
	טֹרִבֹּן	קִטֹּלִבֹּן	עֲלֵמִבֹּן	קִתֵּנִבֹּן
<i>Plur.</i>				
st. abs.	טֹרִין	קִטֹּלִין	עֲלֵמִין	קִתֵּנִין
st. estr.	טֹרִי	קִטֹּלִי	עֲלֵמִי	קִתֵּנִי
st. emph.	טֹרִיא	קִטֹּלִיא	עֲלֵמִיא	קִתֵּנִיא
c. Suff. {	טֹרִוְהִי	קִטֹּלִוְהִי	עֲלֵמִוְהִי	קִתֵּנִוְהִי
	טֹרִיבֹּן	קִטֹּלִיבֹּן	עֲלֵמִיבֹּן	קִתֵּנִיבֹּן

III.

<i>Sing.</i>	a.	b.	c.
st. abs.	מֶלֶךְ	וְמֶן	עֵין
st. estr.	מֶלֶךְ	וְמֶן	עֵין
st. emph.	מֶלֶכָּא	וְמֶנָּא	עֵינָא
c. Suff. }	מֶלֶכְהָ	וְמֶנְהָ	עֵינְהָ
	מֶלֶכְכוֹן	וְמֶנְכוֹן	עֵינְכוֹן
<i>Plur.</i>			
st. abs.	מְלָכִין	וְמִנִּין	עֵינִין
st. estr.	מְלָכִי	וְמִנִּי	עֵינִי
st. emph.	מְלָכִיא	וְמִנִּיא	עֵינִיא
c. Suff. }	מְלָכוֹהִי	וְמִנּוֹהִי	עֵינּוֹהִי
	מְלָכֵיכוֹן	וְמִנֵּיכוֹן	עֵינֵיכוֹן

IV.

V.

<i>Sing.</i>	a.	b.	c.
st. abs.	מִתְקַטֵּל	גַּב	אֵם
st. estr.	מִתְקַטֵּל	גַּב	אֵם
st. emph.	מִתְקַטֵּלָּא	גַּבָּא	אִמָּא
c. Suff.	מִתְקַטֵּלְהָ	גַּבְהָ	אִמְהָ

<i>Plur.</i>	IV.	V.		
		a.	b.	c.
st. abs.	מִתְקַטְּלִין	נָבִין	עֲוִין	אֲמִין
st. estr.	מִתְקַטְּלִי	נָבִי	עֲוִי	אֲמִי
st. emph.	מִתְקַטְּלִיָּא	נָבִיָּא	עֲוִיָּא	אֲמִיָּא
c. Suff.	מִתְקַטְּלִיבֹון	נָבִיבֹון	עֲוִיבֹון	אֲמִיבֹון

<i>Sing.</i>	VI.		VII.
	a.	b.	
st. abs.	נָלִיא	מִנְלִי	קִדְמִי
st. estr.	נָלִיָּא	מִנְלִי	קִדְמִי
st. emph.	נָלִיָּא	מִנְלִיָּא	קִדְמִיָּא
c. Suff.	נָלִיָּיה	מִנְלִיָּיה	קִדְמִיָּיה
<i>Plur.</i>			
st. abs.	נָלִין	מִנְלִין	קִדְמִיִּין
st. estr.	נָלִי	מִנְלִי	קִדְמִיִּי
st. emph.	נָלִיָּא	מִנְלִיָּא	קִדְמִיִּיָּא
c. Suff.	נָלִיבֹון	מִנְלִיבֹון	קִדְמִיִּיבֹון

FLEXIO NOMINUM FEMIN.

I.

<i>Sing.</i>	a.	b.	c.
st. abs.	מְדִינָא	מִשְׁרֵי	מַלְכוּ
st. estr.	מְדִינַת	מִשְׁרֵית	מַלְכוֹת
st. emph.	מְדִינַתָּא	מִשְׁרֵיתָא	מַלְכוֹתָא
c. Suff.	מְדִינַתָּה	מִשְׁרֵיתָה	מַלְכוֹתָה
	מְדִינַתְכוֹן	מִשְׁרֵיתְכוֹן	מַלְכוֹתְכוֹן
<i>Plur.</i>			
st. abs.	מְדִינִין	מִשְׁרִין	מַלְכוֹן
st. estr.	מְדִינַת	מִשְׁרֵית	מַלְכוֹת
st. emph.	מְדִינַתָּא	מִשְׁרֵיתָא	מַלְכוֹתָא
c. Suff.	מְדִינַתְכוֹן	מִשְׁרֵיתְכוֹן	מַלְכוֹתְכוֹן

II.

III.

IV.

<i>Sing.</i>			
st. abs.	אַרְמְלָא	גְּלִיָּא	קְדָמָאָה
st. estr.	אַרְמְלַת	גְּלִית	קְדָמָאָת
st. emph.	אַרְמְלַתָּא	גְּלִיתָא	קְדָמָאָתָא
c. Suff.	אַרְמְלַתָּה	גְּלִיתָה	קְדָמָאָתָה
	אַרְמְלַתְכוֹן		

	II.	III.	IV.
<i>Sing.</i>			
st. abs.	אַרְמֶלֶן	גְּלִין	קַדְמָאן
st. estr.	אַרְמֶלֶת	גְּלִית	קַדְמָאֶת
st. emph.	אַרְמֶלֶתָּא	גְּלִיתָּא	קַדְמִיתָּא
c. Suff.	אַרְמֶלֶתְכוֹן	גְּלִיתְכוֹן	קַדְמִיתְכוֹן

NOTAE AD PARADIGMATA NOMM. MASC.

No. 1. comprehendit nomina immutabilia, quae ante ultimam consonantem vocalem longam וּ, י, אֵ, et maximam partem eorum, quae vocalem Kamez in ultima syllaba habent, licet in his haud raro Kamez et Pathach inter se confundantur, e. g. יִקָּר, שָׁאָר, st. estr. item, sive etiam יִקָּר, שָׁאָר — אֹלְפָן, st. estr. אֹלְפָן, verum etiam אֹלְפָן.

No. 2. continet nomina in Pathach vel Zere exeventia, quae aut duabus consonantibus, aut duabus syllabis constant, cf. יָד st. emph. יָדָא, c. Suff. שְׁמָה, מְסַפֵּר st. emph. מְסַפְּדָא, c. Suff. מְעַבְּדָה. Pertinet huc etiam פְּרוֹלָ st. emph. פְּרוֹלָא. Sed legitur contra regulam דְּמָדָ pro דְּמָדָ, קַטְלִין pro קַטְלִין, a Sing. קַטֵּל, atque ante Suffixa כּוֹן, הוֹן in vocibus monosyllabis vocali breviori scribitur שְׂמֵהוּן, דְּמֵכוֹן,

יִדְכוֹן. — Formae יְבִישׁוֹן s. יְבִישׁוֹן et יְבִישָׁא non a יְבִישׁ sed a יְבִישׁ derivandae sunt.

No. 3. complectitur nomina, quae formis Hebraeorum segolatis respondent, et nonnunquam, praesertim in Chaldaismo biblico, formam hebraicam retinent. In flexione plerumque vocales Pathach aut Chirek, rarius Segol adsumunt; Cholem in Kamez chatuph transire solet, at subinde etiam retinetur; Schurek et Kibbuz, quae in flexione occurrunt, a forma primitiva per Schurek scripta derivantur.

Media radicalis Jod in flexione haud raro mobilis manet, ac scribitur עֵינָא, עֵינָה, עֵינִי, עֵינִי etc.

Ad No. 4. referuntur Participia Conjug. Ithpeel.

Ad No. 5. pertinent nomina, maximam partem monosyllaba et a verbis ע"ע derivata, quorum ultima littera in flexione geminatur, unde efficitur, ut vocales longae in cognatas breviores transferri soleant. In quibusdam vocibus etiam Pathach in Chirek transit, e g. גִּלְגֵּל pl. גִּלְגֵּלִין, פַּת st. emph. פִּתָּא, צַד st. emph. צִדָּא. Nomen כַּל in st. emph. scribitur כִּלָּא, st. estr. כִּל, c. Sufi. כִּלְהוֹן et כִּלְהוֹן, כִּלְהָ etc.

No. 6. comprehendit formas a verbis ל"א derivatas, sive sint Nomina, sive Participia, sive Infinitivi. In st. abs. Plur. loco terminationis יִן — saepius יִן, nonnunquam etiam יִן — habent cf. supra pag. 44.

Voces monsyllabae a Schevate incipientes flectuntur ad normam paradd. No. 3. (quibus proprie accensendae sunt), et accedente syllabâ vocalem auxiliarem Patach vel Chirek assumunt, e. g. כְּבִי st. emph. כְּבִיָּא, רְבִי st. emph. רְבִיָּא pl. c. Suff. רְבִיָּהָ, sed st. emph. pl. רְבִיָּא a forma sing. רְבִי descendit; porro עָפִי c. Suff. עָפִיָּה.

Nonnullae voces more hebr. flectuntur, e. g. עֲנִי fem. עֲנִיָּה st. estr. pl. עֲנִיִּי st. emph. עֲנִיָּיָה c. Suff. עֲנִיָּיָה, sed scribitur etiam Sing. st. emph. עֲנִיָּה, c. Suff. עֲנִיָּה — נָכִי st. abs. pl. נָכִינָּה st. estr. נָכִי — נָכִי s. נָכִי fem. נָכִיָּה s. נָכִיָּה pl. נָכִיָּה, נָכִיָּה etc.

Infinitivi Conjug. Peal verb. לֵא (cf. supra pag. 44.) litteram ultimam rad. in flexione aut retinent, aut abjiciunt.

No. 7. complecitur nomina in יָ (אִי, אִיָּ) exeuntia, eaque maximam partem gentilicia, patrouymica et numeralia ordinalia. Pertinent huc etiam Adjectiva nonnulla a verbis לֵא derivata e. g. זָכִי s. זָכִיָּה st. emph. et fem. זָכִיָּה pl. זָכִיָּה, עָלִי st. emph. עָלִיָּה (עָלִיָּה) pl. עָלִיָּה.

In Chaldaismo biblico loco terminationis pl. אִי scribitur אִיָּ e. g. קַדְמִיָּה, יְהוּדִיָּה, תַּפְתִּיָּה, כְּשָׁדִיָּה.

NOTAE AD PARADIGMATA NOMM. FEM.

Ad No. 1. pertinent omnia nomina fem. invariabilia in אֶ—, יִ, יְ— desinentia, quorum syllaba ultima ab una consonante incipit. cf. זִרְעִית pl. זִרְעִינַּן st. estr. זִרְעִית (T. Jon. 3, 15. זִרְעִית edd. falso pro זִרְעִינַּן).

Nomina adjectiva fem. a forma masc. יְ— derivata in st. abs. Sing. תִּ semper assumunt, e. g. תַּחֲתִית, עֲלִית etc.

Eandem flexionem sequitur etiam nomen רַבּוּ pl. רַבָּוִת, רַבָּוִתָא, רַבָּוִתָּא, sed scribitur etiam רַבָּבִין, רַבָּבִית.

No. 2. continet ea nomm. fem., quorum syllaba ultima a duabus consonantibus incipit, unde efficitur, ut in flexione vocalis auxiliaris modo Pathach, modo Chirek, rarius Segol inseratur, e. g. אֲנָרָא s. אֲנָרֶת st. emph. אֲנָרֶתָא, שִׁפָּא st. emph. שִׁפָּתָא, et חֲמָא st. emph. חֲמָתָא.

Eâdem ratione flectitur nomen עֲלִילָא st. emph. עֲלִילָתָא.

Nonnulla nomina monosyllaba med. אֶ in flexione vocalem ad primam rad. retrahunt, e. g. מֶאֱתָן, מֶאֱתָה — פֶּאֱתָתָא, עֶאֱתָתָא — פֶּאֱתָתָא, סֶאֱתָתָא, סֶאֱתָתָא — itemque קֶאֱתָתָא, קֶאֱתָתָא.

Nomina hujus generis in יִ, יְ— exeuntia in Sing. ad No. 1. flectuntur, in Plur. vero vocalem auxiliarem recipiunt, e. g. זִכּוּ pl. זִכּוֹנַּן etc.

No. 3. comprehendit nomm. fem. desinentia in יָאִי praecedente consonante vocali destitutâ, quae a verbis אָלִי derivantur.

No. 4. complectitur nomm. fem. terminationis אָה־, quae a forma masc. י־ No. 7. descendunt.

Ex his numeralia ordinalia in st. emph. sing. saepius יָאִי, יָאִי pro יָאִי habent, e. g. קַדְמִיתָא, חֲמִשִּׁיתָא, תְּלִיתִיתָא, תְּנִינִיתָא (Cant. 1, 1.), atque etiam רְבִיעִיתָא, שְׁבִיעִיתָא, תְּמִינִיתָא.

In st. abs. plur. loco אֵן reperitur etiam יָן e. g. נִזְכָּרִי, a Sing. נִזְכָּרִי.

Nonnulla nomina in יָאִי, יָאִי, יָאִי exeuntia modo irregulari in Plur. וֹן recipiunt, e. g. סְאִין, סְאִין (atque etiam סְאִין, סְאִין,) a Sing. סְאִי, מְאִין, מְאִין (et מְאִין) a מְאִי, שְׁפִין a שְׁפִי, מְרַגְלִין et מְרַגְלִין a מְרַגְלִי, אֲרִין s. אֲרִין ab אֲרִי st. emph. אֲרִי, אֲסִין emph. אֲסִין ab אֲסִי emph. אֲסִי etc.

Praeterea alia quoque nomina a flexione regulari magis minusve deflectunt, et varias formas variasve stirpes assumunt, nempe:

טְלִי st. emph. טְלִי pl. st. abs. טְלִין, טְלִין emph. טְלִי, טְלִי e. Suff. טְלִי.

פִּירִי pl. פִּירִין e. Suff. פִּירִי, פִּירִי.

קָרָא, קָרִיתָא, קוֹרִיָא, קָרִיָא st. emph.
 קָרִי et c. Suff. קוֹרִי, קוֹרִין, קָרִין pl.
 קָרִיתָא et c. Suff. קוֹרִי, קוֹרִין, קָרִין pl.
 נָשׁ et c. Suff. נָשׁ, נָשִׁין, נָשִׁין et c. Suff.
 אָתָא, אָתָתָא, אָתָתָא, אָתָא st. constr.
 נָשִׁין pl. אָתָתָא.

אָמְרָהוּ, אָמְרָהוּ c. Suff. אָמְרָהוּ pl. אָמְרָהוּ st. emph.
 אָמְרָהוּ.

אָמְרָהוּ, אָמְרָהוּ pl. אָמְרָהוּ, אָמְרָהוּ st. emph.
 אָמְרָהוּ, אָמְרָהוּ c. Suff. אָמְרָהוּ st. emph.
 אָמְרָהוּ pl. אָמְרָהוּ, אָמְרָהוּ.

בֵּיתָא, בֵּיתָא st. emph. בֵּיתָא, בֵּיתָא st. constr.
 בֵּיתָא.

בֵּרָא, בֵּרָא c. Suff. בֵּרָא, בֵּרָא st. emph.
 בֵּרָא, בֵּרָא pl. בֵּרָא.

בֵּרָא, בֵּרָא c. Suff. בֵּרָא, בֵּרָא st. emph.
 בֵּרָא, בֵּרָא pl. בֵּרָא.

אָבִי, אָבִי c. Suff. אָבִי, אָבִי st. emph.
 אָבִי, אָבִי st. constr. (semel Dan. 5, 13. alias semper ejus loco st. emph.)

אָבִי, אָבִי et c. Suff. אָבִי, אָבִי (Gen. 24, 23.)
 אָבִי, אָבִי et c. Suff. אָבִי, אָבִי pl.

אָבִי, אָבִי c. Suff. אָבִי, אָבִי et c. Suff.
 etc. Similiter

אָחִי, אָחִי c. Suff. אָחִי, אָחִי st. emph.

אָחוּהי s. אָחוּי, אָחוּהא, אָחוּנא etc. pl. אָחוּין c. Suff.

אָחִי, אָחִיךָ, אָחִיךָ, אָחִיךָ etc. etc.

חִם c. Suff. חִמוּיךָ, חִמוּהא.

§. 5. *De nominibus numeralibus.*

1) *Cardinalia* ab 1 ad 10 utriusque sunt generis, et duo prima Femininum regulari modo formant, octo reliqua Masculina sunt cum terminatione feminina, et vice versa. Sunt vero haec:

<i>Stat. constr.</i>		<i>Stat. absol.</i>	
Fem.	Masc.	Fem.	Masc.
1 חֶדֶר	חֵד	חֶדֶר	חֵד
2 חֲדָשִׁי	חֲדָשִׁי	חֲדָשִׁין	חֲדָשִׁין
3 חֲלָתִי	חֲלָתִי	חֲלָתִי	חֲלָתִי
4 אַרְבָּעִי	אַרְבָּעִי	אַרְבָּעִי	אַרְבָּעִי
5 חֲמִשָּׁתִּי	חֲמִשָּׁתִּי	חֲמִשָּׁתִּי	חֲמִשָּׁתִּי
6 שִׁשָּׁתִּי	שִׁשָּׁתִּי	שִׁשָּׁתִּי	שִׁשָּׁתִּי
7 שִׁבְעִי	שִׁבְעִי	שִׁבְעִי	שִׁבְעִי
8 חֲמִשָּׁנִי	חֲמִשָּׁנִי	חֲמִשָּׁנִי	חֲמִשָּׁנִי
9 חֲשָׁנִי	חֲשָׁנִי	חֲשָׁנִי	חֲשָׁנִי
10 עֶסְרִי	עֶסְרִי	עֶסְרִי	עֶסְרִי

N O T A E.

a) תָּרִי ante Suffixa mutatur in תָּרֹי, תָּרו e. g. תָּרוּנָא cf. pag. 3. Not. תָּרֹיכֹן, תָּרֹינָא etc. — Pro נִשְׁתִּי legitur subinde נִשְׁתִּי — pro נִשְׁבָּעָא reperitur quoque נִשְׁבָּעָא, נִשְׁבָּעָא, et נִשְׁבִּי, נִשְׁבִּי pro נִשְׁבָּע — denique pro נִשְׁבָּע nonnunquam scribitur נִשְׁבָּעָא. Caeterum loco א in st. abs. masc. saepius legitur ה, e. g. תִּלְתָּהּ, תִּלְתָּהּ etc.

b) Usurpantur haec ut Adverbia sive Adjectiva, et in st. abs. posita nomini rei numeratae plur. modo praeponuntur modo postponuntur.

Cardinalia ab 11 ad 19 e monadibus et denario ita componuntur, ut minorem numerum in st. abs. sed formâ hic illic paullum mutatâ sequatur denarius, cujus forma נִשְׁבָּעָא hic masculini, נִשְׁבָּעָא vero fem. generis est. Apud Targumistas seriores eadem in unam vocem contrahi solent.

	Fem.	Masc.
11	חֲדָא נִשְׁבָּעָא, חֲדָא נִשְׁבָּעָא	חֲדָא נִשְׁבָּעָא, חֲדָא נִשְׁבָּעָא
12	תִּשְׁבָּעָא נִשְׁבָּעָא, תִּשְׁבָּעָא נִשְׁבָּעָא	תִּשְׁבָּעָא נִשְׁבָּעָא, תִּשְׁבָּעָא נִשְׁבָּעָא
13	תִּלְתָּא נִשְׁבָּעָא, תִּלְתָּא נִשְׁבָּעָא	תִּלְתָּא נִשְׁבָּעָא, תִּלְתָּא נִשְׁבָּעָא
14	אַרְבַּע נִשְׁבָּעָא, אַרְבַּע נִשְׁבָּעָא	אַרְבַּע נִשְׁבָּעָא, אַרְבַּע נִשְׁבָּעָא
15	חֲמִישָׁא נִשְׁבָּעָא, חֲמִישָׁא נִשְׁבָּעָא	חֲמִישָׁא נִשְׁבָּעָא, חֲמִישָׁא נִשְׁבָּעָא

	Fem.	Masc.
16	שִׁית עֶסְרִי } שִׁתָּה עֶסְרִי }	שִׁשָּׁה עֶסְרִי } שִׁשָּׁה עֶסְרִי }
17	שִׁבְעָה עֶסְרִי , שִׁבְעִי	שִׁבְעָה עֶסְרִי , שִׁבְעִי
18	תִּמְנִי עֶסְרִי , תִּמְנִי	עֶסְרִי , תִּמְנִי
19	שִׁשָּׁה עֶסְרִי } שִׁשָּׁה עֶסְרִי }	שִׁשָּׁה עֶסְרִי , שִׁשָּׁה

Haec nomini subst. in plur. posito praeponuntur. Denarii a 20 ad 90 sunt monadum et numeri עֶסְרִי formae plurales, ac generis communis:

40, אַרְבָּעִין , 30, תִּלְתִּין , 20, עֶסְרִין vel עֶשְׂרִין ,
תִּמְנִין , 70, שִׁבְעִין vel שִׁבְעִין , 60, שִׁשָּׁה , 50, חֲמִשִּׁין
90, תִּשְׁעִין , 80, תִּמְנִין vel תִּמְנִין vel תִּמְנִין .

Denarii cum monadibus ita componuntur, ut major numerus plerumque praecedat, et minor, in quo genus rei numeratae observatur, intercedente copulâ ׀ sequatur: 21, עֶסְרִין ׀ אֶחָד , masc. 21, עֶסְרִין ׀ אֶחָד , fem.,
47, אַרְבָּעִין ׀ שִׁבְעָה , masc. 47, אַרְבָּעִין ׀ שִׁבְעָה , fem.; sed legitur quoque 25, חֲמִשָּׁה ׀ עֶשְׂרִין . Res numerata in st. abs. plur. plerumque postponitur, rarius praeponitur.

Reliqua cardinalia, quae tanquam vera substantiva usurpantur, sunt haec:

300 תִּלְתַּ מֶּאֶה, 200 מֵאָתָן s. מֵאָתַיִן, 100 מֵאָה,
 400 אַרְבַּע מֵאָה, et sic porro, praemissis semper monadibus in st. abs. fem. gen. — 1000 אֶלְפָּה st. emph. אֶלְפָּה,
 אַרְבַּעַת אֶלְפִּין, 3000 תְּלַתָּא אֶלְפִּין, 2000 תְּרִין אֶלְפִּין,
 4000 etc., praemissis monadibus in st. abs. masc. gen.
 s. תְּרַתָּא עֶסְרִי רִבּוֹן, 10,000 רִבּוֹ s. עֶסְרָא אֶלְפִּין,
 120,000 מֵאָה וְעֶסְרִין אֶלְפִּין.

2) *Ordinalia*, quae terminationem adj. יָ (אִי—, אִי—) adsumunt, sunt haec:

Primus קְדָמָה emph. קָמִי contr. קְדָמִי s. קְדָמִי pl. קְדָמִי s. קְדָמִי, cstr. et emph. קְדָמִי s. קְדָמִי;
 קְדָמִיתָא pl. קָמִיתָא contr. קְדָמִיתָא s. קְדָמִיתָא f. קְדָמִיתָא;
 sed ejus loco reperiuntur etiam formae: קְדָמוֹנִי, קְדָמוֹן,
 קְדָמוֹנִי, קְדָמוֹנִי.

Secundus תְּנִינָא f. s. תְּנִינִין pl. תְּנִינָא emph. תְּנִינָא s. תְּנִינָא emph. תְּנִינָא; atque ejus loco leguntur etiam formae: חֹרֶן, אוֹחֶרֶן, אוֹחֶרֶן, אוֹחֶרֶן,
 חֹרִי, חֹרֶן, אוֹחֶרֶן, אוֹחֶרֶן, חֹרִי.

Tertius תְּלִיתָא emph. תְּלִיתִי, תְּלִיתָא, תְּלִיתִי,
 תְּלִיתִיתָא fem. תְּלִיתִיתָא emph. תְּלִיתִיתָא.

Quartus רְבִיעָאָה emph. רְבִיעַי , רְבִיעַי et רְבִיעָתָא fem. רְבִיעַי et רְבִיעָתָא .

Quintus חֲמִישָׁאָה fem. חֲמִישַׁי , חֲמִישַׁי emph. חֲמִישָׁתָא . item, emph. חֲמִישָׁתָא .

Sextus שְׁתֵּיתָאי , שְׁתֵּיתַי et שְׁתַּי , שְׁתַּי emph. שְׁתֵּיתָתָא fem. שְׁתֵּיתָתָא .

Septimus שְׁבִיעָאָה emph. שְׁבִיעַי , שְׁבִיעַי fem. שְׁבִיעָתָא , שְׁבִיעָתָא , שְׁבִיעָתָא emph. שְׁבִיעַי .

Octavus חֲמִינָאָה fem. item, חֲמִינַי , חֲמִינַי emph. חֲמִינָתָא .

Nonus חֲשִׁיעָאָה fem. חֲשִׁיעַי , חֲשִׁיעַי emph. חֲשִׁיעָתָא .

Decimus עֲשִׂירָאָה , עֲשִׂירָאָה emph. עֲשִׂירַי , עֲשִׂירַי fem. emph. עֲשִׂירָתָא , עֲשִׂירָתָא .

Ordinalia ab 11 ad 19 e monadibus Cardinal. et Ordinal. עֲסִירַי , cujus loco סְרַי s. סְרַי scribitur, componuntur:

תְּלָסְרַי s. תְּלָסְרַי , תְּרִיסְרַי , חֲדָסְרַי s. חֲדָסְרַי fem. תְּלָסְרִית s. סְרִית etc.

Ordinalia inde a numero 20 a Cardinalibus non differunt.

Reliqua numeralia omittenda hic putamus.

d) Huc referri potest etiam אִתִּי in Dan. אִתִּי, (essentia) est, et negativum לֹא non est, e. g. אִתִּיךָ, אִתּוֹ, אִתָּנָא, אִתִּיכֹן, et לִיְתֶךָ, לִיְתוֹהִי, s. לִיְתוֹי, לִיְתַנּוּן.

8) Aliae particulae cum Suffixis modo more nominum singular., modo more nominum plural. numeri conjunguntur, ut:

a) בִּינָא, בִּינוֹהִי et בִּינִיָּה, בִּינָךְ, בִּינִי, e. g. בִּין, בִּינִיָּהוּן, בִּינִיכֹן.

b) בְּתָרָךְ, בְּתָרָהּ s. בְּתָרְךָ, בְּתָרִי, e. g. בְּתָר, בְּתָרִיכֹן, בְּתָרְנָא, בְּתָרְהָא, בְּתָרוֹהִי, בְּתָרִיךְ, s. בְּתָרִיָּהוּן.

c) גָּבִיךְ et גָּבְךָ, גָּבִי et גָּבִי, s. גָּב, גָּבִיָּה.

d) חֲלוּפִיָּה et חֲלוּפִיָּה, חֲלוּפְךָ, e. g. חֲלוּףָהּ, חֲלוּפִיָּהוּן et חֲלוּפְהָא.

e) דְּכָמִיָּהוּן, דְּכָמִיָּה, דְּכָמִי, e. g. כָּמָא.

f) תְּחֻתִּי, תְּחֻתְךָ, תְּתָא et תְּחֻתִּי, e. g. תְּחֻת, תְּחֻתִּיָּהוּן, תְּחֻתְהָא, et תְּחֻתִּיָּהוּ.

SPECIMEN LECTIONIS ET ANALYSEOS.

Deuteron. V. 6—10.

e Targ. Onkelosi sec. ed. Angl. in Polygl. Lond. tom. I. p. 739.

6. אָנָא יְיָ אֱלֹהֶךָ דִּי אִפְקַתְךָ מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם
מִבֵּית עַבְדוֹתָא: 7. לֹא-יִהְיֶה לְךָ אֱלֹה אֲחֵרֵן בְּרִ-
מִנִּי: 8. לֹא-תַעֲבִיד לְךָ צֶלֶם בַּלְדָּמוֹת דִּי בְשִׁמְיָא
מִלְעִילָא וְדִי בְּאַרְעָא מִלְרַע וְדִי בְּמִיָּא מִלְרַע לְאַרְעָא:
9. לֹא-תִסְגֹּד לְהוֹן וְלֹא תִפְלַחְנוּן אַרִי אָנָא יְיָ אֱלֹהֶךָ
אֵל קָנָא מִסַּעַר חֻבִּי אֲבָהֵן עַל-בְּנֵין מְרִדִין עַל-דֶּר--
תְּלִיתִי וְעַל-דֶּר--רְבִיעִי--לְשָׁנָא בְּד--מִשְׁלָמִין--בְּנֵיָא
לְמַחֲטֵי-בְּתֵר-אַבְהֵתְהוֹן: 10. וְעַבִּיד טִיבּוֹ לְאַלְפֵי דָרִין
לְרַחֲמֵי וּלְנִטְרֵי פִקּוּדֵי:

6. Anâ Jêhôvâ êlâhâch di appektâch mêar'â dëmizrajim
mibbêth abdûthâ, 7. Lâ jehêvê lâch êlâh ôchârân bar minni.
8. Lâ tha'bêd lâch zêlam col dëmûth di bischmajja millêlâ
vêdî bêar'â millêrâ vëdî bëmajjâ millêrâ lêar'â 9. Lâ thisgôd
lêhôn vëlâ thiphlēchinnûn ârê ânâ Jêhôvâ êlâhâch êl kannâ mas'ar
chôbê âbâhân al bënîn mârêdîn al dâr tëlîthai vëal dâr rêbî'ai
lësânêai cad mëscharlêmin bënajjâ lëmechêtê bâthar âbâhâthhôn.
10. Vëâbêd têbû lêalphê dârin lërâchâmai ûlênâtrê phikkûdâi.

אֲנִי *ego*. Pron. pers. separ. I. pers. sing. cf. p. 6.

יְיָ i. e. יְהוָה *Jehova*.

אֱלֹהֶיךָ *Deus tuus*. Nomen אֱלֹהֵי cum Suff. II. pers.

sing. masc. cf. pag. 7.

כִּי *qui*. Pron. relat. cf. pag. 9.

אֶפְקַחְךָ *eduxi te*. I. pers. sing. Praet. Conjugationis Aphel a voce נָפַק, verbo I. rad. נ cf. pag. 25.

sqq. cum Suff. II. pers. sing. masc. — נָפַק Pe. *exit*, Aph.

eduxit. I. pers. sing. אֶפְקַח accedente Suffixo mutatur in אֶפְקַח s. אֶפְקַח, ut hoc in loco. cf. pagg. 23. et 49.

מֵאֶרֶץ *e terra*. Status emphaticus (cf. pag. 53.) vocis אֶרֶץ, quae gen. fem. est. cf. pag. 51., cum Praepositione מִן, quae ob sequentem litteram gutturalem in מִי mutata est. cf. pag. 70.

מִצְרַיִם *Aegypti*. Genitivus, qui saepe (ut in lingua hebr.) per statum constructum exprimitur (cf. pag. 52.), hoc loco, ut et alibi saepissime, per praefixum מִ (cf. pag. 9.), quod status emph. praecedat, indicatur.

מִבֵּית *e domo*. Status constructus (cf. pag. 52.) vocis irregularis בֵּית (cf. pag. 63.), quae in num. Sing. flectitur ut עֵין cf. pag. 55., additâ Praepositione מִן, cujus littera ך sequenti litterae assimilatur. cf. pag. 70.

עַבְדֻתָּא *servitutis*. Nomen generis et formae fem.

in statu emphat. (cf. pag. 53.) positum, quod flexionem nominis מִלְכוֹ (cf. pag. 56.) sequitur. Genitivus per statum constr. vocis praecedentis indicatur. cf. pag. 52.

לֹא-יְהוּי *non est s. non sit.* Particula negationis לֹא i. q. hebr. לֹא sequente III. pers. masc. Sing. Fut. a verbo irregulari הָיָא s. הָיָה *fuit*, quod verbis עָן et לֵא accensetur. cf. pag. 47.

לְךָ *tibi.* Praefixum לְ cf. pag. 69, cui Pron. Suffixum pers. II. masc. Sing. (cf. pag. 8) accessit.

אֱלֹהֵי *Deus.* Status absolutus (cf. pag. 53.) num. Sing.

אוֹחֶרֶן *alius.* Nomen adjectivum terminationis אֶת cf. pag. 50.

בְּרִמְנֵי *praeter me.* בְּרִ is Adverbium, quod significat *foris, extra*, at sequente Praepositione מִן respondet hebr. מִן חוּץ s. latinae Praepos. *praeter.* מְנֵי est Praepositio מִן addito Pron. Suff. I. pers. Sing. cf. pag. 70.

לֹא-תַעֲבִיר *non facies.* Particula negationis לֹא cum II. pers. masc. Sing. Fut. a voce עָבַר verbo I. guttur. cf. pag. 20.

לְךָ *tibi.* De hac voce modo dictum est.

צֶלֶם *imaginem.* Status absolutus Sing. nominis masc., quod in flexione sequitur nomen מִלְךָ cf. pag. 55.

כָּל־דְּמוֹת *omnem similitudinem*. **כָּל** est st. estr. nominis **כָּל**, i. e. *universitas*, quod cum hebr. **כָּל** convenit; **דְּמוֹת** est st. estr. nominis fem. **דְּמוֹן**, quod flectitur, ut **מְלָכּוֹן** cf. pag. 57.

דִּי *ejus, quod*. Pronomen relativum (cf. pag. 9.), quod usu convenit cum hebr. **אֲשֶׁר**; Genitivus ejus cernitur e praecedente statu constructo.

בְּשָׁמַיָא *in coelis*. Praepositio **בְּ** cf. pag. 69. addito statu emph. nominis, quod nonnisi in numero plurali, idque tantum in st. emph. et constr. hujus numeri occurrit.

מִלְּעֵילָא *desuper s. superne*. Adverbium compositum e Praepositione **מִן** i. e. *ex*, Praefixo **לְ** i. e. *ad* cf. pag. 69., et Adverbio **עֵילָא** i. e. *supra* a voce **עָלָא** *adscendit*. Vario modo scribitur, nempe **מִלְּעֵילָא**, **מִלְּעֵילָא**, **מִלְּעֵילָא**.

וְדִי *et ejus, quod*. Copula **וְ** cum Pron. relat. **דִּי**. cf. supra.

בְּאַרְעָא *in terra*. Praefixum **בְּ** cf. pag. 69. cum statu emph. nominis **אַרְעָא** cf. supra.

מִלְּרַע *ab infra s. inferne*. Adverbium compositum ex **מִן** et **לְ** et **רַע** pro **אַרְעָא** i. e. *infra*. Scribitur saepius **מִלְּרַע** sine Dagesch.

וְדִי בְּמַיָּה *et ejus, quod in aquis.* De voce וְדִי vide supra. בְּמַיָּה. Praefixum בְּ cum statu emph. nominis מַיָּה, quod nonnisi in plurali numero legitur.

מִלְרַע לְאֲרָצָה *infra terram.* Vox מִלְרַע sequente לְ praefixo Praepositionis vicem gerit.

לֹא-תִסְגֹּד לְהוֹן *non procumbes iis s. non adorabis ea.* תִּסְגֹּד est II. pers. masc. Sing. Fut. a voce סִגַּד s. סָגַד cf. pag. 19. sq. לְהוֹן est Praefixum לְ accedente Pron. Suff. III. pers. masc. plur. cf. pag. 9.

וְלֹא תִפְלַחֲנֶנּוּ *nec servies iis s. nec coles ea.* וְלֹא תִפְלַחֲנֶנּוּ compositum est ex copula וְ *et*, et לֹא *non.* תִּפְלַחֲנֶנּוּ est II. pers. masc. Sing. Fut. תִּפְלַח a verbo III. guttur. פִּלַּח cum Pron. suff. III. pers. masc. Plur. cf. pagg. 6. et 22. sq.

כִּי אֲרִי *nam s. quia.* Conjunctio respondens hebr. כִּי.

אֲנִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ *ego Jehova Deus tuus.* Vide, quae supra pag. 73. dicta sunt.

אֵל קִנְיָה *Deus zelotypus.* Eadem verba in textu hebraico leguntur, atque hinc cognita sunt.

מִסְעֵר *visitans s. animadvertens.* Participium act. Conjug. Aphel a voce סָעַר *visitavit, recensuit*, verbo II. gutt. et III. rad. סָ, cf. pag. 21., unde Pathach sub y legitur loco Zere, quod in forma מִקְטֵל habetur.

חֹרֵי *peccata*. Status constr. Plur. ob sequentem Genitivum a voce חֹב *culpa, peccatum*, quae flectitur ad normam nominis מִנֶּר cf. pag. 54.

אֲבֹתָן *patrum*. Status absol. Plur. a nomine irregulari אָב s. אֶב *pater*. cf. pag. 63.

עַל־בָּנֵי *super filios s. in filiis*. Praepositio עַל cf. pag. 70. sequente statu abs. Plur. nominis irregularis בֶּר *filius*. cf. pag. 63.

מִרְדִּין *rebelles*. Status abs. Plur. Participii act. Conjug. Peal מִרַּד a verbo מִרַּד *rebellavit, rebellis fuit*. Flectitur ut nomina עָלָם et כָּהֵן cf. pag. 54.

עַל־דֶּרֶךְ־תְּלִיתִי וְעַל־דֶּרֶךְ־רְבִיעִי *super generationem tertiam et super generationem quartam*. עַל est Praepositio, דֶּרְ status absol. Sing., תְּלִיתִי et רְבִיעִי sunt nomina numeralia ordinalia, de quibus cf. pag 67. sq. in st. abs. Sing. masc. ad vocem דֶּרְ referenda.

לְשָׁנָי *osoribus meis*. Praefixum לְ, cui junctum est Participium act. Conj. Peal שָׁנָא in numero Plur. positum cum Pron. Suff. I. pers. Sing. cf. pag. 7. Descendit haec forma part. a rad. שָׁנָא, sive (quemadmodum saepius scribitur) סָנָא *odit*, verbo לִ"א cf. pag. 39. sqq. Flectitur Part. שָׁנָא ad nomen נָלָא cf. pag. 56., sed hoc in loco, ut et alibi saepius, litteram rad. א more hebraico retinens scribitur שָׁנָא pro שָׁנָי.

כֹּד־מִשְׁלָמִין--בְּנֵיָא לְמַחֲטֵי-בְתֵר-אַבְהָתְהוֹן
quando perficientes (sc. sunt) *filiī peccare post patres suos.* כֹּד est Conjunctio significans *quum, quando.*
 מִשְׁלָמִין stat. absol. Plur. Part. act. Conj. Pael a verbo
 שָׁלַם s. שָׁלִים positus loco Praesentis. בְּנֵיָא est status
 emph. Plur. nominis irreg. בֶּר, de quo modo dictum
 est, לְמַחֲטֵי Praefixum לְ cum Inf. Conj. Peal a voce
 חָטָא *peccavit*, verbo I. gutt. et ל"א cf. pagg. 20 et 44.
 בְּתֵר est Praep. denotans *post* cf. p. 71, quae verbis, quibus-
 cum conjungitur, sequendi notionem addit; itaque „pec-
 care post“ significat „peccando sequi.“ אַבְהָתְהוֹן est
 status estr. Plur. nominis irreg אָב (cf. supra) cum Pron.
 Suff. III. pers. masc. Plur. cf. pag. 7. Sensus igitur ho-
 rum verborum est: „quando perficiunt filii peccando se-
 qui (i. e. quando filii perfecte sequuntur peccando) patres
 suos.“

וְעֵבֵר *et faciens.* Copula וְ cum Sing. masc. Part.
 Conj. Peal a voce עֵבֵר, de qua vide supra p. 73.

טִיבּוֹ (s. טִיבוֹ) *bonitatem s. bonum.* Status absol.
 nominis abstracti forma fem.; flectitur ut מְלִכּוֹ cf. p. 57.

לְאַלְפֵי-דָרִין *ad mille generationes.* לְאַלְפֵי est st.
 constr. Plur. vocis אֶלֶף s. אֵלֶף, quae flectitur ad nor-
 mam nominis מֵלֶךְ cf. pag. 55., praecedente Praefixo
 לְ. Status constr. indicat Genitivum sequi. דָרִין est st.

abs. Plur. nominis דָּר, a radice דָּרַךְ, quod in flexione sequitur nomen טוֹר cf. pag. 54.

לְרַחֲמֵי *diligentibus me.* Praefixum לְ hoc in loco est nota Dativi. רַחֲמֵי est Plur. Part. act. Conj. Peal a radice רָחַם s. רָחַם *amavit*, addito Pron. Suff. I. pers. Sing.

וְלִנְטָרֵי פִקּוּדֵי *et custodientibus praecepta mea.* וְ est copula וְ, quae, ut in lingua hebr., propter Schwā sequens vocalem Schurek accipit. נְטָרֵי est status estr. Plur. part. act. Conj. Peal נָטַר a radice נָטַר, atque Genitivum sequentem innuit. פִּקּוּדֵי Plur. nominis פִּקּוּד a radice פָּקַד *praecepit, jussit* descendens, quod flectitur ad vocem קָטוּל cf. pag. 54., cum Pron. Suff. I. pers. Sing., quod, quia in fine periodi positum est, more hebraico Kamez accipit pro Pathach.

LITTERATURA CHALDAICA.*)

I. Grammaticae et Lexica.

- L. Hirzel*, de chaldaismi biblici origine et auctoritate crit. commentatio. Lipsiae. 1830. 4. 10 Sgr.
- Franc. Dietrich*, De Sermonis Chaldaici proprietate. Lipsiae. 1839 8. 7½ Sgr.
-
- Seb. Münster*, Grammatica et Lexicon chald. Basil. 1527. 4.
- Martin Martinez*, Institutiones linguarum hebr. et chald. Salmant. 1571. 8
- Petr. Martinii* Grammatica Chaldaica quate nus ab Hebraea differt. Rochelle. 1597. 8.
- Christoph. Crinesii* Gymnasium Chaldaicum, exhibens Grammaticam et Lexicon. Norimb. 1627. 4.
- Andr. Mylii* Grammatica Chaldaica in quantum ab Hebraea differt. Gedan. 1637. 4
- Joh. Buxtorf* (filius), Lexicon Chaldaico-Talmudicum et Rabbinicum. Basil. 1640. fol. W. 9 Thlr.
- Jo. Pantavitii* thesaurus Synonymicus Hebr. Chald. Rabbinicus. Lovendae. 1645. fol.
- Guil. Jamesii* Isagoge in linguam chald. Lond. 1651. 8.
- J. Terentii* Gymnasium chaldaicum. P. I. II. Franeq. 1664. 8. W. 1 Thlr.
- Christ. Cellarii* Chaldaismus s. Grammatica nova linguae Chaldaicae. Cizae. 1685. 4. W. 10 Sgr.
- Johann Andreas Danz*, Nucifrangibulum. Jenae. 1686. 8.
- Idem liber sub titulo: Literator Ebraeo-Chaldaicus, plenam utriusque linguae V. T. institutionem harmonice ita tradens, ut cuncta firmis superstructa fundamentis innotescant scientificae. Jenae. 1696. 8. et saepius. 1745. 22½ Sgr.

*) Littera W. libris nonnullis addita significat „Weigel.“ T. O. Catalog einer auserwählten Sammlung von Büchern, zu haben bei T. O. W. Leipzig. 1839. 8.

- Johann Andreas Danz*, idem liber ed. cur. J. H. Zopf. Jen. 1773. 8.
 - *Interpres Ebraeo Chaldaicus*. Jen. 1696. 8. et saepius.
 - - ed. cura Jo. Godofr. Tympe. Jenae. 1755. 4. 1 Thlr. 5 Sgr.
 - idem liber cur. J. H. Zopf. Jenae. 1773. 8.
Ejusdem. Compendium grammat. hebraeo chaldaicae. Francof. 1765. 8. 1 Thlr. 5 Sgr.
 - hebr. und chald. Grammatik, ins Deutsche übersetzt von Kypke. Breslau. 1784. 8. 10 Sgr.
Henrici Opitii Chaldaismus Targumico-Talmudico-Rabbinicus. ed. III. Kilon. 1696. 4. W. 1 Thlr.
Pierre Guarin, Gramm. Hebr. et Chald. ex optimis quae hactenus prodierunt, nova faciliq. methodo concinnata. Paris 1724—26. 2 Voll. 4.
Herm. v. der Hardt, Via in Chaldaeam. Helmst. 1732. 8. 7½ Sgr.
Ant. Zanolini, Lexicon et Grammatica Chaldaico-Rabbinica, cum Rabbinorum abbreviaturis. Paduae. 1747. 2 Voll. 4. W. 5 Thlr.
 — — Ratio et insit. addiscendae ling. chald. rabb. talm. Acc. Peregrinatio Rabbinum Petachiae cum intpt. latin. et adnot. Patav. 1750. 4. W. 1 Thlr. 20 Sgr.
Appendix institutionum ad fundamenta linguae Hebraicae a cel. Schroeder editarum, Chaldaismi biblici praecepta exhibens. Ulmae. 1787. 8.
Joh. Wilh. Friedr. Hezel, Anweisung zum Chaldaeischen in Ermangelung alles mündlichen Unterrichts. Lemgo. 1787. 8. 7½ Sgr.
M. J. Landau, Rabbinisch - aramäisch - deutsches Wörterbuch zur Kenntniss des Talmuds, der Targumim etc. Prag. 1819. 20. 3 Thle. in 5 Bden. 8.
G. Bd. Wiener, Grammatik des biblischen und targumischen Chaldaismus. Leipzig. 1824. 8. 20 Sgr. Zweite Ausgabe. 1842. 20 Sgr.
Jul. Fürst, Lehrgebäude der aramäischen Idiome mit Bezug auf die indo-germanischen Sprachen. Chald. Grammatik. (A. u. d. T.: Formenlehre der chald. Grammatik). Leipzig. 1835. 8. 1 Thlr. 10 Sgr.
Joh. Buxtorfii Lexicon chaldaicum, talmudicum et rabbinicum denuo edit. et annot. auctum a B. Fischer et Herm. Gelbe. Fasc. 1—22. Leipzig. 1866—71. à n. 15 Sgr.
J. Levy, Chaldaisches Wörterbuch über die Targumim und einen grossen Theil des rabbinischen Schriftthums. Leipzig. 1866—68. 2 Bde. 4. 11 Thlr.

- J. B. Schönhak*, Hammashbir oder Aruch hachadasch, aramäisch-rabbinisch-deutsches Wörterbuch. Warschau. 1858. 2 Thle. 8. n. 2 Thlr. 20 Sgr.
- J. Böhmer*, Kezad Maarichin oder Beitrag zur chaldäisch-rabbinischen Lexicographie. Berlin. 1855. n. 20 Sgr.

II. Chrestomathiae.

- Excerpta ex variis Targumim in usum Praelectionum ed. Herm. von der Hardt.* Helmstad. 1714. 8.
- G. Laur. Bauer*, Chrestomathia e Paraphrasibus Chald. et Talmude delecta c. notis et indice. Norimb. et Altdorf. 1792. 8. 22½ Sgr.
- J. Jahn*, chaldäische Chrestomathie. Grösstentheils aus Handschriften herausgegeben. Wien. 1800. 8. 1 Thlr. 10 Sgr.
- H. Adj. Grimm*, Chald. Chrestomathie mit einem vollständigen Glossarium. Lemgo. 1801. 8. 20 Sgr.
- G. Bd. Winer*, chaldäisches Lesebuch aus den Targumim des A. T. ausgewählt, mit erläuternden Anmerk. und einem vollständigen Wortregister. Leipzig. 1825. 8. 20 Sgr. Zweite durchaus verb. Auflage, bearb. von *Jul. Fürst* Leipzig 1864. 8. 20 Sgr.
- Jos. Kuerle*, Chrestomathia targumico-chaldaica ex Onkelosi, Jonathanis aliorumque targumistarum paraphrasibus collecta (addito lexico). Viennae. 1857. 8. n. 1 Thlr. 10 Sgr.

Danielis caput IV. Chaldaice cum apposita e regione versione hebr. punctata et substrata utrique translatione latina. Ultrajecti 1665.

Danielis caput V eodem modo ibidem. 1667.

Ejusdem caput VI. eodem modo ibidem. 1668.

III. Biblia, quae dicuntur Rabbinica.

- Biblia rabbinica, seu Biblia hebr. cum Masora et Targum Onkelosi in Pentateuchum, Hierosolymitano in eundem, Jonathanis in Prophetas, R. Joseph Caeci et aliorum in Psalmos, Proverbia, Job et 5 parva Volumina, et altera paraphrasi in librum Esther. Item cum commentariis Rabbinorum. Accedunt variantes lectiones ben Ascher et Ben Naphthali, cum praef. lat. a *Felice Pratensi*, cujus cura et studio haec primum edita sunt. Venet. typis Dan. Bombergii. 1518. fol.
- Biblia Rabbinica, (*prima R. Jacob Chajim*), seu Biblia hebr. cum utraque Masora in omnes S. S. libros, Targum Onkelosi in Pentateuchum, Hierosolymitano in eundem, Jonathanis in omnes

Prophetas, R. Joseph Caeci et aliorum in Psalmos, Proverbia, Job, Megilloth, et altero Targum in Volumen Esther. Item cum commentario Rabbiorum etc. Venet. apud Dan. Bomberg. 1526. 4 Voll. fol.

Biblia Rabbinica. ed. II. cum praef. R. Jac. f. Chajim. Venet in domo Dan. Bombergii, opera Cornel. Adelkind. 1549 4 Voll. fol.

(Complectitur Masoram utramque, Targum Onkelosi, Hierosolymitanum, Jonathanis, R. Joseph Caeci, et aliorum; item commentaria Rabbiorum).

Biblia Rabbinica. ed. III. per Jo. de Gara. Venet. typis Bomberg 1568. 4 Voll. fol.

(Complectitur eadem, quae in ed. II. reperiuntur).

Biblia Rabbinica juxta priores editiones Dan. Bombergii, cum Targum, Masora utraque, et commentariis Rabbiorum, ed. IV. ab Inquisitoribus recognita, et edita studio et cum praefatione R. Jehuda Arje seu Leonis Mutinensis. Venet. Petri et Laur. Bragadini per Joh. Cajun. 1617. 4 Voll. fol.

Biblia Rabbinica ed V. juxta secundam anni 1549 concinnata, studio Jo. Buxtorfi Patris, qui in Targumim puncta vocalia ex analogia linguae Hebraicae immutavit, plurima errata Masorae diversorum exemplarium et concordantiarum subsidio castigavit. Basil. 1618. 19. 4 Voll. fol.

Adde:

Biblia Polyglotta Hutteri. Biblia hebraice, chaldaice, graece, latine, germanice et slavonice studio Eliae Hutteri. Norimbergae. 1599. fol.

(Continet hoc opus praeter Pentateuchum tantummodo libros Jos. Judd. et Ruth). W. 5 Thlr. 20 Sgr.

IV. Targum Onkelosi in Pentateuchum.

Pentateuchus Hebr. et Chald. c. commentar. Raschii. Bononiae. 1482. fol. editio princeps.

Pentateuchus Hebr. et Chald. sine punctis, cum commentar. Raschii. Venet. Bomberg. 1523. fol.

Idem Hebr. et Chald. cum quinque Megilloth. Hebr. ibid. 1527. 8.

Idem Hebr. et Chald. cum 5 Megilloth. ibid. 1543. 8.

Targum Onkelosi latine versum ab Alphonso de Zamora (c Bibliis Polyglottis Compl. deinde ab Aria Montano recogn. e emend.) seorsim editum. Antwerp. 1535. 8. et cum versione Bibliorum latina Vulgata. Venet. 1609. fol. et Antwerp. 1616. fol.

- Pauli Fagii* expositio dictionum hebraic. literalis et simplex in IV. priora capita Geneseos. Isnae. 1542. 4.
(In calce adjecta est Paraphrasis Chald. Onkelosi in eadem capita cum vers. lat.)
- Targum h. e. Paraphrasis Onkeli chald. in sacra biblia, ex chald. in lat. fidelissime versa, additis in singula fere capita succinctis annotationibus. Autore *Paulo Fagio*. Pentateuchus. Tomus I. (et unicus). Argentorati 1546. fol.
- Pentateuchus c. Targ. Onkelosi, vers. arab. Saadiae, vers. persica Tawus et commentario Raschii. Constantinop. 1546. fol.
- Pentateuchus Hebr. et Chald. cum Megilloth (Hebr.) et Haphtharoth Venet. apud M. A. Justinianum. 1547. 8.
- Idem Hebr. et Chald. cum commentariis Rabbin. et 5 Megilloth Hebr. et Chald. cum commentar. Raschi. Venet. per Dan. Bomberg. 1548. fol.
- Pentateuchus Hebr. et Chald. cum comment. Rabbin., item 5 Megilloth Hebr. et Chald. Cracov. apud Isaac ben Aaron Prostitz. 1587. fol.
- Pentateuchus Hebr. et Chald. cum comment. Rabbin.; item 5 Megilloth cum Targum et Raschi, ac denique Haphtharoth c. comm. Kimchi. Basil. 1606. fol. ap. Conr. Waldkirch.
- Pentateuchus cum comment. Rabb.; item 5 Megilloth cum Targum et Raschi, et Haphtharoth. Prag, apud Mosen ben Jos. ben Bezalel. 1618. 2 Voll. 4.
- Pentateuchus Hebr. et Chald. et 5 Megilloth Hebr. Amstelod. Henr. Laurentii. 1631. 4.
- Idem Hebr. et Chald. per Menasse ben Israel. Amstelod. 1631. 4.
- Pentateuchus cum Targum et Raschi, item 5 Megilloth et Haphtharoth. Venet. per Joh. Martinelli. 1642. 4.
- Pentateuchus cum 5 Megilloth Hebr. et Chald. Venet. 1671. 8.
etc. etc.
- cf. Le Long Biblioth. sacra ed. Masch. Tom. I. p. 95. sqq. et Wolfii Biblioth. Hebr. T. II. p. 385 sqq.
- With. Fr. Hezel*, Geneseos ex Onkelosi Paraphrasi Chald. quatuor priora capita, una cum Danielis cap. II. Chaldaice. Lemgov. 1788. 8. 3½ Sgr.

V. Targum Pseudo-Jonathanis et Hierosolymitanum in Pentateuchum.

- Pentateuchus Hebr. cum triplici Targum et comment. Raschi, et 5 Megilloth, cum ejusdem comment. et duplici Targum in Esther, cum praef. R. Ascher Phorins. Venet. de Gara. 1591. 8.

- Pentateuchus cum Targum triplici, per quatuor columnas, itemque Raschii commentario contextui substrato. Venet. apud Jo. de Gara. 1594. 3 Voll.
 Vol. tertio 5 Megilloth cum Targum et comm. Raschi item super Esther Targum Scheni (i. e. alterum) continentur.
- Targum Pseudo-Jonathanis in Pentateuchum cum duplici Paraphrasi in Esther. Basil. apud Waldkirchium. 1607. fol.
- Pentateuchus Hebr. cum triplici Targum, 5 Megilloth Hebr. et Chald. cum comment. Raschi, item Haphtharoth. Hanov. apud Hans Jacob Hene. 1614. 8.
- Expositio vocum difficiliorum in Targum Onkelosi, Jonathanis et Hierosolymitano obviarum, cum triplici isto Targum. Hanov. 1614. 8. et Amstelod. 1646. 4. per R. Pheibel ben David.
- Pentateuchus Hebr. cum triplici Targum itemque 5 Megilloth Hebr. et Chald. Amstelod. per Menasse ben Israel. 1640. 4.
 (Insunt praeterea comment. Raschi et Targum secundum super Esther, item Haphtharoth.)
- Pentateuchus cum triplici Targum. Prag. 1646. 8.
- Targum Hierosolymitanum in Pentateuchum latine versum cum notis marginalibus ad illustranda loca difficiliora opera *Franc. Taileri*. Londini 1649. 4.
- Pentateuchus cum Targum Pseudo-Jonathanis et Hierosolymitano, item cum commentario rabb. Amst. Jos. Athias. 1671. fol.
- Pentateuchus cum triplici Targum comment. Raschi excerptis ex Baal Turim, 5 Megilloth cum Targum scheni (secundo) super Esther et Haphtharoth. Amstelod. apud Uri Veibs 1670. 4. et ibid. apud David ben Uri Veibs. 1674. 4.
- Pentateuchus cum triplici versione Chald. tribusque commentariis Raschii, Raschbam et Aben Esrae, cura et typis *Dan. Ern. Jablonsky*. Berol. 1705. 5 tomi. 4 min.
- Pentateuchus hebr. cum paraphr. chald. Onkelos et Jonathan etc. Metz. 1766. 4. W. 10 Thlr. 20 Sgr.

VI. Targum Jonathanis fil. Uzielis in prophetas priores et posteriores.

- Targum Jonathanis in Prophetas cum textu hebr. et comment. Kimchii et Levi ben Gerson. Editio princeps. Leiriae (in Lusitan.) 1494. fol.
- Chaldaea Jonathae Uzielis filii interpretatio per *Joh. Mercerum*. Paris. ex offic. Car. Steph. 1557. 4.
- Prophetæ posteriores cum Targum, item commentariis Raschii, Aben

- Esrae et Kimchii, variis item lectionibus ex multorum exemplarium diligenti collatione in margine adscriptis. Parisiis per Rob. Stephanum. 1556. 4.
- Jonathanis Targum in XII Prophetas minores cum vers. lat. *Joh. Merceri*. Paris. 1559. 4.
- Targum Jonathanis in XII Prophetas minores latine versum ab *Imman. Tremellio*. Heidelberg. 1567. 8.
- Hoseas Hebr. et Chald. cum verss. lat., commentariis Hebraicis Raschi, Aben Esrae et Dav. Kimchi, Masora item parva, ejusque et commentariorum latina quoque a Jo. Mercero facta versione. Accedunt in fine succinctae sed necessariae annotationes *Guil. Coddae*. Leidae 1621. 4. W. 1 Thlr. 10 Sgr.
- Targum Jonathanis in Hoseam cum versione lat. *Alph. de Zamora*. Leidae. 1621. 4.
- Idem sine versione lat. Helmst. 1703. 4.
- Targum Jonathanis in Jonam. Utraj. 1757. et 1692. 8.
- Idem in Joelem et Abdiam. ibid. 1657. 8.
- Idem in Joelem et Micham. Witteb. 1565. fol.
- Idem in Abdiam. Bremae 1673. 4.
- Hoseas hebr. cum Targum Jonathanis et comment. Raschii, Aben Esrae et Kimchii cura *Herm. von der Hardt*. Helmst. 1702. 4. W. 1 Thlr. 10 Sgr.
- Ed. II. cura *J. D. Michaelis*. Gött. 1775. 4.
- Hoseas, Joel, Amos, Abdias et Jonas, Hebr. et Chald. cum comment. Rabbiorum et Masora. Paris. apud Rob. Stephanum. 1556. 4. W. 1 Thlr. 15 Sgr.
- Targum Jonathanis in Hoseam, Joelem et Amosum, ut et Anonymi Paraphrastae in Ruth et Threnos lat. vers. a *Quinquarboreo* cum notis ejusdem. Paris. 1556. 4.
- Targum Jonathanis in Joelem lat. versum a *Gilb. Genebrardo*. Paris. 1563. 4.
- Joel et Micha, Hebr. Chald. Gr. Lat. et Germ. studio *Jo. Draconitis*. Witteb. 1565. fol.
- Joel et Abdias Hebr. Chald. et Lat. c. comment. Rabbiorum et notis philologicis (eodem ordine ut Jonas) auctore *Joh. Leusden*. Traj. ad Rh. 1657. 8.
- Amos, Obadja et Jonas Chald. per *J. Mercerum*. Paris. ex officina Car. Stephani. 1557. 4.
- Targum Jonathanis in Abdiam et Jonam lat. vertit *Joh. Mercerus*. Paris. 1550. 4.
- Targum Jonathanis in Abdiam, Jonam et Sophoniam lat. versum ab *Arnoldo Pontaco*. Paris. 1566. 4.

Obadiae prophetia Hebr. Chald. Syr. et Arab. speciminis loco edita per *Ludov. Mich. Crocium*. Brem. 1623. 4. (cum vers. lat. et commentariis Rabb.)

Obadias Hebr. et Chald. cum Masora utraque et tribus Rabbinis Jarchi, Aben Esra et Kimchi, studio *Matthaei Wasmuthi*. Jenae 1678. 12.

Jonas Hebr. et Chald. cum Masora utraque, comment. Raschii, Aben Esrae, Kimchi et Abarbanelis, cura *Friderici Alberti Christiani*, Ex Judaei, cujus Lexicon succinctum vocum Hebr. accedit. Lips. 1683. 8.

Jonas illustratus Hebr. et Chald. et Latine, per paraphrasin Chaldaicam, Masoram magnam et parvam, et per trium Rabbino-
rum textum Rabbinicum punctatum, nec non per varias notas Philologicas, auctore *Joh. Leusden*. Traj. ad Rh. 1656. 8. ed. II. 1692. 8. W. 1 Thlr. 10 Sgr.

Jonas Vates expositus cum Targum Jonathanis, Masora utraque, Raschi, Esra, Kimchi, ben Melech et Abarbanel, cura *M. Georg. Christiani Burcklini*. Francof. ad M. 1697. 4.

Micha, Nahum, Habacuc, Sophonia, Hagg. Zachar., Malach., Chald. Paris. 1552. 4.

Targum Jonathanis in Haggaeum lat. vertit. *Mercerus*. Paris 1551. 4.
Malachias, Hebr. Chald. Gr. Lat. et Germ., studio *Eliae Hutteri*. Norimb. 1601. 4.

The book of Jonah in four oriental versions, namely *Chaldee*, *Syriac*, *Aethiopic* and *Arabic*, with glossaries edited by *W. Wright*. London 1857. 8. n. 2 Thlr. 15 Sgr.

VII. Josephi Caeci Targum in Hagiographa.

Psalmi Davidici chaldaice. Rom. 1510. 4.

Augustin Justinianus: Psalterium Hebraeum, Graec. Arab. et Chald. cum tribus Lat. interprett. et glossis. Genuae 1516. fol. W. 9 Thlr. 20 Sgr.

Psalterium hebr. gr. chald. et lat. Colon. 1518. fol. W. 8 Thlr.

Psalterium Hebr. Chald. Gr. Lat. et Germ. studio *Jo. Draconitis*. Witteb. 1565. fol.

Duodecas Aureorum Psalmorum Davidicorum, eorum, qui sunt praecipui prophetici de Jesu Christo, nempe II, VIII, XVI, XXII, XL, XLV, LXVIII, LXIX, LXXII, XCVII, CX et CXVIII. Hebr. Chald. cum Lat. versione, et Graece. Brem. 1614. 8.

Psalterium Hebr. Chald. Syr. Arab. Gr. et Lat. cum interpretatione *Jac. Gerschovii*. Rostoch. 1643. fol.

Psalmus CXIX. Hebr. Chald. Syr. et Arab. cum commentariis Rabb.

- e regione posita versione textuum istorum Latina et notarum Masorethicarum. Argentorati. 1700. 4.
- Targum in Proverbia, editum opera *Jo. Merceri*. Paris 1561. 4.
- Proverbia Salomonis Hebr. Chald. Gr. Lat. et Germ., studio *Jo. Draconitis*. Witteb. 1565. fol.
- Targum in Jobum latine versum opera *Victorii Scialac*. Rom. 1618. 8.
- Liber Ijobi Chaldaice et Latine cum notis, item Graece *συνηρωδς* cum variantibus Lectionibus, ed. *Jo. Terentius*. Franekeræ 1663. 4. W. 1 Thlr. 10 Sgr.
- Canticum Canticorum Hebr. et Chald. addita versione Hispanica cum commentario *R. Abraham Laniado*. Venet. 1619. 4.
- Canticum Canticorum Chald. cum versione Italica. Venet. 1672. 8. per *Christoph Ambrosini*.
- Canticum Canticorum et Ecclesiastes Chaldaice et Latine per *Oswaldum Schreckenfuchsium*. Basil. 1553. 8.
- Targum Koheleth h. e. Chaldaica Paraphrasis Ecclesiastis Latina facta auctore *Pet. Costo*, cui Salomonis Ecclesiasten ex translatione Vulgata adversum posuimus. Lugduni. 1554. 4. apud Matthiam Bonhomme.
- Targum in Ecclesiasten, emendatum per *Jo. Mercerum*. Paris. 1562. 4.
- Targum in Ruth cum versione Lat. et scholiis *Jo. Merceri*. Paris. 1564. 4.
- Collegium Rabbinico-Biblicum studio *I. Benedicti Carpozvii* et Filii ejus. Lips. 1703. 4.
(Continet librum Ruth Hebr. et Chald. cum vers. lat., Masora utraque et commentariis Rabb.)
ed. II. cura *Adriani Relandi*. Troj. ad Rh. 1710. 8.
- Targum II. in Esther cum Ketubim. Venet. 1518. fol. apud Dan. Bombergium.
- Targum duplex in Esther cum Targum Jonathanis in Pentateuchum. Basil. 1607. fol. apud Conr. Waldkirch.
- Versio Germanica rhythmica Targum II. in Esther. Amstelod. 1649. 4.
- Targum Prius et Posterius in Estheram, nunc primum urbe donatum et in Linguam Latinam translatum, studio et opera *Franc. Taileri*, Angli. Londini. 1655. 4.
- Paraphrasis Chaldaica libri Chronicorum — cura *Matthaei Beckii*. T. I. Augustae Vindelic. 1680. T. II. 1683. 4. W. 3 Thlr.
- Paraphrasis Chaldaica in librum priorem et posteriorem Chronicorum — ed. *Dav. Wilkins*. Amstelod. 1715. 4. W. 1 Thlr. 20 Sgr.
- Salom. Kohn*, de targumo Jobi disquisitio. Addita est appendix, in qua continentur nonnullae variae lectiones e cod. ms. a. 1258. sumptae. Schwerin 1867. 8. n. 10 Sgr.

CHRESTOMATHIA.

QUANTUM PRIMA CAPITA GENESEOS.

A. TARGUM ONKELOS.

CAPUT I.

1. בְּקֶדְמוֹ בָּרָא יי יְת שְׁמַיָּא וְיַת אֲרֻעָא: 2. וְאֲרֻעָא
הָיָה צִדְיָא וְרִיקְנָא וְחִשּׁוּבָא עַל-אַפִּי תְּהוֹמָא וְרוּחָא
מִן-יְקָדֶם יי מְנַשָּׁבָא עַל-אַפִּי מַיָּא: 3. וְאָמַר יי יְהֵא-
נְהוּרָא וְהוֹדֵה נְהוּרָא: 4. נִחָא יי יַת-נְהוּרָא אֲרִי-טָב
וְאַפְרִישׁ יי בֵּין נְהוּרָא וּבֵין חִשּׁוּבָא: 5. וּקְרָא יי
לְנְהוּרָא יִמְמָא וְלַחִשּׁוּבָא קָרָא לִילָה וְהַנְחֵה רִמְשׁ וְהַנְחֵה-
צִפּוֹר יוֹב חָד: 6. וְאָמַר יי יְהֵא רְקִיעָא בְּמַצִּיעוֹת
מַיָּא וְיְהֵא מִפְרִישׁ בֵּין מַיָּא לְמַיָּא: 7. וַעֲבַד יי יַת-
רְקִיעָא וְאַפְרִישׁ בֵּין מַיָּא דִּי מְלַרַע לְרְקִיעָא וּבֵין מַיָּא
דִּי מַעַל לְרְקִיעָא וְהוֹדֵהוּ: 8. וּקְרָא יי לְרְקִיעָא שְׁמַיָּא

וַתְּהוֹדֶרְמֶשׁ וַתְּהוֹדֶצֶפֶר יוֹם תִּיגִיץ: 9 וְאָמַר יי וַתִּכְנָשׁוּן
מִיָּא מִתְּחֹת שְׂמִיָּא לְאַתֵּר חֹד וַתִּתְּחֹזִי וַיִּבְשָׁתָא וַתְּהוֹדֶ-
בֵּן: 10 וַיִּקְרָא יי לְיִבְשָׁתָא אֶרְעָא וּלְבֵית כְּנִישׁוֹת
מִיָּא קָרָא יִמְמִי וַחֲזָא יי אֶרֶי־טָב: 11 וְאָמַר יי תִּדְרֹאִית
אֶרְעָא דִּיתְאַחַ עֲשָׂבָא דְכֵר וַרְעִיָּה מוֹדְרַע אֵילָן פִּירִין
עֲבִיד פִּירִין לְזִנְיָה דִּי בִרְ-וִרְעִיָּה-בֵּיה עַל-אֶרְעָא
וַתְּהוֹדֶ בֵּן: 12 וְאַפִּיקַת אֶרְעָא דִּיתְאַחַ עֲשָׂבָא דְכֵר
וַרְעִיָּה מוֹדְרַע לְזִנְיָה וְאֵילָן עֲבִיד-פִּירִין דְכֵר וַרְעִיָּה בֵּיה
לְזִנְיָה וַחֲזָא יי אֶרֶי־טָב: 13 וַתְּהוֹדֶרְמֶשׁ וַתְּהוֹדֶצֶפֶר
יוֹם תִּלִּיתָאִי: 14 וְאָמַר יי וַיְהוֹן נְהוֹרִין בְּרִקְיָעָא
דְשִׁמְיָא לְאַפְרָשָׁא בֵּין יִמְמָא וּבֵין לִילְיָא וַיְהוֹן לְאַתֵּין
וּלְזִמְנִין וּלְמִמְנִי-בַחֲזוֹן יוֹמִין וַיִּשְׁנִין: 15 וַיְהוֹן לְנְהוֹרִין
בְּרִקְיָעָא דְשִׁמְיָא לְאַנְהָרָה עַל-אֶרְעָא וַתְּהוֹדֶ-בֵּן:
16 וְעִבְד יי יַת-תִּרִין נְהוֹרִיָּא רַבְרְבִיָּא וַת-נְהוֹרָא רַבָּא
לְמִשְׁלַט בִּימָמָא וַת-נְהוֹרָא וְעִירָא לְמִשְׁלַט בְּלִילְיָא
וַת-כּוֹכְבִיָּא: 17 וַיַּחֲב וַתְּחֹן יי בְּרִקְיָעָא דְשִׁמְיָא
לְאַנְהָרָא עַל-אֶרְעָא: 18 וּלְמִשְׁלַט בִּימָמָא וּבְלִילְיָא
וּלְאַפְרָשָׁא בֵּין נְהוֹרָא וּבֵין חֲשׁוּבָא וַחֲזָא יי אֶרֶי־טָב:

19. וַהֲנַחֲרַמְשׁ וַהֲנַחֲצַפֵּר יוֹם רַבִּיעָא: 20. וְאָמַר יי
יְרַחֲשׁוּן מִיָּא רַחִישׁ נַפְשָׁא חַיִּיתָא וְעוֹפָא דְכָרַח עַל-
אַרְעָא עַל-אַפִּי רַקִּיעָא דְשָׁמַיָּא: 21. וּבָרָא יי ית-
תַּנִּינְיָא רַבְרַבְיָא וַיִּתְּכַל-נַפְשָׁא חַיִּיתָא דְרַחֲשָׁא דִי
אַרְחִישׁוּ מִיָּא לְגִיחֹן וַיִּתְּכַל-עוֹפָא דְכָרַח לְגִנְהִי וַיְחַזַּא
יי אֲרִי־טָב: 22. וּבְרִידַתְחֹן יי לְמִימַר פּוֹשׁוּ וּסְגוּ
וּמְלוּ ית-מִיָּא בְּיַמְמִיָּא וְעוֹפָא יִסְגִּי בְּאַרְעָא: 23. וַהֲנַחֲ-
רַמְשׁ וַהֲנַחֲצַפֵּר יוֹם חֲמִישָׁא: 24. וְאָמַר יי תַּפְּיִק
אַרְעָא נַפְשָׁא חַיִּיתָא לְגִנְהָ בְּעִיר וְרַחִישׁ וַחֲיַת אַרְעָא
לְגִנְהָ וַהֲנַחֲרִבֵּן: 25. וַעֲבַד יי ית-חַיַּת אַרְעָא לְגִנְהָ וַיִּתְּ-
בְּעִירָא לְגִנְהָ וַיִּתְּכַל-רִיחֲשָׁא דְאַרְעָא לְגִנְהִי וַיְחַזַּא יי
אֲרִי־טָב: 26. וְאָמַר יי נַעֲבִיד אִיגְשָׁא בְּצִלְמָנָא בְּדְמוּתָנָא
וַיִּשְׁלֹטוּן בְּנוּגִי יִפְּא וּבְעוֹפָא דְשָׁמַיָּא וּבְבְעִירָא וּבְכַל-
אַרְעָא וּבְכַל-רִיחֲשָׁא דְרַחִישׁ עַל-אַרְעָא: 27. וּבָרָא יי
ית-אַדָם בְּצִלְמִיָּה בְּצִלְמָא בְּיִי בָרָא יְתִיָּה דְכַר וְנוֹקְבָא
בָּרָא יתְחֹן: 28. וּבְרִידַתְחֹן יי וְאָמַר לְחֹן יי פּוֹשׁוּ
וּסְגוּ וּמְלוּ ית-אַרְעָא וְתִקְיֹפוּ-עָלָהּ וַיִּשְׁלֹטוּ בְּנוּגִי יִפְּא
וּבְעוֹפָא דְשָׁמַיָּא וּבְכַל-נַפְשָׁא חַיִּיתָא דְרַחֲשָׁא עַל-אַרְעָא:

29. ואמר יי הא יחבית לבון ית-כל-עשבא דבר-
 ורעיה מוֹדֵרע די על-אפי כל-ארעא וית-כל-אילנא
 די-ביה פירי-אילנא דבר-ורעיה מוֹדֵרע לבון יחי
 למיכל: 30. ולכל-חנת ארעא ולכל-עופא רשמא
 ולכל דרחיש על-ארעא דביה נפשא חיתא ית-כל-
 ירוק עשבא למיכל וחוה-בן: 31. וחוה יי ית-כל-
 די עבד ויהא תקין לחדא וחוה-רמש וחוה-צפר יום
 שתיטאי:

CAPUT II.

1. ואשתכללו שמיא וארעא וכל-חיליהון:
 2. ושיצי יי ביומא שביעא עיבדתיה די עבד ונח
 ביומא שביעא מכל-עיבדתיה די עבד: 3. ובריק
 יי ית-יומא שביעא וקדיש יתיה ארי ביה נח מכל-
 עיבדתיה די-ברא יי למעבד: 4. אלן תולדת שמיא
 וארעא בד-אתבראו ביומא די עבד יי אלהים
 ארעא ושמיא: 5. וכל אילגי חקלא עד-לא חוו
 בארעא וכל-עסבא דחקלא עד-לא צמח ארי לא
 אחית-מטרא יי אלהים על-ארעא ואינש לית למפלח

ית־אֲדַמְתָּא : 6. וַעֲנָנָא הָוָה סָלִיק מִן־אַרְעָא וְאַשְׁקִי
 ית־כָּל־אֶפִי אֲדַמְתָּא : 7. וּבָרָא יי אֱלֹהִים ית־
 אָדָם עֶפְרָא מִן־אֲדַמְתָּא וּנְפַח בָּאֶפֹּהִי נְשָׁמָתָא
 דְחַיִּי וְחַיָּה בָּאָדָם לְרוּחַ מְמַלְלָא : 8. וּנְצִיב יי אֱלֹהִים
 גִּינְתָא בְּעֵדֵן מַלְקֶדְמִין וְאַשְׁרֵי תַפְּן ית־אָדָם דִּי בָרָא :
 9. וְאַצְמַח יי אֱלֹהִים מִן־אַרְעָא כָּל־אֵילָן דְּמִרְגָּנָא
 לְמַחְזִי וְשֹׁב לְמִיכָל וְאֵילָן דְּחַיִּי בְּמַצִּיעוֹת גִּינְתָא
 דְּאַבְלִי־פִירוֹהִי־חֲכָמִין בִּין־טֹב לְבִישׁ : 10. וְגִבְרָא
 הָוָה־נָּפִיק מֵעֵדֵן לְאַשְׁקָאָה ית־גִּינְתָא וּמִתַּפְּן מִתְּפִרֶשׁ
 וְהָוָה לְאַרְבָּעָה רִישֵׁי גְהִרִין : 11. שׁוּם חֹד פִּישׁוֹן
 הוּא מִקִּיף ית כָּל־אַרְעָא דְחֹוִילָה דִּי תַפְּן דְּהָבָא :
 12. וְדְהָבָא דְאַרְעָא הָהִיא טֹב תַפְּן כְּדוּלְחָא וְאַבְגִּי
 בּוֹרְלָא : 13. וְשׁוּם גְּהִרָא תַנְגָּנָא גִּיחוּן הוּא מִקִּיף
 ית כָּל־אַרְעָא דְכּוּשׁ : 14. וְשׁוּם גְּהִרָא תְּלִיתָאָה
 דִּינָלֶת הוּא מְחֵלֶךְ לְמַדִּינְחָא דְאַתּוּר וְגִבְרָא
 רְבִיעָאָה הוּא פָּרָת : 15. וְדָבָר יי אֱלֹהִים ית־אָדָם
 וְאַשְׁרֵייהּ בְּגִינְתָא־דְּעֵדֵן לְמַפְלָחָה וּלְמַטְרָה : 16. וּפְקִיד
 יי אֱלֹהִים עַל־אָדָם לְמִימָר מִכָּל אֵילָן־גִּינְתָא מִיכָל

תיכול: 17. ומאילן דאכלין פירותי חכמין בין-טב
 לביש לא תיכול מניה ארי ביומא דתיכול מניה
 ממת תמות: 18. ואמר יי אלהים לא תקין דיחוי
 אדם בלחודותי אעביר-ליה סמך בקבליה: 19. ובקרא
 יי אלהים מן-ארעא כל-חית בקרא ונת כל-עופא
 דשמיא ואיתי לנת-אדם למחוי מה-דיקרי-ליה וכל די
 תהו-קרי-ליה אדם נפשא חייטא הוא שמיא: 20. וקרא
 אדם שמחן לכל-בעירא ולעופא דשמיא ולכל
 חית בקרא ולאדם לא-אשבח סמך בקיבליה: 21. ורמא
 יי אלהים שינתא על-אדם ודמוך ונסיב חדא מעלעותי
 ומלי בסרא תחזתה: 22. ובגא יי אלהים ית-עילעא
 דנסיב מן-אדם לאתתא ואיתנה לנת-אדם: 23. ואמר
 אדם הךא ומגא נרמא מגרמי ובסרא מבסרי לךא
 יתקרי אתתא ארי מפעלה נסיבא דא: 24. על-כן
 ישבוק גבר בית-משכבי אבותי ואמיה וידבק באתתיה
 ויהון לבסרא חר: 25. ויהו תרויהון ערטילאין אדם
 ואתתיה ולא מתבלמין:

CAPUT III.

1. וְחוּיָא הֹוָה עָרִים מְבַל חַיִּית כְּרָא דִּי עֶבֶד יִי
 אֱלֹהִים וְאָמַר לְאַתְתָּא בְּקוּשָׁטָא אָמַר יִי לָא
 תִּיכְלוּן מְבַל אֵילָן גִּינְתָּא : 2. וְאָמַרְת אַתְתָּא לְחוּיָא
 מְפִירִי אֵילָן גִּינְתָּא נִיבּוּל : 3. וּמְפִירִי אֵילָנָא דִּי
 בְּמַצִּיעוּת גִּינְתָּא אָמַר יִי לָא תִּיכְלוּן מְנִיָּה וְלָא תִּקְרִבוּן
 בֵּיה דְּלָמָא תְּמוּתוֹן : 4. וְאָמַר חוּיָא לְאַתְתָּא לָא מְמַת
 תְּמוּתוֹן : 5. אֲרִי גְלִי קַדְם־יִי אֲרִי בְיוֹמָא דְּתִיכְלוּן
 מְנִיָּה וְיִתְפַּתְחוּן עֵינִיבּוֹן וְתַחוּן כְּרִבְרִבִּין חֲכָמִין בִּין־טַב
 לְבִישׁ : 6. וְחֻזַּת אַתְתָּא אֲרִי טַב אֵילָנָא לְמִיכַל וְאֲרִי
 אָסוּד־הוּא לְעֵינִין וּמְרַגַּג אֵילָנָא לְאַסְתְּבָּלָא בֵּיה וְנָסִיבַת
 מְאִיבָה וְאַכְלַת וְיַחֲבַת אַף־לְבַעְלָה עָמָה וְאַכְל :
 7. וְאַתְפַּתְחָא עֵינִי תְרוּיָהוֹן וִידַעוּ אֲרִי עֲרִטִילָאִין אִינוּן
 וְחֲטִיטוֹן לְהוֹן טְרַפִּי תִינִין וְעֶבְדוֹ לְהוֹן וְרוּיִן : 8. וּשְׁמַעוּ
 יְת־קַל מִימְרָא־דִּי אֱלֹהִים מִתְחַלֵּק בְּגִינְתָּא לְמִנְחָ
 יוֹמָא וְאַטְפּוֹר אָדָם וְאַתְתִּיָּה מִן־קַדְם יִי אֱלֹהִים בְּגוֹ
 אֵילָן גִּינְתָּא : 9. וְקָרָא יִי אֱלֹהִים לְאָדָם וְאָמַר לִיה אֵן
 אַתְּ : 10. וְאָמַר יְת־קַל־מִימְרֵךְ שְׁמַעִית בְּגִינְתָּא

ודחילת ארי-ערטילאי אָנא ואַטְמָרִית : 11. וְאָמַר מִן
 חַוִּי לָךְ אָרִי עֲרִטִילַי אֶת הַמֶּן-אֵילָנָא דִּי פִקְדָתְךָ
 בְּדִיל--דְּלֹא--לְמִיבֵל מְגִיָּה אֲבֵלֶת : 12. וְאָמַר אָדָם
 אֶתְתָא דִּיחֶכֶת עָמִי חִיא יְחַבֵּת-לִי מִן-אֵילָנָא וְאֲכָלִית :
 13. וְאָמַר יִי אֱלֹהִים לְאֶתְתָא מַחֲדָא עֲבָדָת וְאֶמְרַת
 אֶתְתָא חֲוָא אֲטַעֲנִי וְאֲכָלִית : 14. וְאָמַר יִי אֱלֹהִים
 לְחֲוָא אָרִי-עֲבָדָת דָּא לִיט אֶת מִכָּל-בְּעִירָא וּמִכָּל
 חֵיַת בָּרָא עַל-מַעַךְ תִּיּוּל וְעַפְרָא תִיכּוּל כָּל-יוֹמֵי
 חַיָּךְ : 15. וּדְבּוּ אֲשׁוּי בִינְךָ וּבִין אֶתְתָא וּבִין בִּנְךָ
 וּבִין בִּנְהָא הוּא יְחִי-דְּבִיר לָךְ מַחֲדָעֲבָדָת--לִיָּה
 מְלַקְדָּמִין וְאֶת תְּהִי-נְטֵר-לִיָּה לְסוּפָא : 16. לְאֶתְתָא
 אָמַר אֶסְנָאָה אֶסְנִי צַעֲרִיכִי וְעִידוּיִכִּי בְּצַעַר תְּלִידִין
 בְּנִין וּלְנֹת-בְּעִלִּיךָ תִּהְיָ תִיאוּבְתִיךָ וְהוּא יִשְׁלַט-בִּיךָ :
 17. וּלְאָדָם אָמַר אָרִי קַבְּלָתָא לְמִימַר אֶתְתָךְ וְאֲבֵלֶת
 מִן-אֵילָנָא דִּי פִקְדָתְךָ לְמִימַר לָא תִיכּוּל מְגִיָּה
 לִיטָא אֲרַעָא בְּדִילְךָ בְּעַמֵּל תִּיכְלִינָה כָּל יוֹמֵי חַיָּךְ :
 18. וּבּוּבִין וְאַטְרִין תַּצְמַח לָךְ וְתִיכּוּל יַת-עֶסְפָּא
 דְּחֶקְלָא : 19. בְּדַעֲתָא דְּאַפְךָ תִּיכּוּל לְחֶמָא עַד

דִּתְתוּב לְאַרְעָא דְמִנָּה אֲתִבְרִיתָא אַרִי־עֶפְרָא אֶת
וּלְעֶפְרָא תְתוּב: 20. וְקָרָא אָדָם שׁוּם אֶתְתִּיה חֲנוּה
אַרִי הִיא חֲנוּת אִמָּא דְכָל־בְּנֵי אִינְשָׂא: 21. וְעֶבֶר יִי
אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאַתְתִּיה לְבוּשִׁין־דִּיקָר עַל־מִשְׁדֵּי־
בְּשָׂרָהוֹן וְאַלְבָּשָׁנוֹן: 22. וְאָמַר יִי אֱלֹהִים הָא אָדָם חֲנוּה
יְחִידִי בְּעֶלְמָא־מִנִּיה לְמַדַּע טַב וּבִישׁ וּבְעֵן וּלְמָא־
יּוֹשִׁיט יְדִיה וְיֹסֵב אַף מֵאֵילָן חַיָּא וְיִבּוֹל וְיִיחִי לְעֵלָם:
23. וְשִׁלְחִיה יִי אֱלֹהִים מִגִּנְתָּא דְעֵדֶן לְמַפְלָה יַת־
אַדְמָתָא דְאַתְבְּרִי מִתְּמָן: 24. וְתִרִיד יַת־אָדָם וְאַשְׁרֵי
מִלְקָדְמִין לְגִינְתָּא־דְעֵדֶן יַת־כְּרוּבִיָּא וְיַת־שָׁנַן חֲרָבָא
דְּמַתְּחָבָא לְמַטָּר יַת־אוּרַח אֵילָן חַיָּא:

CAPUT IV.

1. וְאָדָם יָדַע יַת־חֲנוּה אֶתְתִּיה וְעַדִּיאַת וּלְיִדַת יַת־
קִין וְאַמְרַת קִינִיתִי גִבְרָא מִן־קָדָם־יִי: 2. וְאוֹסִיפַת לְמִילַד
יַת־אַחֻוּתִי יַת־הֶבֶל וְהִנֵּה־הֶבֶל רָעִי עָנָא וְקִין חֲנוּה גִבְרָא
פֶּלֶח בְּאַרְעָא: 3. וְהִנֵּה מִסּוּף יוֹמִין וְאַתִּי קִין מֵאִיבָא
דְּאַרְעָא קוֹרְבָנָא קָדָם־יִי: 4. וְהֶבֶל אֵתִי אַף־הוּא
מִכִּבְרִי עָנִיה וּמִשְׁמַנִּיגִיהוֹן וְהִנֵּה־רַעְנָא קָדָם־יִי בְּהֶבֶל

B

וּבְקוֹרְבָנֶיהָ : 5. וּבְקִין וּבְקוֹרְבָנֶיהָ לֹא הָיְתָה רָעָנָה וּתְקִיף
 לְקִין לַחֲדָא וְאֶתְכַבִּישׁוּ אִפּוּהִי : 6. וְאָמַר יְיָ לְקִין לָמָּה
 תְּקִיף לָךְ וּלְמָה אֶתְכַבִּישׁוּ אִפְךָ : 7. הֲלֹא אִם־תּוֹטִיב־
 עוֹבְדְךָ יִשְׁתַּבַּח־לָךְ וְאִם לֹא תוֹטִיב עוֹבְדְךָ לְיוֹם וְיָנָא
 חֲטָאָךְ נִטִּיר וְדַעֲתִיר לְאֶתְפָּרְעָא־מִנְךָ אִם־לֹא־תִתּוֹב
 וְאִם־תִּתּוֹב יִשְׁתַּבַּח לָךְ : 8. וְאָמַר קִין לְהָבֵל אָחוּהִי
 וְהִנֵּה בְמַהוּיָהוֹן בְּחֻקָּלָא וְקָם קִין בְּהָבֵל אָחוּהִי וְקָטְלָהּ :
 9. וְאָמַר יְיָ לְקִין אַן הָבֵל אָחוּךָ וְאָמַר לֹא יָדַעְנָא
 הַנִּטֵּר אָחוּי אָנָּה : 10. וְאָמַר מָה עֲבַדְתָּא קַל דַּם־
 וּרְעִין־דַּעֲתִידִין לְמַפְסַק־מִן־אָחוּךָ קָבֵלִין־קַדְמִי מִן־אַרְעָא :
 11. וּבַעַן לִיט אַתָּה מִן־אַרְעָא דִּי פִתְחַת יַת־פּוֹמָה
 וְקַבִּילַת יַת־דְּמִי אָחוּךָ מִן־יָדְךָ : 12. אֲרִי תִפְלַח יַת־
 אַרְעָא לֹא־תוֹסִיף לְמַתֵּן־הִילָּה לָךְ מְטִלְטַל וְגַלִּי
 תִּהְיֶה בְּאַרְעָא : 13. וְאָמַר קִין קָדָם־יְיָ סִגִּי חוֹבִי
 מִלְּמַשְׁבָּק : 14. הֵא תִרְכַּבְתָּא יְתִי יוֹמָא־דִּין מַעַל אִפִּי
 אַרְעָא וּמִן־קָדָמָה לִית־אַפְשָׁר לְאִשְׁמָרָא וְאַהִי מְטִלְטַל
 וְגַלִּי בְּאַרְעָא וִיחָא כָּל־דִּי־שִׁכְחִנְגִי וְקָטְלִנְגִי : 15. וְאָמַר
 לִיָּה יְיָ בְּבִן כָּל־דִּי־קָטוֹל קִין לְשַׁבַּע דָּרִין וּתְפָרַע

מִנִּיהַ וְשׂוּי יִי לְקִין אֶתָּא בְּדִיל דְּלֹא לְמַקְטִיל יִתִּיהַ כָּל־
דִּישְׁבַּחֶנְיָהּ: 16. וְנִפְק קִין מִן־קֶדֶם יִי וַיְתִיב בְּאַרְעָא־
גְּלִי־וּמַטְלִטִל בְּהָתָּת־עֵבִידָא־עֲלוּתֵי־מְלָקְדָּמִין בְּגִינְתָּא
דְּעֵדָן: 17. וַיֵּדַע קִין יִת־אַתְתִּיהַ וְעֵדִיאת וַיִּלְיֵדֵת
יִת־חֲנוּךְ נָחֹה בְּנֵי קַרְתָּא וְקָרָא שְׁמָא דְקַרְתָּא כְּשׁוּם
בְּרִיהַ חֲנוּךְ: 18. וְאַתְלִיד לְחֲנוּךְ יִת־עֵיזֵר וְעֵיזֵר
אוֹלִיד יִת־מַחְוִיָּאל וּמַחְוִיָּאל אוֹלִיד יִת־מְתוּשָׁאֵל
וּמְתוּשָׁאֵל אוֹלִיד יִת־לָמָךְ: 19. וְנָסִיב־לִיהַ לְמָךְ
תַּרְתִּין נָשִׁין שׁוּם חָדָא עָדָא וְשׁוּם תַּנְיִיתָא צֵלָה:
20. וַיִּלְיֵדֵת עָדָה יִת־יָבֵל הוּא הָוָה רַבְּהוֹן דְּכָל־דִּיתְגִּי
מִשְׁכָּנִין וּמָרִי בְּעִיר: 21. וְשׁוּם אָחוּתֵי יוֹבֵל הוּא הָוָה
רַבְּהוֹן דְּכָל־דְּמַמְנָן עַל־פּוּם־נִבְלָא דִּידְעִי־זֹמֵר כְּנוֹרָא
וְאַבּוּבָא: 22. וְצֵלָה אַף־הִיא יִלְיֵדֵת יִת־תּוֹבֵל קִין
רַבְּהוֹן דְּכָל־יִידְעִי־עֵיבִידֵת גְּחָשָׂא וּפְרוֹלָא וְאַחֲתִיהַ
דְּתּוֹבֵל־קִין גַּעְמָה: 23. וְאַמֵּר לְמָךְ לְנִשְׁוֹהֵי עָדָה וְצֵלָה
שְׁמַעֵן קָלִי נָשִׁי לְמָךְ אֲצִיתָא לְמִימָרִי לֹא־גִבְרָא
קַטְלִית דְּבְדִילִיהַ אֲנָא סָבֵל חֻזְבִּין וְאַף־לֹא־עוֹלִימָא
חֲבִלִית דְּבְדִילִיהַ יִשְׁתִּיצִי־זָרְעִי: 24. אַרִי־שִׁבְעָא דְרִין

אֶתְלִיאוֹ לָקִין הָלָא לְלֻמָּה בְּרִיָּה שְׁבַעִין וְשִׁבְעָא :
 25. וַיֵּדַע אָדָם עוֹד נִתְּ-אֶתְתִּיָּה וַיִּלְיֵד בֶּר וַקָּרַת יִת-
 שְׁמִיָּה שֵׁת אָרִי אֲמַרְת יִחַב לִי יִי בֶר אוֹחְרֵן חֶלֶף הָבֵל
 וְקִטְלִיָּה קִין : 26. וְלִשְׁת אֶתְ-הוּא אֶתְלִיד בֶּר וַקָּרַא
 יִת-שְׁמִיָּה אָנוּשׁ בְּכֵן בְּיוֹמוֹתֵי חָלוֹ בְּנֵי-אִנְשָׁא מְלַצְלָאָה
 בְּשִׁמָּא רִיִּי :

B. TARGUM JONATHAN.

CAPUT I.

1. מִן אוֹלָא בְּרָא יִי יִת שְׁמִיָּא וַיִּת אֶרְעָא :
2. וְאֶרְעָא הָיָה תְּחִיָּא וּבְחִיָּא צְדִיָּא מִבְּנֵי נֶשׁ וְרִיקְנִיָּא
 מִן כָּל בְּעִיר וְחִשּׁוּבָא עַל אִפִּי תְּחוּמָא וְרוּחַ רַחֲמִין מִן
 קָדָם יִי מִנְתָּבָא עַל אִנְפִּי מִיָּא : 3. וְאָמַר יִי יְהִי נְהוֹרָא
 לְאַנְהָרָא עֵילָאָה וּמִן יַד הָיָה נְהוֹרָא : 4. וְחִמָּא יִי יִת
 נְהוֹרָא אָרוּם טַב וְאַפְרִישׁ יִי בֵין נְהוֹרָא וּבֵין חִשּׁוּבָא :
 5. וַקָּרַא יִי לְנְהוֹרָא יִמָּא וְעַבְדִּיָּה לְמַפְלַח בֵּית דִּיָּרִי
 עֲלִמָּא וְלַחֲשׁוּבָא קָרַא לִילִיָּא וְעַבְדִּיָּה לְמִנְחָ בֵּית

בְּרִייתָא וְהָוָה רַמֵּשׁ וְהָוָה צִפּוּר יוֹם הָרָב: 6. וְאָמַר יי
 יְהוָה רִקְעָא בְּמַצִּיעוֹת מִיָּא וְיְהוָה מִפְּרֵשׁ בִּינֵי מוֹי עִילָאֵי
 לְבִינֵי מוֹי פִּתְאֵי: 7. וְעֵבֶד יי יֵת רִקְעָא סוּמְכִיָּה תִּלְת
 אֲצַבְעָתָא בִּינֵי סִטְרֵי שְׁמִיָּא לְמוֹי דְּאִזְקִינּוּם וְאַפְרִישׁ
 בִּינֵי מִיָּא דְּמַלְרַע לְרִקְעָא וּבִינֵי מִיָּא דְּלָעִיל בְּקוּבְתָא
 דְּרִקְעָא וְהָוָה בֶּן: 8. וְקָרָא יי לְרִקְעָא שְׁמִיָּא וְהָוָה
 רַמֵּשׁ וְהָוָה צִפּוּר יוֹם תְּנִיין: 9. וְאָמַר יי יִתְבַּנְּשׁוּן מִיין
 פִּתְאֵין דְּאַשְׁתָּארוּ מִן לָרַע לְשְׁמִיָּא לְדוּכְתָּא הָרָב
 וְתִתְנַגֵּיב אֲרָעָא דְּתִתְחַמֵּי יִבְשָׁתָא וְהָוָה בֶּן: 10. וְקָרָא
 יי לְנִגְיבְתָּא אֲרָעָא וּלְבֵית בְּנִישׁוֹת מִיין קָרָא יִמְמִי
 וְחִמָּא יי אָרוּם טָב: 11. וְאָמַר יי תִּרְבִּי אֲרָעָא דִּיתְאֵי
 עִיסְבָּא דְּבִזּוּרִיָּה מְוֹדְרַע וְאֵילָן פִּירִי עֵבִיד פִּירִי לְגֻנְיָה
 דְּבִזּוּרִיָּה בֵּיה עַל אֲרָעָא וְהָוָה בֶּן: 12. וְתִנְפַקְתָּ אֲרָעָא
 דִּיתְאֵין עִיסְבָּא דְּבִזּוּרִיָּה מְוֹדְרַע וְאֵילָן עֵבִיד פִּירִי לְגֻנְיָה
 וְחִמָּא יי אָרוּם טָב: 13. וְהָוָה רַמֵּשׁ וְהָוָה צִפּוּר יוֹם
 תְּלִיתָאֵי: 14. וְאָמַר יי יְהוֹן נְהוּרִין בְּרִקְעָא דְּשְׁמִיָּא
 לְמַפְרָשָׁא בִּינֵי יִמְמָא וּבִינֵי לִילִיָּא וְיְהוֹן לְסִמְנִין וְלִזְמַנֵּי
 מְוַעֲדִין וְלִמְמַנֵּי בְּהוֹן חוּשְׁבָּן יוֹמִין וְלִמְקַדְשָׁא רִישֵׁי יְרַחֲוִין

וְרִישֵׁי שְׁנֵין עִיבּוּרֵי יִרְחִין וְעִיבּוּרֵי שְׁנֵין וּתְקוּפוֹת
שִׁמְשָׁא וּמוֹלַד סִיְהָרָא וּמַחֲזוּרִין: 15. וַיהוֹן לְגַהֲזֵרִין
בְּרַקִּיעָא דְשִׁמְיָא לְמַנְהָרָא עֲלוּי אֶרְעָא וַהֲוָה בֵּן:
16. וְעַבְדֵּי יְיָ יַתְּרִין גַּהֲזֵרִיא רַבְרַבִּיא נְהוּזִין שְׁוִין
בְּאִיקְרָהוֹן עֲשָׂרִין וְחָד שְׁנֵין בְּצִיר מְנַהֵן שִׁית מָאָה
וַתְּרִין וְשׁוּבָעִין חוּלְקֵי שַׁעְתָּא וּמִן בָּתַר בֵּן אֲשַׁתְּעִית
סִיְהָרָא עֲלוּי שִׁמְשָׁא לִישָׁן תְּלִיתָאֵי וְאַזְבָּעֶרֶת וּמִנֵּי יַת
שִׁמְשָׁא דַּהֲוָה גַּהֲזֵרָא רַבָּא לְמִשְׁלַט בִּימָמָא וַיַּת סִיְהָרָא
דַּהֲוָה גַּהֲזֵרָא וְעִירָא לְמִשְׁלַט בְּלִילְיָא וַיַּת בּוֹבְבִיא:
17. וְסַבְרַת יַתְּחִזֵּן יְיָ עַל שְׁטַרְיָהוֹן בְּרַקִּיעָא דְשִׁמְיָא
לְמַנְהָרָא עַל אֶרְעָא: 18. וְלִמְשַׁמְשָׁא בִימָמָא וּבְלִילְיָא
וְלִמְפָּרְשָׁא בֵּין גַּהֲזֵרָא דִּימָמָא וּבֵין חֲשׁוֹךְ לִילְיָא וְחֲמָא
יְיָ אֲרוֹם טָב: 19. וַהֲוָה רַמֵּשׁ וַהֲוָה צֶפֶר יוֹם רַבִּיעָאֵי:
20. וְאָמַר יְיָ יִרְחֵשׁוֹן רַקְקֵי מוּי רַחִישׁ גַּפְשָׁא חֲיִיתָא
וְעוֹפָא דְטָיִים וְשִׂרְבְּפִתִּיהָ עַל אֶרְעָא וְשָׁבִיל טַיִסִּיהָ עַל
אֲוִיר רַקִּיעָא שִׁמְיָא: 21. וּבָרָא יְיָ יַת תַּנְיִנְיָא רַבְרַבִּיא יַת
לְוִיָּתָן וְכֵר זַוְגִיָּה דְמַתְעַתְרִין לְיוֹם גַּחְמָתָא וַיַּת כָּל גַּפְשָׁתָא
חֲיִיתָא דְרִיחֶשָׁא דְאַרְחִישׁוּ מִיָּא צִלְלָתָא לְגַהֲזֵרִין

וְגַי דְּבָיִין וְגַי דְּלֹא דְבָיִין וְנִת כָּל עוֹף דְּטוֹיִים בְּגַדְפִין
לְוָנוֹתֵי וְגַי דְּבָיִין וְגַי דְּלֹא דְבָיִין וְנַחְמִי יִי אֲרוֹם טָב :
22. וּבְרִידָה יִתְחַזֵּן לְמִימַר פּוֹשֵׁוּ וּסְגוּ וּמְלוּ יִת מִיָּא
בְּיַמְמִיָּא וְעוֹפִיָּה יִפְשִׁי בְּאַרְעָא : 23. וְחֹהָר רְמוֹשׁ וְחֹהָר
צֶפֶר יוֹם חֲמִשָּׁאִי : 24. וְאָמַר יִי תַחֲנִפֵּק גְּרַנִּישָׁתָא
דְּאַרְעָא נִפְשָׁת בְּרִייתָא לְוָנִיה וְגַי דְּבָיִין וְגַי דְּלֹא דְבָיִין
בְּעִירִי וְרִיחֵי וּבְרִיית אֲרָעָא לְוָנִיה וְחֹהָר בֵּן :
25. וְעֵבֶר יִי יִת חַיּוֹת אֲרָעָא לְוָנִיה וְגַי דְּבָיִין וְגַי דְּלֹא
דְּבָיִין וְנִת בְּעִירָא לְוָנִיה וְנִת כָּל רְחִישׁ אֲרָעָא לְוָנִיה וְגַי
דְּבָיִין וְגַי דְּלֹא דְבָיִין וְנַחְמִי יִי אֲרוֹם טָב : 26. וְאָמַר יִי
לְמַלְאכֵיָּא דְּמַשְׁמָשִׁין קוֹמֹזִי דְּאַתְבָּרִיו בְּיוֹם תַּנְּנִין
לְבְּרִיית עֲלָמָא גְּעָבִיד אָדָם בְּצִלְמָנָא בְּדִיוֹקְנָא
וְיִשְׁלֹטוֹן בְּבִנְיָוִי יָמָא וּבְעוֹפָא דְּבִאֲוִיר שְׂמִיָּא וּבְבְעִירָא
וּבְכָל אֲרָעָא וּבְכָל רִיחֵשָׁא דְּרְחִישׁ עֲלוּי אֲרָעָא :
27. וּבְרָא יִי יִת אָדָם בְּדִיוֹקְנִיה בְּצִלְמָא יִי בְּרָא יִתִּיה
בְּמֵאֲתָן וְאַרְבַּעִין וְתַמְנִי אֵיבָרִין בְּתַלְתַּת מָאָה וְשִׁיתִין
וְחֲמִשָּׁא גִידִין וְקָרֶם עֲלוּי מוֹשְׁבָא וּמְלִי יִתִּיה בְּסָרָא
וְאֲדָמָא רֶכֶד וְנוֹקְבָא בְּגוֹהוֹן בְּרָא יִתְחַזֵּן : 28. וּבְרִידָה יִתְחַזֵּן

יי ואמר להזן יי פושו וסגו ומלו נת ארעא בנן ובנן
 ותקופו עליה בנסבין ושלוטו בכורי יפא ובקופא
 דשמאי ובכל ריחשא חיתא דרחשא עלוי ארעא :
 29. ואמר יי הא יחבית לבזן נת כל עיסבא דבזוריה
 מזדרע דעילוי אנפי כל ארעא ונת כל אילגי סרקא
 לצרוך בנינא ולאסקותא ודביה פירי אילנא דבזוריה
 מזדרע לבזן יהא למיכל : 30 ולכל חיות ארעא ולכל
 עופא דשמאי ולכל דרחש על ארעא דביה נפשא
 חיתא נת כל ירוקי עסבין ונהו בן : 31 ונחא יי נת
 כל דעבר ונהו טב לחכא ונהו רמש ונהו צפר
 יום שתיתאי :

CAPUT II.

1. ושלמו ברית שמאי וארעא וכל חילנותהון :
2. ושלם יי ביומא שביעאה עיבדתיה דעבר
 ועישרתי עיסקין דברא ביגי שמשתא ונח ביומא
 שביעאה מן בולחון יומי שביעאה וקדיש יתיה ארום
 ביה נח מכל עיבדתיה דברא יי ועתיד למעבר :
3. וברוך יי נת יומא שביעאה מן בולחון יומי

שְׁבִיעָתָא וְקָדִישׁ יְתִיהָ אֲרוֹם בֵּיהּ נָח מְכַל עִבְדֵּיהּ
וּבְרָא יי וַעֲתִיד לְמַעַבְדָּא : 4. אֵילִין תּוֹלְדָת שְׁמִיָּא
וְאַרְעָא כֹד אֲתַבְּרִיאוּ בְיוֹמָא בְּעַבְדָּא יי אֱלֹהִים אֲרַעָא
וְשְׁמִיָּא : 5. וְכָל אֵילָנִי חֲקָלָא עַד כְּרוֹ לָא הוּוּ בְּאַרְעָא
וְכָל עֵיסֶבִי חֲקָלָא עַד כְּרוֹ לָא צִמַח אֲרוֹם לָא אֲמַטָּר
יי אֱלֹהִים עַל אֲרַעָא וְאִינֶשׁ לִיִּית לְמַפְלַח יֵת
אַדְמָתָא : 6. וַעֲנֵן יִקְרָא הָהּ נְחִית מִתְּחוֹת כּוֹרְסִי
יִקְרָא וּמְלִי מִיָּא מִן אוֹקֵינּוֹם וְהִדְר סְלִיק מִן אֲרַעָא
וּמִחִית מִטְּרָא וּמִשְׁקֵי יֵת כָּל אִפִּי אַדְמָתָא : 7. וּבְרָא
יי אֱלֹהִים יֵת אָדָם בְּתָרִין יִצְרִין וְדִבֵּר עֲפָרָא מֵאַתָּר
בֵּית מְקֻדָּשָׁא וּמֵאַרְבַּעַת רוּחֵי עֲלָמָא וּפְתָבָא מְכַל
מִימֵי עֲלָמָא וּבְרִיָּה סוּמָק שְׁחִים וְחַוּוֹר וּנְפֹחַ
בְּנִחִירוֹתֵי גִשְׁמָתָא רַחֲמֵי וְחֹת גִּשְׁמָתָא בְּנוּפָא רֵאדָם
לְרוּחַ מְמַלְלָא לְאַנְהָרוֹת עֵינִין וּלְמַצְתוֹת אוֹדְגִין :
8. וְאַתְנַצִּיב בְּמִימְרָא דְיִי אֱלֹהִים גִּינוּנִיתָא מַעְדָּן
לְצִדִּיקָיָא קָדָם בְּרִיִּית עוֹלָם וְאַשְׁרֵי תָמֵן יֵת אָדָם כֹּד
בְּרִיָּה : 9. וְרַבִּי יי אֱלֹהִים מִן אַדְמָתָא כָּל אֵילָן דְּמַרְגַּנָּה
לְמִיחְמֵי וְטֵב לְמִיכַל וְאֵילָן חֲנִיָּא בְּמַצִּיעוֹת גִּינוּנִיתָא

רומיה מִחֶלֶד חֲמֵשׁ מֵאָה שָׁנִין וְאֵילָן דְּאֶכְלֵי פִירוֹתָי
 יִדְעִין בֵּין טֵב לְבִישׁ: 10. וְנִהְרָא גָפִיק מַעְדָן לְאַשְׁקָאָה
 ית גִּינוּגִיתָא וּמַתָּן מִתְפָּרֵשׁ וְחֻזִּי לְאַרְבַּעַת רִישֵׁי
 גְּבָרִין: 11. שׁוּם חֵד פִּישׁוֹן הוּא דְּמִקְיָה ית כָּל
 אַרְבַּע הַיְּבֻדְקֵי דְּתַמָּן דְּהָבָא: 12. וְדִהָבָא דְּאַרְעָא
 תְּהִיא בְּהִיר תַּמָּן בִּידְלָחָה וְאַבְנִין טָבִין דְּבוּרְלִין:
 13. וְשׁוּם גְּהָרָא תִּינְיָנָא גִּיחוֹן הוּא דְּמִקְיָה ית כָּל
 אַרְעָא דְּכוּשׁ: 14. וְשׁוּם גְּהָרָא תְּלִיתָאָה דִּיגָלַת
 הוּא דְּמִחֶלֶד לְמַדְנָח אַתּוּר וְנִהְרָא רְבִיעָאָה הוּא
 פָּרַת: 15. וְדָבָר יִי אֱלֹהִים ית אָדָם מִן שְׁוֹר פּוֹלְחָנָא
 אַתָּר דְּאַתְּבָרִיא מַתָּן וְאַשְׁרִייה בְּגִינוּגִיתָא דְּעָדָן
 לְמַהּוּי פָּלַח בְּאַזְרִייתָא וּלְמַנְשֵׁר פְּקוּדָהָא: 16. וּפְקִיד
 יִי אֱלֹהִים עַל אָדָם לְמִימַר מִכָּל אֵילָן גִּינוּגִיתָא מִיכָּל
 תִּיכּוּל: 17. וּמֵאֵילָן דְּאֶכְלִין פִּירוֹתָי חֲכָמִין לְמִידַע
 בֵּין טֵב לְבִישׁ לֹא תִיכּוּל מִגִּיהָ אַרְי בְּיוֹמָא דְּתִיכּוּל
 תְּהִי חֲזִיב קָטוֹל: 18. וְאָמַר יִי אֱלֹהִים לֹא תִקֵּן
 דִּיהִי אָדָם דְּמִיָּה בְּלַחְזוֹרוֹתֵי אַעֲבִיד לִיהָ אִיפֹא דְּתְּהִי
 סְמִיָּה בְּקַבְלִיהָ: 19. וּבְרָא יִי אֱלֹהִים מִן אֲדָמָתָא

כָּל חַיּוֹת בָּרָא וַיֵּת כָּל עוֹפֹא דְשָׁמַיָא וְאִיִּיתִי לְוֹת אָדָם
לְמִיחָמִי מַח יִהְיִי קָרִי לִיה שׁוּם וְכָל דְּקָרִי לִיה אָדָם
בְּפִשָּׂא מִן חַיִּיתָא הוּא שָׁמַיָּה: 20. וְקָרָא אָדָם שְׁמֵהּ
לְכָל בְּעִירָא וּלְכָל עוֹפֹא דְשָׁמַיָא וּלְכָל חַיּוֹת בָּרָא
וּלְאָדָם לָא אֲשַׁכַּח עַד הַשָּׁפָא סְמִיךְ בְּקַבְלִיָּה:
21. וַרְמָא יֵי אֱלֹהִים שִׁנְתָּא עֲמִיקְתָּא עֲלוֹי אָדָם וְדַמָּה
וַנְּסַב חָדָא מַעֲלֵזָהּ הִיא עֲלֵעָא תְּלִיסְרִית דִּמֶן סִטְר
יִמִּינָא וְאַחַר בְּבִישָׁרָא: 22. וּבְנָא יֵי אֱלֹהִים יֵת עִילָעָא
דְּנְסַב מִן אָדָם לְאַתָּתָא וְאַיִתָּא לְוֹת אָדָם: 23. וְאָמַר
אָדָם הָדָא וּמָנָא וְלֹא תוֹב תַּתְּבָרִי אַתָּתָא מִן גִּבְר
הִיכְמָא דְאַתְּבָרִיאת דָּא מִנִּי גִרְמָא מִגִּרְמִי וּבִשָּׁרָא
מִבִּשְׂרִי לְדָא חָמִי לְמִיקָרִי אִפְּא אַרוּם מִגִּבְר אַתְּנְסִיבַת
דָּא: 24. בְּנִין בֶּן יִשְׁבּוּק גִּבְר וּמַתְּפָרֶשׁ מִן בֵּית
מִדְמָבִיָּה דְאַבּוּהִי וּדְאַמִּיָּה וַיִּתְּחַבֵּר בְּאַיִתָּתִיָּה וַיְהוּן
תְּרוּוִיחֹן לְבִישָׁרָא חָד: 25. וַחֲוֹ תְּרוּוִיחֹן חֲבִימִין
אָדָם וְאַנְתָּתִיָּה וְלֹא אֲמַתִּינוּ בִּיקְרָחֹן:

CAPUT III.

1. וַחֲוִיָּא תְּנֹחַ חֲבִים לְבִישׁ מִכָּל חַיּוֹת בָּרָא וְעַבְר

יי אלהים ואמר לאתתא הקושטא דאמר יי אלהים
 לא תיכלון מכל אילן גינוניתא : 2. ואמרת אתתא
 לחזיא משאר פירי אילן גינוניתא אית לן רשו למיכל:
 3. ומפירי אילנא דבי מציעות גינוניתא אמר יי לא
 תיכלון מגיה ולא תקרבון ביה דילמא תמותון:
 4. בי היא שעתא אמר חזיא דלטור על בריה ואמר
 לאתתא לא ממת תמותון ברם כל אופנא סגי בר
 אופנותיה: 5. ארום גלי קדם יי ארום ביומא דתיכלון
 מגיה ותהוון במלאכין דברבין דחכמין למנדע בין
 טב לביש: 6. וחמת אתתא ית סמאל מלאך מותא
 ודחילת וידעת ארום טב אילנא למיכל וארום
 אסו הוא לנהורא דעייגין ומרגג אילנא לאיסתכלא
 ביה וגסיבת מאביה ואכלת ויחבת אף לבעלה עמה
 ואכל: 7. ואתנהרן עיגי תרוויחון וידעו ארום
 ערשילאין אינון דאיתערטלו מן לבוש טופרא
 דאתבראו ביה וכוון חמין בביתתהון וחיטשו לחון
 מטרפי תיגין ועברו לחון קמורין: 8. ושמעו ית קל
 מימרא דיי אלהים מטיל בגינוניתא למנח יומא

ואִשְׁמַר אֶדָם וְאֶנְתִּיתָהּ מִן קֶדֶם יי אֱלֹהִים בְּמַצִּיעוֹת
 אֶלְנִי גִינוּגִיתָא: 9. וְקֵרָא יי אֱלֹהִים לְאָדָם וְאָמַר לֵיהּ
 הֲלָא כָל עֲלָמָא דְבְרִיתִי גְלִי קֶדְמִי חֲשׂוּבָא כְּגֹהוּרָא
 וְהִידָּ אֲנִי סֹבֵר בְּלִבְךָ לְאִישְׁמָרָא מִן קֶדְמִי הֲלָא אֶתֶר
 דְּאַנְתָּ מִשְׁמַר בִּיהּ אָנָּא חֲמִי וְאֵן אִינוּן פִּסְוֹדָא
 דְּפִקִּדְתָּךְ: 10. וְאָמַר ית הֵל מִימְרָךְ שְׁמַעִית
 כְּגִינוּגִיתָא וְדַחֲלִית אַרוּם עֲרִטִילָאִי וּמַצֹּתָא דְּפִקִּדְתָּנִי
 אַעֲבֵרִית מִינִי וְאִישְׁמָרִית מִן כִּיסוּפָא: 11. וְאָמַר מִן
 חֲוִי לָךְ אַרוּם עֲרִטִילָאִי אֶת דְּלָמָא מִן פִּירִי אִילָנָא
 דְּפִקִּדְתָּךְ דְּלָא לְמִיבֵל מִנִּיהּ אֲבָלִית: 12. וְאָמַר אֶדָם
 אֶתָּתָא דִּיהֲבָתָ גִּפִּי הִיא יְהֲבֵת לִי מִן פִּירִי אִילָנָא
 וְאֲבָלִית: 13. וְאָמַר יי אֱלֹהִים לְאַתָּתָא מַה דָּא עֲבַדְתָּ
 וְאַמְרַת אֶתָּתָא חֲוִיָּא אֲשִׁינִי כְּחוּבְכִמְתִּיהּ וְאַטְעִינִי
 בְּרִשְׁעוּתִיהּ וְאֲבָלִית: 14. וְאִיִּיתִי יי אֱלֹהִים תִּלְתִּיהוֹן
 לְדִינָא וְאָמַר לְחֲוִיָּא אַרוּם עֲבַדְתָּ דָּא לִישׁ אֶת מִכָּל
 בְּעִירָא וּמִכָּל חַיּוֹת כְּרָא עַל מִיעָךְ תִּהֲא מְטִיִּיל
 וְרִנְלָךְ יִתְקַצְצוֹן וּמִשְׁבָּךְ תִּהֲא מִשְׁלַח חֲדָא לְשֵׁב
 שָׁנָן וְאִירְסָא דְּמוֹתָא בְּפִמְךָ וְעִפְרָא תִּיכּוּל כָּל יוֹמִי

חַיִּיךָ : 15. וְדָבְבוּ אִישׁוֹ בִּינְךָ וּבֵין אֶתְתָּא בֵּין זִרְעִית
בִּנְךָ וּבֵין זִרְעִית בִּנְהָא וַיְהִי כֹד יְהוֹן בִּנְהָא דֶּאֶתְתָּא
נְטָרִין מַצְנוֹתָא דֶּאֶזְרִייתָא יְהוֹן מְבוֹנִין וּמַחֲיִין
יְתָךְ עַל רִישְׁךָ וְכֹד שְׁבָקִין מַצְנוֹתָא דֶּאֶזְרִייתָא
תַּהֲוִי מִתְּבוּין וּנְגִיבִית יְתָהוֹן בְּעַקְבִּיהוֹן בְּרַם לְהוֹן יְהֵא
אָסוּ וְלָךְ לֹא יְהֵא אָסוּ וְעַתִּידִין אֵינוֹן לְמַעַבְדַּ שְׁפִוְתָא
בְּעִיקְבָּא בְּיוֹמֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא : 16. לְאַנְתָּתָא אָמַר
אַסְנָא אֶסְגִּי סִיגּוּפִיךָ בְּאַדָּם בְּתוּלִין וְעִידוּנִיךָ בְּצַעַר
תַּלְדִּין בְּגִין וּלְגַת בְּעַלְיָךְ תַּהֲוִי מִתּוּיךָ וְהוּא יְהֵא
שְׁלִיט בִּיךָ לְמוֹכֵי וּלְמַחֲטֵי : 17. וּלְאַדָּם אָמַר אָרוּם
קַבְלַת לְמִימַר אֲנִתְתָךְ וְאַכְלַת מִן פִּירֵי אֵילָנָא
דְּפִקִּידְתָךְ לְמִימַר לֹא תִיכּוֹל מִגִּיהָ לִיטָא אַרְעָא בְּגִין
דְּלֹא חוּיָאֵת לָךְ חוּבְךָ בְּעַמֵּל תִּיכְלָנָה כָּל יוֹמֵי
חַיִּיךָ : 18. וְכוּבִין וְאַטְרִין תַּצְמַח וְתִרְבִּי בְּדִילְךָ
וְתִיכּוֹל יֵת עֵישָׁבָא דְּעַל אֶפֶי בְּרָא עֲנִי אָדָּם וְאָמַר בְּבַעֲו
בְּרַחֲמִין מִן קַדְמָךְ יְיָ דְּלֹא גַתְחַשֵּׁב בְּבַעֲיָךְ דְּנִיכּוֹל
עֵישָׁבָא דְּאֶפֶי בְּרָא נְקוּם בְּעֵן וּגְלַעֲי בְּלִיעוֹת יְדֵי וְנִיכּוֹל
מְזוּן מִן מְזוּנָא דֶּאֶרְעָא וּבִבֵּן יִתְאַפְּרֵשׁ בְּעֵן קַדְמָךְ

בֵּין בְּנֵי אִינָשָׁא וּבֵין בְּנֵי בְּעִירָא : 19. בְּלִיעוֹת כַּף יָדָךְ
 תִּכּוֹל מְזוֹנָא עַד דְּתִיחְדּוֹר לְעַפְרָא דְּמִינָה אִיתְבְּרִיאת
 אַרוֹם עַפְרָא אַנְתָּ וּלְעַפְרָא תַתּוּב דְּמִן עַפְרָא אַנְתָּ עֲתִיד
 לְמִיקוּם לְמִיתָן דִּינָא וְחוּשְׁבָנָא עַל כָּל מַה רַעְבְּרָת
 בְּיוֹם דִּינָא רַבָּא : 20. וְקָרָא אָדָם שׁוֹם אֲנִתְתִּיה חָוָה
 אַרוֹם הִיא תָּהָת אִימָא דְּכָל בְּנֵי נָשָׂא : 21. וְעַבְדֵּי יְיָ
 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאַנְתְּתִיה לְבוֹשִׁין דִּיקָר מִן מִשְׁךְ חוּנָא
 דְּאַשְׁלַח מִנִּיהָ עַל מִשְׁךְ בְּשָׂרִיהוֹן חֶלֶף שׁוֹפְרִיהוֹן
 דְּאַשְׁתְּלַחוּ וְאַלְבִּישִׁינוּן : 22. וְאָמַר יְיָ אֱלֹהִים לְמַלְאַכְיָא
 דִּי מִשְׁמֹשִׁין קַדְמוּי הָא אָדָם הָוָה יְחִידִי בְּאַרְעָא
 הֵיכְמָא רַבָּא יְחִידִי בְּשָׁמַי מְרוּמָא וְעֲתִידִין לְמִיקוּם
 מִנִּיהָ דִּידְעִין לְמַפְרָשָׁא בֵּין טַב לְבִישׁ אֱלֹו נָטַר מַצְוֶתָא
 פְּקִידְתִּיהָ אִיתְּ הוּא חַי וְקַיִים בְּאֵילָן חַיָּא עַד לְעֶלְמִין
 וּבְדוֹן עַל דְּלֹא נָטַר מַה דְּפְקִידְתָּא גִּגְזוֹר עֲלוֹהֵי וְנָטַרְהִיהָ
 מִן גִּנְתָּא דְּהַעֲדָן קָדָם עַד לָא יִפְשֹׁט יְרִידָה וְיִסַּב מִן פִּירִי
 אֵילָן חַיָּא דְּהָא אֵין אָכִיל הוּא מִנִּיהָ תְּוִי חַי וְקַיִים עַד
 לְעֶלְמִין : 23. וְתַרְבִּיהָ יְיָ אֱלֹהִים מִגִּנְתָּא דְּהַעֲדָן וְאַזַּל
 וַיְתִיב בְּטוֹר מוֹרְיָה לְמַפְלַח יַת אֲדָמָתָא דְּאַתְבְּרִי מִתְּפָן :

24. וְטָרַד יֵת אָדָם מִן דְּאַשְׁרֵי יָקָר שְׁבִנְתִּיהָ מִן לְקַדְמִין
 בֵּין תַּרְיִן כְּרוּבֵי־קָדָם עַד לֹא כָּרָא עֲלָמָא כָּרָא אוֹרֵי־יֵתָא
 אֲתַקִּין גִּנְתָּא דְעַדָן לְצַדִּיקָא דִּי־כִלּוֹן וַיִּתְּפִנְקוֹן מִן פִּירֵי
 אֵילָנָא עַל דִּי פִלְחוּ בְחַיִּיהוֹן בְּאוּלְפָן אוֹרֵי־יֵתָא בְּעֲלָמָא
 חֲדָין וְקִיִּימוּ פְקוּדֵי־יָא אֲתַקִּין גִּנְתֵּינָם לְרִשְׁעֵי־יָא דְמִתִּילָא
 לְחֶרְבָּא שְׁנִינָא אֲכָלָה מִתַּרִּין סְטֵרִין אֲתַקִּין בְּגוֹוִיָּה
 וַיִּסְקִין דִּי נוֹר וְנוֹמְרִין דְּאַשְׁתָּא לְמַבְּן בְּהוֹן לְרִשְׁעֵי־יָא
 דְּמַבְּרֵי בְחַיִּיהוֹן בְּאוּלְפָן אוֹרֵי־יֵתָא טַבְּתָא הִיא אוֹרֵי־יֵתָא
 לְפִלְחָה מִן פִּירֵי אֵילָן חֲנִיָּא דְאַתְקִנְתָּא מִימַר דִּי
 לְנִטְוֶרְחָא דִּיהִי קִיִּים וּמִטְוִיל בְּשָׁבִילִי אֲרַחָא דְחַיִּי
 לְעֲלָמָא דְאַתִּי :

CAPUT IV.

1. וְאָדָם יָדַע אֶת חוּהָ אִתְּתִיָּה דִּבְהוֹת חַמִּידָא
 לְמַלְאַכָּא וְאַעֲרִיאת וַיִּלִּידַת יֵת קִין וְאַמְרַת קִינִיתִי
 לְגַבְרָא יֵת מְלֹאכָא דִּי : 2. וְאוֹסִיפַת לְמִילַד מִן
 בְּעֻלָּה אָדָם יֵת תִּיּוֹמָתִיָּה וַיֵּת הֶבֶל וַיְהוֶה הֶבֶל רְעִי
 עֲנָא וְקִין יְהוֶה גִּבֹּר פִּלַּח בְּאַרְעָא : 3. וַיְהוֶה מִסּוּף
 יוֹמִיָּא בְּאַרְבָּסֵר בְּנִסָּן וְאַיִתִּי קִין מֵאִיבָא דְאַרְעָא

מִדְרַע בִּיתָנָא קָרְבָּן בְּכוֹרֵיא קָדָם יִי : 4. וְהֵבֵל אֵייתִי
אֵף הוּא מִכְּפִירִי עֲנָא וּמִפְּטִימָהוֹן וְהוּא רַעְוָא קָדָם יִי
וּסְבַר אֶפְּסִין בְּתֵבֵל וּבְקוֹרְבָנִיה : 5. וְלָקִין וּלְקוֹרְבָנִיה
לֹא סְבַר אֶפְּסִין וְתִקְיָה לָקִין לְחֶדְא וְאַתְּכְבִּישׁוּ אִיקוֹנִין
דְּאַפּוֹרִי : 6. וְאָמַר יִי לָקִין לָמָּה תִקְיָה לָךְ וּלְמָה
אַתְּכְבִּישׁוּ אִיקוֹנִין דְּאַנְפָּךְ : 7. הֲלֹא אִם תִּיטִיב עוֹבְדָךְ
יִשְׁתַּבֵּיךְ לָךְ חוּבָךְ וְאִין לֹא תִיטִיב עוֹבְדָךְ בְּעֵלְמָא
תְּהִין לְיוֹם דִּינָא רַבָּא חֲטָאָךְ גָּטִיר וְעַל תַּרְעִי לִיבָךְ
חֲטָאָךְ רַבִּיעַ וּבִידָךְ מְסֻרִית רְשׁוּתִיה דִּיִּצְרָא בִישָׁא
וּלְנוֹתָךְ יְהִי מַתּוּיָה וְאַנְתָּ תְּהֵא שְׁלִיט בֵּיה בִּין לְמוֹפִי
בִּין לְמַחְשִׁי : 8. וְאָמַר קִין לָנֹת הֵבֵל אַחֻוּהִי אִיתָא
וְנִפְּשׁוּק תְּרוּיָנָן לְבָרָא וְהוּא כֹד נִפְּשׁוּ תְּרוּוִיחֻוֹן לְבָרָא
עֲנִי קִין וְאָמַר לְהֵבֵל מִסְתַּבֵּל יֹאנָא דְּבְרַחְמִין אַתְּכְּרִי
עֲלֵמָא יֹאבֵל לֹא כְּפִירִי עוֹבְדִין טָבִין הוּא מִידְּבַר וּמִיִּסְב
אַפִּין אִית בְּדִינָא מִן בְּגִלָּל מַח אַתְּקַבֵּל קָרְבָּנָךְ
וּקָרְבָנִי מִנִּי לֹא אַתְּקַבֵּל בְּרַעְוָא עֲנִי הֵבֵל וְאָמַר לָקִין
בְּרַחְמִין אַתְּכְּרִי עֲלֵמָא וּכְפִירִי עוֹבְדִין טָבִין הוּא מִידְּבַר
וּמִיִּסְב אֶפְּסִין לִית בְּדִינָא וְעַל דְּהוּוּ פִירִי עוֹבְדִי טָבִין

מִדִּירָךְ וְקִדְמִין לְדִירָךְ אֶתְקַבֵּל בְּרַעְיָא קָרְבָּנִי עֲנִי קִין
וְאָמַר לְהֵבֵל לֵית דִּין וְלֵית דִּין וְלֵית עַלְמָא אוּחְרָן וְלֵית
לְמִיתָן אֲנִי טַב לְצַדִּיקָא וְלֵית לְמִתְפָּרְעָא מִן רַשִּׁיעִיָּא
עֲנִי הֵבֵל וְאָמַר לְקִין אֵית דִּין וְאֵית דִּין וְאֵית עַלְמָא
אוּחְרָן וְאֵית לְמִיתָן אֲנִי טַב לְצַדִּיקָא וְאֵית לְמִתְפָּרְעָא
מִן רַשִּׁיעִיָּא וְעַל עֵיסַק פִּתְגָמָא הָאִילִין הֵווּ מִתְנַצֵּין
עַל אַנְשֵׁי בְרָא וְקָם קִין עַל הֵבֵל אָחוּהִי וְשָׁבַע אֲבָנָא
בְּמַצְחִיהּ וְקָטְלִיהּ: 9. וְאָמַר יְיָ אֱלֹהִים לְקִין אַן
הֵבֵל אָחוּךְ וְאָמַר לָא יָדַעְנָא דְלָמָּא גָטִיר אָחִי אָנָּא:
10. וְאָמַר מָה עֲבַדְתָּ קַל דְּמִי קִטִּילְתָּ אָחוּךְ
דְּאֶתְבַּלְעוּ בְּגַרְגִּישָׁתָא צְוֹחִין קָדְמִי מִן אֶרְעָא: 11. וּבָעֵן
חֶלְף דְּקָטְלִיתִּיהּ לִישׁ אַתָּה מִן אֶרְעָא דְפִתְחַת יַת
פּוֹמָא וְקִבִּילְתָּ יַת דְּמִי דְאַחוּךְ מִן יָדְךָ: 12. אַרוּם
תִּיפְלַח יַת אֶרְעָא לָא תוֹסֵף לְמִיתָן חֵיל פִּירְהָא
לָךְ מִטְלָטֵל וְנָגְלִי תְּהִי בְּאֶרְעָא: 13. וְאָמַר קִין
קָדָם יְיָ סִגִּי תַקִּיף מְרוּדִי מִלְּמִסּוּבָלָא בְּרָם יוֹבְלָא
קָמֵךְ לְמִסְבְּלִיהּ יְתִיָּה: 14. הָא טְרַדְתָּ יָתִי יוֹמָא
דִּין מַעַל אַנְשֵׁי אֶרְעָא מִן קִדְמָךְ הָאִיפְשֵׁר דְּאִישְׁמֹר

ואין אֵהי מְטֹלֵטל וְגַלִּי בְּאַרְעָא כָּל זַכִּי דִּישְׁכַּחֵנִי
 יִקְטִלֵנִי : 15. וְאָמַר לִיהּ יֵי הָא בְּכֵן כָּל דְּקָטִיל
 קִין לְשַׁבְּעָה דְרִין יתְפַרַע מִנִּיהּ וְרָשָׁם יֵי עַל אִפִּי דְקִין
 אָתָא מִן שָׁמָא רַבָּא וַיִּקְיֵרָא בְּגִין דְּלֹא לְמִקְטוּל
 יִתִּיהּ כָּל דִּישְׁכַּחוּגִיָּה בְּאַסְתְּכָלוּתִיהּ בִּיהּ : 16. וְנִפְק
 קִין מִן קֶדָם יֵי וַיִּתֵּיב בְּאַרְעָא טֹלְטוּל גְּלוּתִיהּ דִּתְּהוּת
 עֲבִידָא עֲלוּתִיהּ מִלְּקֶדְמִין בְּגִינוּתִיהּ דְּעֶדֶן : 17. וַיֵּדַע
 קִין ית אֲנַת־תִּיהּ וְאַעֲדִיעַת וַיִּלְדַת ית חֲנוּךְ וְתוֹהָ
 בְּנֵי קַרְתָּא וְקַרְתָּא שׁוּם קַרְתָּא כְּשׁוּם בְּרִיהּ חֲנוּךְ :
 18. וְאַתְיִלִּיד לְחֲנוּךְ ית עֵיֶדֶר וְעֵיֶדֶר אֹלִיד ית
 מַחֲוִיָּאֵל וּמַחֲוִיָּאֵל אֹלִיד ית מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל אֹלִיד
 ית לָמֶךְ : 19. וַנָּסִיב לִיהּ לָמֶךְ תְּרַתִּין גְּשִׁין שׁוּם
 חֲדָא עֶדָה וְשׁוּם תְּנִיגָתָא עָלָה : 20. וַיִּלְדַת עֶדָה ית
 יֶבֶל הוּא תְּוָה רַב בְּהוּן דְּכָל יִתְבִּי מִשְׁכְּנִין וּמֵאֲרִי
 בְּעִיר : 21. וְשׁוּם אֲחוּתִיהּ יוֹבֵל הוּא תְּוָה רַב בְּהוּן
 דְּכָל דְּמִמְנָן לְזִמְרָה בְּכַנּוּרָא וְאַכּוּבָא : 22. וְעָלָה
 אֶפֶס הִיא וַיִּלְדַת ית תּוֹבֵל קִין רַב לְכָל אוֹמֵן דְּיַדַע
 בְּעִבְדִּית גְּחָשָׂא וּפְרוּזָלָא וְאַסְתְּכָלוּתִיהּ דְּתוֹבֵל קִין גְּעָמָה הִיא

הָיָה מֵרַת קִינִין וְיֹמְרִין : 23. וְאָמַר לְמֶךְ לְנִשּׁוּי עָדָה
וְצִלָּה קִבִּילָן קָלִי נִשִּׁי לְמֶךְ אֲצִיתָן לְמִימְרֵי אַרוֹם לֹא
נִבְרָא קִטְלִית דְּנִתְקַטְלָא תַּחֲוֹתֵיהּ וְאוֹף לֹא עוֹלִימָא
חִבִּילִית דְּבִנְיָה יְהוּבְרוֹן וְרַעֲי : 24. אַרוֹם קִין דִּחָב וְתָב
בְּתִיּוֹבְתָא עַד שׁוֹבְעָה דְרִין אֲתֵלִי לִיהּ וְלֶמֶךְ בַּר בְּרִיָּה
דִּלֹּא חָב דִּינָא הוּא דִּיתְלִי לִיהּ עַד שׁוֹבְעִין וְשָׁבְעָא :
25. וַיֵּדַע אָדָם תּוֹב נָתַן אֲנִתְתִּיהּ לְסוֹף מָאָה וְתֵלְתִי
שָׁנִין דִּאֲתִקְטִיל הֶבֶל וַיֵּלֶדֶת בַּר וַקֶּרֶת נִתְּ שְׁמִיהּ שֵׁת
אַרוֹם אֲמַרְתָּ יְהִי לִי יִי בַר אוֹחֲרִין חֶלֶף הֶבֶל דְּקִטְלִיהּ
קִין : 26. וְלִשְׁתִּי אֵף הוּא אֲתִילִיד בַּר וַקֶּרֶת נִתְּ שְׁמִיהּ
אָנוּשׁ הוּא דְכָרָא דְבִיזְמוֹתֵי שְׁרִיאָו לְמִטְעִי וְעַבְדּוֹ לְחוּן
טַעֲוֹן וּמִכְנִין לְטַעֲוֹתֵהוּן בְּשׁוּם מִימְרָא דִּיִּי :

C. TARGUM HIEROSOLYMITANUM.

CAPUT I.

1. בְּחוֹבְמָא בְּרָא יִי : 2. וְאַרְעָא הָיָה תַּתְיָא
וּבְתָא וְצִדּוֹ מִן בְּנֵי אֲנָשָׁא וְרִיקְנָא מִכָּל בְּעִיר וְרוּחָא

דְּרַחֲמִין מִן קָדָם יְיָ הָיָה מְנַשֵּׁבָא עַל אִפִּי מַיָּא: 5. וְהָיָה
רִמְשׁ וְהָיָה צִפֹּר סָבֵר עוֹבֵד בְּרֵאשִׁית יוֹם קָדָמִי:
6. וַיְהִי מִפְּרִישׁ בֵּין מַיָּא עֲלָאִי וּבֵין מַיָּא אֲרַעָאִי:
14. וַיַּחֲזֹן לְאַתִּין וּלְמַעְדִּין וּלְמִקְדָּשָׁא בְּהוֹן רִישֵׁי יִרְחִין
וּשְׁנַיִן: 27. וַבֵּרָא מִימָרָא בִּי יֵת אָדָם בְּרִמּוּתִּיהָ בְּדַמּוּת
מִן קָדָם יְיָ בָּרָא יְתִיהָ דְּכֵר וְזוּגִיָּה בָּרָא יְתִהוֹן:

CAPUT II.

7. וְהָיָה אָדָם גִּפְשׁ דְּחָיָה: 9. וְאֵילָן דְּעָמָא
כָּל מִן דְּאָכִיל מִנֶּיהָ מִפְּרִישׁ בֵּין טַב לְבִישׁ: 15. וְנָסִיב
יְיָ אֱלֹהִים יֵת אָדָם וְאַשְׁרֵיִיהָ בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן וְאַצְנַע
יְתִיהָ לְמַחְוֵי פִלָּח בְּאוּרִיתָא וּלְמַטּוֹר: 18. אַעֲבִיד לִיהָ
בַּר זֹוג בַּר גִּפְסִיק בִּיהָ: 20. וּלְאָדָם לָא אַשְׁבַּח בַּר
זֹוג בַּר גִּפְסִיק בִּיהָ: 24. עַל כֵּן יִשְׁבּוּק גֵּבֵר בֵּית
מִדְּמָבָא דְּאָבוּי וְאַמִּיָּה: 25. וְלֹא הוּוּ דְּעֵין מָתָּה הִיא
בְּהִתְמָא:

CAPUT III.

7. וַעֲבֵדוּ לְהוֹן אֲצִטְלֹן: 8. מְטִיל בְּגִנְתָּא לְתוֹקְפָא
דִּיזְמָא: 9. וַקְרָא מִימָרָא בִּי אֱלֹהִים לְאָדָם וְאָמַר

ליהּ קא עלמא דברית גלי קדמי חשוכא ונהורא
 גליאוי קדמי ואיך את סבר דלית גלי קדמי אתרא
 דאת בגויה הן היא מצותא דפסקית יתך: 15. ויהי
 כד יהוין בגיא דאתא לעין באורייתא ועבדין
 פקודיא ויהוין מתבניין ומתין יתך לרישך וקטלין
 יתך וכד ישבכון בגיא דאתא מצותא דאורייתא
 ולא יעבדון פקודיא תהוי מתבניין ונכית יתהון
 בעקביהון וממרע יתהון ברם יהוי אסו לבגהא
 דאתא ולך חויה לא יהוי אסו ברם עתידין הנון
 אלן לאלין למעבד שפוייתא בעקבא בסוף עקב יומיא
 ביומו דמלקא משיחא: 18. וכוּבין ודרדרין תרבי
 לך ותיכול ית עשבא דבאפי ברא עני אדם ואמר
 בבועי ברחמין מן קדמך יי לא נתחשב קדמך
 מן בעירא למיכל ית עשבא דבאפי ברא נקום בען
 ונגעי מליאות ידי וגיבול מזון מן פירי ארעא
 ובעדין יהוי מפרש קדמך בין בני אנשא ובין
 בעירא: 22. ואמר מימרא דיי אלהים קא אדם
 דברית יתיה יחירי בגו עלמי היך מה דאנא יחירי

בְּשָׁמַי מְרוֹמָא. עֲתִידִין אוֹמִין סְנִיֵּאִין לְמָקוֹם מְנִיָּה מְנִיָּה
תָּקוֹם אוֹמָא דִּידְעָא לְמַפְרָשָׁא בֵּין טַב לְבִישׁ וּכְדוֹן טַב
דְּנִטְרוֹד יִתִּיָּה מִן גִּנְתָּא דְּעֵדן קָדָם עַד לֹא יִפְשׁוּט
יִדְיָה וַיִּסַּב לְחֹזֵר מִן פִּירֵי אֵילָנָא דְחִיָּיָא וַיִּיכּוֹל וַיְחִי
לְעָלָם: 24. וְטַרְדַּיִת אָדָם וְאַשְׁרֵי יָקָר שְׂכֻנָתִיהָ מִן
לְקַדְמִין מְפֻדָּנָה לְגִנְתָּא דְּעֵדן מַעְלֹוי תְּרִין כְּרוּבִיָּא
קָדָם עַד לֹא נִבְרָא עֲלָמָא תְּרִין אֲלָפִין שְׁנִין כְּרָא
אוֹרִיתָא וְאַתְקִין גִּיהֶנְם וְגִנְתָּא דְּעֵדן אֲתִקֵּן גִּנְתָּא דְּעֵדן
לְצִדִּיקֵיָּא דִּיִּיכָלוּן וַיִּתְּפִנְקוֹן מִן פִּירֵי אֵילָנָא עַל דְּנִטְרוֹ
מְצוֹתָא דְּאוֹרִיתָא בְּעֲלָמָא הָדֵן אֲתִקֵּן גִּיהֶנְם לְרִשְׁעֵיָּא
דְּהִיָּא מְדַכָּא לְחֶרְפָּא שְׁנִיָּנָא אַכְלָה מִתְרִין סְטֶרָה
אֲתִקֵּן כְּנִיָּה וְקוֹקִין דְּנוֹרָא וְגוֹמְרִין מְבַעְרִין לְרִשְׁעֵיָּא
לְהַתְּפָרַע מִנְּהוֹן לְעֲלָמָא דְּאַתִּי עַל דְּלֹא נִטְרוֹ מְצוֹתָא
דְּאוֹרִיתָא בְּעֲלָמָא הָדֵן אָרוֹם אֵילָן דְּחִיָּיָא הִיא
אוֹרִיתָא כָּל דְּנִטְר לָהּ בְּעֲלָמָא הָדֵן הִי חַי וְקַיִם
כְּאֵילָנָא דְּחַיִּי טָבָא הִיא אוֹרִיתָא לְפִלְחָהּ בְּעֲלָמָא
הָדֵן הִיךְ פִּירֵי אֵילָן דְּחִיָּיָא לְעֲלָמָא דְּאַתִּי:

CAPUT IV.

7. הלא אין תיטיב עובדך בעלמא הדין ישתרי
 וישתבק לך לעלמא דאתי ואין לא תיטיב עובדך
 בעלמא הדין ליום דינא רבא חטאך גטיר ועל תרע
 לבא רביע ברם בידך מסרת רשותיה דיצרא ביצא
 ואת תחוי שליט ביה בין למזבי בין למחטי: 8. ואמר
 קין להבל אחוי איתא ונפוק לאפי ברא ובהנה בר
 נפקו תרויחון לאפי ברא עני קין ואמר להבל אחוי
 לית דין ולית דיין ולית עלם אוחרן ולא למפן אגר
 טב לצדיקיא ולא לאתפרע מן רשיעיא ולא
 ברחמין אתברי עלמא ולא ברחמין הוא מדבר
 מן בגלל מה אתקבל קורבנה מנה ברעו ומני
 לא אתקבל ברענא עני הבל ואמר לקין אית דין
 ואית דיין ואית עלם אוחרן ואית מפן אגר טב
 לצדיקיא ולא אתפרע מרשיעיא וברחמין אתברי
 עלמא וברחמין הוא מדבר ברם כפרי עובדין טבין
 הוא מדבר על דהון עובדי תקנין מן דידך אתקבל
 קרבני מני ברענא ומנה לא אתקבל ברענא ובהו

תְּרוֹוִיהוֹן מְנַעֲיִן בְּאִשִּׁי בָּרָא וְקָם קִין עַל הַבֵּל אָחֳוֹי
 וְקָטַל יְתִיחָה : 10. קַל אֲדַמִּיהוֹן דְּאִזְכְּלוּסִין דְּצַדִּיקָיָא
 בְּהוֹן עֲתִידִין לְמָקָם מִן הַבֵּל אָחֳוֹד : 13. וְאָמַר קִין קְדָם
 יִי סִגֵּין אַנּוּן חֹזְבִי לְמַסְבּוֹל בָּרַם אֵית יוֹכְלָא קְדָמָךְ
 לְמַשְׁרֵי וְלְמַשְׁבַּק לִי : 16. וְנִפְק קִין מִן קְדָם יִי וַיְתִיב
 בְּאַרְעָא נָלִי וּמַטְלֵטַל מִן מִדְּנָח לְנִתְא דְּעֶרְן נִתְנָח קְדָם
 עַד לָא קָטַל קִין לְהַבֵּל אָחֳוֹי הֵנָּה אַרְעָא מְרַבָּא לִיחָה
 פִּירִין כְּפִירִי נִתְא דְּעֶרְן מִן דְּחֻטָּא וְקָטַל לְאַחֳוֹי חֲזָרַת
 לְמַסְקָה כּוּבִין וְדִרְדְּרִין :

D.

T. JONATHAN BEN USIEL IN PROPHETAS.

I. JOSUA II, I—XV.

1. וְשָׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בֶּר גּוֹן מִן שְׁטִין תְּרִין גּוֹבְרִין
 מְאֻלְלִין בָּרוּ לְמִימַר אֲזִילוּ חֲזוּ יַת־אַרְעָא וְנִת
 יְרִיחוֹ וְאֲזִילוּ וְעָלוּ לְבֵית אֶתְתָּא פּוֹנְדִיקִיתָא וּשְׁמָהּ
 רְחַב וּשְׁכִיבוּ תַּמּוֹן : 2. וְאַתְאמַר לְמַלְכָּא דִּירִיחוֹ
 לְמִימַר הָא גּוֹבְרָא אֶתּוּ הָכָא בְּלִילְיָא מְבַנִּי

יִשְׂרָאֵל לֹאֲלֵלָא ית אַרְעָא : 3. וְשָׁלַח מַלְכָּא דִּירִיחוֹ
 לְנֹת רָחֵב לְמִימַר אִפְּסִיקִי גּוֹבְרִיָּא דְאַתּוֹ לְנֹתִיךְ דְּעָלוּ
 לְבֵיתִיךְ אֲרִי לֹאֲלֵלָא ית כָּל אַרְעָא אָתּוֹ : 4. וְדִבְרַת
 אֶתְתָּא ית תַּרְיִן גּוֹבְרִיָּא וְאַטְמַרְתַּנּוּן וְאַמְרַת בְּקוּשְׁטָא
 אָתּוֹ לְנֹתִי גְבַרִיָּא וְלֹא יִדְעִית אִי מִנּוּן אַנּוּן : 5. וְהָוָה
 עֲדָן לְמִיחַד תַּרְעָא בְּקַבְלָא וְגּוֹבְרִיָּא נִפְקוּ לֹא יִדְעִית
 לְאֵן אֲזָלוּ גְבַרִיָּא רְדוּפוֹ בְּפָרִיעַ בְּתִרְיָהוֹן אֲרִי
 תְּדַבְּקִינוּן : 6. וְהוּא אֶסְקַתְנּוּן לְאַנְרָא וְאַטְמַרְתַּנּוּן
 בְּטַעוּנֵי כְּתָנָא דְסִדְרִין לָהּ עַל אַנְרָא : 7. וְגְבַרִיָּא
 רְדַפּוּ בְּתִרְיָהוֹן אֲזָרַח יִרְדְּנָא עַד מוֹנָתָא וְתַרְעָא
 אֶחָדוּ בְּתַר דְּנִפְקוּ דְרַפְּיָא בְּתִרְיָהוֹן : 8. וְאַנּוּן עַד
 לֹא שְׂכִיבוּ וְהוּא סְלִיקַת לְנֹתִיחוֹן לְאַנְרָא : 9. וְאַמְרַת
 לְגְבַרִיָּא יִדְעֵנָא אֲרִי יְהֵב יִי לְכוּן ית אַרְעָא וְאַרִי
 נִפְלַת אֶמְתְּכוּן עֲלֵנָא וְאַרִי אֶתְּבְּרוּ כָּל יְתִבִי
 אַרְעָא מִן קַדְמִיכוּן : 10. אֲרִי שְׁמַעְנָא ית דִּיבֶשׁ
 יִי ית מִי יִפֹּא דְסוּף מִן קַדְמִיכוּן בְּמַפְקָכוֹן מִפְּצָרִים
 וְדִי עֲבַדְתּוֹן לְתַרְיִן מַלְכֵי אֲמוּרָאָה דִּי בְּעֵבְרָא
 דִּירְדְּנָא לְסִיחּוֹן וְלַעֲזֹג דִּי גַּפְרִיתוֹן יְתִהוּן : 11. וְשְׁמַעְנָא

וְאֶת־מִסִּי לִבָּנָא וְלֹא אֶשְׁתַּאֲרַת עוֹד רוּחָא בְּאַנְשׁ
 מִן קַדְמֵיכּוֹן אֲרִי יי אֶלְחֶכּוֹן הוּא אֶלְהָא דְשִׁבְנִיתִיה
 בְּשִׁמְיָא מְלַעְלָא וְשָׁלִיט עַל אֶרְעָא מְלָרַע: 12. וּבְעֵן
 קִיִּימוּ בְעֵן לִי בְמִימְרָא דִּיִּי אֲרִי עֲבָדִית עֲמִכּוֹן
 טִיבּוֹ וְתַעֲבְדּוֹן אַף אֲתוֹן עִם בֵּית אָבָא טִיבּוֹ
 וְתִתְּנוֹן לִי אֵת דְּקִשּׁוּשׁ: 13. וְתִיחּוֹן יֵת אָבָא וְיֵת
 אָמָא וְיֵת אַחֵי וְיֵת אֶחְתִּי וְיֵת כָּל־דִּילְחוֹן וְתִשְׁזַבּוֹן
 יֵת נַפְשָׁתְנָא מִמוֹתָא: 14. וְאֶמְרוּ לָהּ גְּבַרִיא
 נַפְשָׁנָא מְסִירָא חֲלָף נַפְשָׁתִיכּוֹן לְמַמַּת אִם לֹא
 תַחֲוּזִין יֵת פְּתִנְמָנָא דִּין וִיְהִא כַּד יִתֵּן יי לָנָא יֵת
 אֶרְעָא וְנַעֲבַד עֲמֹךְ טִיבּוֹ וְקִשּׁוּשׁ: 15. וְשִׁלְשַׁלְתְּנוֹן
 בְּאַטְוִנָא מִן חֲרָבָא אֲרִי בֵיתָהּ בְּכוֹתַל שׁוּרָא וּבְשׁוּרָא
 הִיא יִתְבָּא:

II. HOSEA CAP. I.

1. פִּתְנָם נְבוּאָה מִן קַדָּם יי דִּהְוָה עִם הוֹשֵׁעַ
 בַּר בְּאֲרִי בְיוֹמֵי עֲוִיָּה יוֹתָם אָחִיו יְחֻזְקִיָּה מְלַבִּיא
 דְּבֵית יְהוּדָה וּבִימֵי יִרְבֵּעָם בַּר יוֹאָשׁ מְלָכָא דִּישְׂרָאֵל:
 2. שְׁרִיּוֹת פְּתִנְמָא דִּיִּי בְּהוֹשֵׁעַ וְאָמַר יי לְהוֹשֵׁעַ אֱוֹל

אַתְּנָא גְבוּאָה עַל יְתִבִּי קַרְתָּא דְּטַעוֹתָא דְּאַנּוֹן
 מוֹסִיפִין לְמַחְטִי אַרִי מְטָעָא יִטְעוֹן דִּירִי אַרְעָא מְבַתֵּר
 פּוֹלְחָנָא דִּי: 3. וְאֹל וְאַתְנָבִי עֲלִיהוֹן דָּאם יְתוּבּוֹן
 יִשְׁתַּבֵּק לְהוֹן וְאִם לֹא כְּמַתֵּר עֲלִי תַנִּין יִתְרוֹן וְאוֹסִיפּוּ
 גַּעְבְּרוּ עוֹבְדֵין בִּישִׁין: 4. וְאָמַר יי לִיה קְרָא שׁוּמְחֹן
 מְבַדְרִיא אַרִי עוֹד צָבַחַר כְּזַעִיר וְאַסְעַר דָּם פְּלָחִי
 טַעוֹתָא דְּאַשֵּׁר יְהוּא בִּיזְרַעְאֵל דְּקַטְלָנוֹן עַל דְּפִלְחוּ
 לְבַעֲלָא תְּכוּ אַנּוֹן לְמַטְעִי בְּתַר עַגְלִיא דְּבִיתָאֵל כִּבֵּן
 אַחְשָׁבְנִיה דָּם זָכִי עַל בֵּית יְהוּא וְאַבְטַל מְלֻכוֹתָא
 מִבֵּית יִשְׂרָאֵל: 5. וַיְהִי בְּעַדְנָא תְּהִיא וְאַתְבַּר יֵת
 תְּקוּף עֲבָדֵי קָרֵב יִשְׂרָאֵל וּבְמִישֵׁר יִזְרַעְאֵל: 6. וְאוֹסִיפּוּ
 גַּעְבְּרוּ עוֹבְדֵין בִּישִׁין וְאָמַר לִיה קְרִי שׁוּמְחֹן דְּלֹא
 רְחִימִין בְּעוֹבְדֵיהוֹן אַרִי לֹא אוֹסִיף עוֹד לְרַחֲמָא עַל
 בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַם אִם יְתוּבּוֹן מִשְׁבַּק אֲשַׁבּוֹק לְהוֹן:
 7. וְעַל דְּבֵית יְהוּדָה אֲרַחֵם וְאַפְּרַקְנוֹן בְּמִימְרָא דִּי
 אֶלְהֵהוֹן וְלֹא יִתְפַּרְקוֹן בְּקִשְׁתָּא וּבְחֶרֶבָא וּבְעֲבָדֵי
 קָרְבָּא כְּסוּסָן וּבְכַרְשִׁין: 8. וְדִרְיֹהוֹן דְּאַתְגְּלִיאָו לְבִינִי
 עֲמִמָּא אֲשַׁתְּבַּחוּ דְּלֹא הָווּ רְחִימִין בְּעוֹבְדֵיהוֹן וְאוֹסִיפּוּ

וַעֲבֹדוּ עוֹבְדֵין בִּישׁוּן : 9. וְאָמַר קָרִי שׁוֹמְהוֹן לָא עָמִי
 אָרִי אַתּוֹן לָא עָמִי בְדִלִית אַתּוֹן מְקִימִין פִּתְגָמִי אוֹרִיתִי
 מִימָרִי לָא הָוָה בְּסַעֲדִיכּוֹן : 10. וַיְהִי מִנּוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 סָגִי בְּחָלָא דִּינָמָא דְלָא מִתְבַּל וְדָלָא מִתְמַנִּי וַיְהִי
 בְּאַתְרָא דְאַתְגָּלִיאוּ בִּינֵי עַמְמֵי אֲבָד עֲבֹדוּ עַל אוֹרִיתָא
 וְאַתְאָמַר לְחוּן לָא עָמִי אַתּוֹן יְתִיבּוֹן וַיְתַרְבּוּן וַיְתַאָּמַר
 לְחוּן עָמִיָּה דְאַלְכָּא קִינָמָא : 11. וַיְתַכְּשׁוּן בְּנֵי יְהוּדָה
 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחָדָא וַיִּמְנּוּן לְחוּן רִישׁ חֹד מִן בֵּית דָּוִד
 וַיִּסְקוּן מִן אֶרֶע גְּלוּתְחוּן אָרִי רַב יוֹם בְּנִישְׁתְּחוּן :

E.

JOSEPH COECUS.

A. JOBUS CAP. III.

1. מִן כְּתֵר כְּדִין פִּתַּח אֵיזֹב יַת פּוּמִיָּה וְלִשְׁט
 יַת יוֹמִיָּה : 2. וְאַתִּיב אֵיזֹב וְאָמַר : 3. יְהוּבֵר
 יוֹמָא דְאַתְיָלְדִית בֵּיה (וּמִלְאָכָא דִי מְמַנִּי עַל עֲבוּר)
 וְלִילִיָּא דִי אָמַר אַתְכָּרָא גָבֵר : 4. יוֹמָא תְּהוּא

יהא קבֿלא לא יתבֿעניא אלהא מן לעילא ולא תפע
 עלוי שפֿרפֿרא: 5. יטננן יתיה חשוכא וטולי
 מותא תשרי עלוי ענא יבעתון יתיה היך מרירי
 יומא יצֿערא דאצטער ירמיה על חורבן בית מקדשא
 ויונה באטלקותיה בימא דטורסוס: 6. ליליא הווא
 ידברניה קבֿלא לא יתיחד עם יומין טבין דשתא
 במנן רישי ירחיא לא יעול: 7. הא ליליא הווא
 יהי צֿערא לא תעול רנא (דתרגול פֿרא למקלסא)
 ביה: 8. ילטטוניה גבייה די לטטין יומא דפורענותא
 דאטימוסא לאדבר באמתעותא אלוותהון: 9. יתחשבון
 בוכי נשא שיריה יסתבי לאנהרא ולא יחמי
 בתמורי קריצתא: 10. ארום לא אחד פֿאתי
 דלתתי דהנון דשי כרסי וטפור עמלא מן יעיני:
 11. למא לא מן רחמא אמות מברסא בר נפקית
 ואתנגד: 12. מה דין אקדימו יתי רכוביא ומה
 תדיא ארום אינק: 13. ארום השתא שכיבית
 ואשדוד דמבית בֿבן ינוח לי: 14. עם מלביא
 ויעטי ארעא דמשבֿללין צדן להון: 15. או עם

בְּרִבְיָא דְּרַחֲב לְהוֹן דְּמַמְלִין קוֹרְטוֹרִיחוֹן סִימָא :
16. אוּ הִיךְ נָפְלָא דְטָמִיעַ בְּמַעֲנָא דְאַמִּיָּה לִית אֶפְשָׁר
דְּאַהִי הִיךְ טְלִיא דְלֹא חֲמוֹן נְהוֹר אוֹרִיָּתָא : 17. תַּמָּן
רְשִׁיעִיא בְּעַבְדוֹ תְּתוּבָא פִּסְקוֹ רוֹגְו גִּתְגָּם וְתַמָּן יְנוּחוֹן
תַּלְמוּדִיא דְאַשְׁתַּלְחִי חֵילְהוֹן בְּאוֹרִיָּתָא : 18. בְּחָבָא
אַסִּירִי מְדַרְשִׁיא שְׁלִיאֵו לֹא שְׁמַעוּ יְנָקִי בֵּית רַבָּא קַד
אַמוֹרָאָה : 19. יַעֲקֹב דְּאַתְקָרִי בְּרַבִּק וְאַבְרָהָם
דְּאַתְקָרִי קָשִׁישׁ תַּמָּן הוּא וְיַצְחָק עֲבָדָא בְּיָי דְנִפְק בְּר
חֲזוֹרִין מִן כּוּפְתָא מִן קִירִים דִּידִיהָ : 20. לְמָא
יְחִיב לְלַעֲי נְהוֹרָא וְחַיִּי לְמִרְיִי נָפֶשׁ : 21. דְּאוֹרְכִין
לְמוֹתָא וְלִיתוּי וְחֶפְסִין לִיה מִן טוֹמְעִיא : 22. דְּהוּו
חֲדָין לְרִיצָא חֲשָׁפָא יְחֲדוֹן אַרוֹם יִשְׁכַּחוֹן בֵּית
קְבוּרָתָא : 23. כָּל אֵלִין מְרִירָתָא לְגִבְר דִּי אוֹרְחִיהָ
מְטַמְרָא וְטַלֵּל אֵלְהָא אֲמַטוּלְתִּיהָ : 24. אַרוֹם יַקְדָּם
סְעוּדָתִי תַנְחָתִי תַעוּל וְנִתְּנוֹן הִיךְ מוּי אַבְלִיוֹתִי :
25. אַרוֹם דְּלוֹחָא דְלַחִית וְאַתָּת לְנָתִי וְמָה דְּדַלְחִית
יִיתִי לִי : 26. לֹא שְׁלִיִּית מִכְסוֹרְתָא רְתוּרִי וְאַתְנָן
וְלֹא שְׂרוּכִית מִן כְּסוֹרְתָא דִּיקְדָּת וְלֹא נִגְחִית

מִבְּסוֹרֶתָא רְגִמְלִיָּא וְאַתָּא רוּגְמָא עַל בְּסוֹרֶתָא דִּי
בְּנִיָּא :

B. PSALMUS II.

1. לָמָּה מִתְּרַגְּשִׁין עִמָּמִיָּא וְאוֹמְרִיָּא מְרַגְּנִין סְרִיקוּתָא
2. קִימִין מַלְכֵי אֶרֶצָא וְשִׁלְטוֹנֵיָּא יִתְחַבְּרוּן בְּחֶדְא
לְמַרְדָּא קְדָם יְיָ וְלִמְנָצִי עַל מְשִׁיחִיהּ : 3. גְּתַרְעוּת
אַסְרֵיתִיהוֹן וְנִטְלוּק מִנָּגָא שְׁלֹשְׁלוֹתִיהוֹן : 4. דִּיתִיב
בְּשִׁמְיָא יְגַהֵךְ מִימְרָא דִּי יְדִחֵךְ לְחוּן : 5. הִידִין
יִמְלִל לְחוּן בְּתוֹקְפִיהּ וּבְרוּגִיָּה יִבְחַל אֲנוּן : 6. וְאַנִּי
רְבִיתִי מַלְכֵי וּמִנִּיתִיהּ עַל טוֹר מְקַדְּשִׁי : 7. אֲשַׁתְּעִי
קִימָא דִּי אָמַר חָבִיב כָּבֵר לְאַבָּא לִי אֲנִתָּ וּכְפָאָה
כְּאֵלוּ יוֹמָא דִּין בְּרִיתְךָ : 8. בְּעִי מִנִּי וְאַתָּן נִכְסֵי
עִמָּמִיָּא אַחֲסִנְתְּךָ וְאַחֲוֹדְתְךָ שְׁלֹטוֹנֵי סִיפֵי אֶרֶצָא :
9. תִּתְּבַרְנוּן הֵיךְ בְּחוּטְרָא דְּפִרְזָלָא הֵיךְ מִן דְּפַחַד
תִּתְּרַעְנוּן : 10. וּבְדִין מַלְכֵיָּא אֲשָׁכִילוּ קְבִילוּ מַרְדּוּתָא נְגִידֵי
אֶרֶצָא : 11. פְּלַחוּ קְדָם יְיָ בְּדִחְלָא וְצִלוּ בְּרִיתָא : 12. קְבִילוּ
אוֹלְפָנָא דְּלָמָא יִרְגִּיו וְתַחֲוֹבְרוּן אוֹרְחָא מְטוּל דִּי־יַחֲוֹר
בְּזַעִיר רוּגִיָּה טוֹבִיָּה לְכָל דְּסַבְּרִין בְּמִימְרֵיהּ :

C. PROVERB. CAP. I.

1. מִתְּלוֹי דְשִׁלְמָה בֵּר דְּוֹר מִלְכָּא דִּישְׂרָאֵל:
2. לְמַדַּע חֲכָמְתָּא וּמִרְדּוּתָּא לְאַתְבִּין אֲמָרִי בִּינְתָּא:
3. לְמִקְבָּלָא מִרְדּוּתָּא דְשׁוּבְלָא וְצִדְקָתָא וְדִינָא
- וּתְרִיצוּתָּא: 4. לְמַתָּן לְשִׁבְרִי עֲרִימוּתָּא וְלִטְלָאי
- יְדִיעָתָּא וְתַרְעִיטָּא: 5. יִשְׁמַע חֲכִימָא וְיִוְסֵף מִדָּעָא
- וְסוּבְלִתְנָא מִדְּבַרְנוּתָּא וְקִנְיָה: 6. לְמַתְבִּינָא מִתְלָא
- וּפְלִאָתָּא וּמְלִי דְחֲכִימִי וְאוּסְדִּתְחוּן: 7. רִישׁ חֲכָמְתָּא
- דְּחִלְתָּא דִּי וְחֲכָמְתָּא וּמִרְדּוּתָּא סְבָלִי שְׁיִטִּין:
8. שְׁמַע בְּרִי מִרְדּוּתָּא דְאַבוּךְ וְלֹא תִטְעִי מְנִימוּסָא
- דְּאַפִּךְ: 9. מְטוּל דִּיאוּתָּא וְחִסְדָּא אֲנֹן לְרִישֵׁךְ
- וְחֲמִיבָּח לְצוּרְךְ: 10. בְּרִי אֵין גְּשִׁדְלוּ לָךְ חֲטָאִי
- לֹא תִתְפַּיִס: 11. אֵין יִמְרוּן אַתָּא עֲמָנָא נְכֻמּוֹן
- לְדָמָא נְטָשִׁי לְזִבִּי מִגֵּן: 12. נְבִלְעֲנוּן בְּשִׁיזַל לְחַיִּי
- וְלִדְלָא מוּם הֵיךְ גַּחְתִּי גּוּבָא: 13. כָּל עוֹתָרָא וּיְקָרָא
- נִשְׁבַּח וְנִמְלָא בְּתִנָּא בּוֹתָא: 14. כִּיסְךְ אֲרֻמָּה
- בִּינְתָּנָא כִּיסָא חַד יַחְוִי לְכֶלֶן: 15. בְּרִי לֹא
- תִּיזַל בְּאַרְחָא עֲמֹהוּן מְנַע רִגְלֶךְ מִן שְׁבִילֵיחוּן:

16. מִטוֹל דְּרַגְלֵיהוֹן לְבִישָׁתָא רַבָּטָן וּמִסְתַּרְתִּין
 לְמִשְׁפָּךְ דְּמָא : 17. מִטוֹל דְּמַנָּן פְּרִיסָא מְצוּדָתָא
 עַל פְּרִתָּא רַגְפָּא : 18. וְהַנּוֹן לְדַמְחוֹן בְּמִנִּין וּמִטְשִׁין
 לְנִפְשָׁתָהוֹן : 19. הַבְּדִין אַנּוֹן אֲרִתָּא דְּכָל דְּעַבְדִּין
 עִילָא גִפְשָׁתָא דְּמַרְיָהוֹן גָּסְבִין : 20. חֲבִמָּתָא בְּשׁוּקָא
 מִשְׁתַּבָּחָא וּמִשְׁקָקִי יִתְבָּא קָלָה : 21. בְּרִישׁ בִּירְתָּא
 מִכְּרֹזָא וּבְמַעְלָנָא דְּתַרְעִי בְּכַרְבִּי מִלְּחָא אֲמָרָה :
 22. עַד אֵימַת שְׁבָרִי רַחֲמִין שְׁבָרוּתָא וּמִמְקָנִי
 מִמְקַנּוּתָא רַגִּינוּ לְחוֹן וְסִבְלִי סָנִין יִדְעָתָא : 23. תַּתְּפָּנוֹן
 לְמִכְסָּנוּתִי אַבַּע לְבוֹן רוּחִי וְאוֹדְעָנוֹן מְלִי : 24. עַל
 דְּקָרִית וְלֹא הִימְנָתוֹן אֲרִימִית אִידִי וְלֹא אֲצִיתוֹן :
 25. וְשִׁנִּיתוֹן כָּל תַּרְעִיתִי וּמִכְסָּנוּתִי לֹא אֲבִיתוֹן :
 26. אֶף אֲנָא בְּתַבְּרָכוֹן אֲגַחֵךְ וְאוֹדְחֵךְ בְּדִי יִתִּי
 דְּלוּחִיָּא עֲלִיכוֹן : 27. בְּדִי יִתִּי כְּשִׁלְיָא דְּלוּחִיכוֹן
 וְתַבְּרָכוֹן כְּעֲלֵעוּלָא יִתָּא בְּדִי תַתָּא עֲלִיכוֹן עֲקָתָא
 וְשִׁנּוּקָא : 28. הִידִין גְּקָרוּנִי וְלֹא אֲעֵנָה גְּקָרָן וְלֹא
 תִשְׁבַּחֲגָנִי : 29. עַל דְּסָנוּ יִדְעָתָא וְדַחְלָתִיהָ דְּאִלְחָא
 לֹא אֲתַרְעִי : 30. לֹא צָבוּ בְּתַרְעִיתִי וְאֲשִׁלְיָאוּ

כָּל מִכְסָּנוֹתַי : 31. וְאָכְלוּ מִן פְּרִי דְאֶרְחֵתְכוֹן
וּמִמְלִכְיָהוֹן יִסְבְּעוּן : 32. מִטוֹל דְּגִהָפְכָנוֹתָא דְשִׁבְרִי
תִּקְטוֹל אֲנֹן וְטוֹעֵי דְסִבְלֵי תוֹבְדָנוֹן : 33. מִן דְשָׁמַע
לִי נִשְׂרִי בְסִבְרָא וְנִשְׂרָא מִן דְלוֹחָא דְבִישָׁתָא :

GLOSSARIUM.

א

אב *st. emph.* אבא pater.

acced. suff. אבן *e. g.*

אבן־אבן pater tuus. אבן־אבן
pater ejus.

אבא voluit *semper*
cum negatione usurpa-
tur. אביתון *s.* אביתון
voluistis.

אבא, אבא, אבא,
אבא fructus. אבא
fructus ejus.

אבוב organum.
instrumentum musicum.

אבר periit. interiit. *Aph.*
(*s. Hiph.*) אבר, אבר

i. q. Peal s. perdidit. Fut.

אברון, אברון.

אכל *certe. profecto. verum.*

אבן, אבן, אבן *pl.*
אבן, אבן lapis.

אברין *pl.* אברא, אברא
membrum. os, ossis.

אגר merces.

אגרא tectum.

אדם (*T. Pseudojon. 3,*
16. אדם, אדם *v.*

אדם, אדם, אדם *pl.*
astr. אדם, אדם. san-
guis, caedes.

אדמה terra.

אֹרְנִין *pl.* אֹרְנָא, אֹרְנִין
auris.

אֵן *hebr. vel. aut. sive.*

אֻחְדָּתָא *st. emph. pl.*

אֻחְדָּתָא *aenigma v. s.*

חֹד .

אוֹכְלוֹסִין *pl.* אוֹכְלוֹסָא

voc. gr. ὄχλος. coetus. turba.

אִוְלָא, אִוְלָא *initium. principium.*

(אִילָן *pro* אִילָן), אִילָן

st. cstr. אִלְנָא, אִלְנָא

pl. אִילָנִי *arbor.*

אוֹקֵיָנוֹס *s.* אוֹקֵיָנוֹס *voc.*

gr. ὠκεανός, oceanus.

אֵיר, אֵיר *voc. gr. αἴρ,*
aēr.

אֹרִיָתָא, אֹרִיָתָא *lex.*

v. s. v. יָרָא.

אִוְלָא *ivit. abiit. Imperat.*

אִוְלָא, אִוְלָא *Fut.*

תִּיזִיל, תִּיזִיל.

אֻחְדָּתָא *st. emph. c. Suff.*

אֹחֻי, אֹחֻי, אֹחֻי,

אֹחֻי, *frater.*

אֹחֻיָּה *soror.* אֹחֻיָּה *so-*

ror ejus. אֹחֻיָּה *sorores*

meae. pro אֹחֻיָּה *s.*

אֹחֻיָּה.

מִיָּחַד *clausit. Inf.* מִיָּחַד.

אֹחֻיָּה *prehensio. pos-*

sessio. occupatio.

חַד, חַד (אֹחֻד) *unus.*

חַד *et* כַּחַד *unâ,*

una vice, simul.

אוֹחֻיָּה *alius. alter.*

אֹחֻיָּה *Aph. verbi* נַחַת *q. v.*

אֹחֻיָּה *pl.* אֹחֻיָּה *rhamnus.*

sentis.

אֹחֻיָּה *voc. gr. ἔτοιμος.*

paratus. promptus. (sec.

al. rectius Job. 3, 8. *le-*

gitur pl. אֹחֻיָּה).

אֹחֻיָּה, אֹחֻיָּה *s.* אֹחֻיָּה

funis.

אֹחֻיָּה *particula interrogativa*

אֹחֻיָּה *quomodo?*

unde? undenam? **אֵי מֶנָּה**

quando? **אֵימַת** s. **אֵימַתִּי**

quo? **אֵין** *pro* **אֵין** *ubi?*

לָאן *quo?* **quorsum**, ad quem locum.

אֵידָא manus. *v. s. v.* **יָד**,

יָדָא.

אֵימַתָּא, **אֵמָא** s. **אֵימָא**

אֵימַתִּי, **אֵימַת** - terror.

v. s. v. **מַתִּי**

לֵו *et* **אֵין** *ex* **אֵלו** *si*.

utinam. **סִי**.

אֵיקוֹנִין *voc. gr.* εἰκόνας.

imagines. effigies.

אֵיקָר *v. s. v.* **יָקָר**.

אֵית *est. sq. Inf. c.* **לָ** *pro*

fut. ponitur.

לֵית *ex* **לָא** non, *et* **אֵית**,

non est *c. suff.* **לֵיתוּי**

non est ipse.

אֵבֵל edit. comedit. 3 *p. f.*

אֵבֵלִית 1 *p. s.* **אֵבֵלִית** *s. pr.*

pl. **אֵבֵל** *Inf.* **מֵיבֵל** *Fut.*

יֵבֵלֵן, **יֵבֵל** *Part.*

אֵבֵל *pl. estr.* **אֵבֵלִי** *s.*

אֵבֵלִי.

אֵבֵלִיתָא *vociferatio pl.*

c. suff. **אֵבֵלִיתִי**.

אֵלִיתָא s. **אֵלִיתָא** la-

mentum. planctus. eju-

latio. *a. v.* **אַלָּא**. *sec.*

Levy lex. ch. *s. h. v.*

Job. 3, 8. *legendum*

אֵלִיתָא.

אֵלֵהָא, **אֵלֵהָא** *Deus. c.*

suff. **אֵלֵהָבֹן** *Deus ve-*

ster.

אֵלֵהִים *hebr. idem.*

אֵלוּ *v. s. v.* **אֵין**.

הֵאֵלִין, **הֵאֵלִין**, **הֵאֵלִין** *hi,*

hae. illi, illae. pl. pron.

dem.

אֵלֵלָא *exploravit. Inf.*

מֵאֵלֵל *explorator. Part.*

אלף *st. emph.* אלפא *pl.*

אלפין mille.

אולפנא, אולפן doctrina.
institutio.

אם *hebr. si.*

אמא *st. emph.* אמא *s.*

אימא *c. suff.* אמך,

אמיה mater.

אומין *s.* אומא *pl.*

אומינא *emph.* אומינא natio. po-
pulus.

אמן *inus. Aph. (s. potius*
Hiph.) הימין credidit.

2 *pl. pr.* הימנתון cre-
didistis.

אומנא, אומין artifex.
opifex.

אומנא, אומינא artificium. opi-
ficium.

אמר dixit. 3 *p. f. s. pr.*

אמרת *Inf.* מימר *Fut.*

ימרון *s.* ימרון *Part.*

אמר, אמרה *pro*

אמרא discens. *Ithpe.*

אתאמר *et Ithpa.*

אתאמר dictum est.

מימרא, מימר (*forma*
Inf.) sermo. verbum.

מימרא דיי verbum Je-
hovae. circumlocutio no-
minis Jehovae.

אמרי *st. cstr. pl.* אמר
hebr. verbum.

אמורי *st. emph.*

אמוראה Amorita. *N.*
pr. populi canaan.

אמוראה sermocinator.
doctor.

אי *v. s. v.* אין.

אני *hebr. idem.*

אנא *pro* אנא.

אנינא *s.* אנינא *Pron. pers.*
3 *p. pl. ii. hi. illi.*

אנח suspiravit.

תינחא (*תינחא s.*) ge-
mitus, suspirium *c. suff.*

תנחתי.

אֲנָפָא *s.* אֲפָא, אַף, אַנף,
s. אֲפִי, אֲנָפִין *s.* אֲפִין
 אֲנָפִיא *s.* אֲפִיא, אֲנָפִי
 nasus. nares. facies. vul-
 tus. superficies.

אִינָשׁ *s.* אִינָשׁ *s.* אִינָשׁ
st. emph. יִנְשָׁא *s.*
 אִינָשׁא homo. quidam.
 quisque.

בֶּר אִנָּשׁ *pro* בֶּר נָשׁ
 בֶּר נָשׁא filius hominis.
 בְּנֵי נָשׁא *s.* בְּנֵי נָשׁ
 homines. *pl.* נָשִׁין *ple-*
rumque de feminis di-
citur, ut in l. hebr., uxo-
res. mulieres. st. cstr.
 נָשִׁי *c. suff.* נָשִׁי.

אַתָּה, אַתָּה tu. *gen. comm.*
 אַתָּון *pl. masc.*
 vos.

אַתָּה *s.* אַתָּה *s.* אַתָּה
st. emph. אַתָּתָה *s.*
 אַתָּתָה *s.* אַתָּתָה

uxor. mulier. *pl.* נָשִׁין
v. s. v. אִנָּשׁ.

אֲסוּא, אֲסוּ medicina.
 medela.

אֲסָר vinxit. ligavit.

אֲסִיר *Part. pass. vin-*
ctus. אֲסִירִי מְדַרְשָׁא
 vincti, assidue versan-
 tes in scholis.

אֲסָרָא *pl.* אֲסָרִין vin-
 culum. אֲסָרְתִּיהוּן
 vincula eorum.

אֶף etiam. atque. *al. v. s.*
 אַנף.

אֲצִטְלִי *s.* אֲצִטְלִי *s.*
 אֲצִטְלִין *pl.* אֲסִטְלִי
voc. gr. lat. σολή. stola.
 vestimentum.

אַרְבָּסָר, אַרְבָּעָא, אַרְבַּע
etc. v. s. v. רַבַּע.

אַרְוִם } *i. q. hebr. כי* quod.
 אַרְי } quia.

אַרְחָא, אַרְחָא, אַרְחָא *s.*

אָרְחָה *s.* יִחוּרְחָה *st.*
emph. pl. אָרְחָתָא *via.*
semita.

אַרְבֵּי אֶרֶץ extendit. pro-
 tendit. *Aph.* אֲרִיב expectavit.
 אֲרִיב *pro*
 אֲרִיב *s.* מִזְרִיב *Part.*
Pe. s. Aph. expectantes.

אֲרִיסָא *s.* אֲרִיסָא *ve-*
nenum.

אֲרַע *st. emph.* אֲרַע *id,*
quod infra est. terra.

אֲרַע *infra.* מְלַרַע (*sae-*
pius מְלַרַע *ex* ל, מִן
et אֲרַע *infra. inferne.*

אֲרַעֲאִין *pl.* אֲרַעֲאִי
 אֲרַעֲאִי *inferior. infimus.*

אֲשָׁא, אֲשָׁא *ignis.*

אֲשָׁד *fudit. effudit.*

אֲשִׁינִי *Pseudojon. Gen.*
 3 13 *sec. hebr.* הָשִׁינִי
 אֲשִׁינִי *s.* אֲשִׁינִי *pro*

Chrest. cha'd.

אֲטַעֲיִנִי *s.* errare me
 fecit.

אֲתִין *pl.* אֲתִין *signum.*

אֲתִין *venit. 3 p. f. s. pr.*

אֲתִין 1 *pl m.* אֲתִין

Imperat. אֲתִין *s.* אֲתִין

Fut. יִתִּי *s.* יִתִּי

Part. יִתִּי *Aph.* יִתִּי

s. אֲתִין *s.* אֲתִין (*pro*

duxit. adduxit.

c. suff. אֲתִין *s.* אֲתִין

Ps. jon. 2, 22. pro

אֲתִין.

אֲתִין *pl.* אֲתִין *s.* אֲתִין

s. אֲתִין *asina.*

אֲתִין *i. q.* אֲתִין *N. pr.*

regionis. Assur.

אֲתִין *locus.*

ב

בִּי *Praep. in.*

בִּי *propter. בִּי pro-*
pterea.

G

בְּגִלָּל *propter v. s. v.* גִּלָּל.

בְּדִיל *ob. propter. c. suff.*

בְּדִילְךָ *propter*

te. בְּדִיל *ut. quod.*

בְּדִיל לֹא *eo, ut non. ne.*

בְּדוּלְחָא *s.* בִּידְלְחָא,

בְּדִלְחָא *i. q. hebr.* בְּדִלְחָא.

לִית *et* בְּ, *ex* בְּדִלִית.

in eo, quod non est.

propterea, quod non est.

בָּרַר *Pe. et* בָּרַר *Pa.* dis-

persit. dissipavit.

מְבַרְרִיא *Part. Pa.* dis-

pergentes, *vel* dispersi.

בְּהִיא *s.* בְּהִיא *va-*

cuus. inanis.

בְּהַל *Pa.* perturbavit. ter-

ruit.

בְּהִיר *illustris. splendens.*

בְּהִתָּא *c. suff.* בְּהִתָּא,

בְּהִתְהוֹן *pudor. pu-*

denda. confusio. erubes-

centia.

בְּרָא *praeda. spolium.* בְּרָא

בְּיֹרָא, בְּיֹרָא *semen.*
granum.

בְּטַל *cessavit. Pa. cessare*

fecit. abrogavit. abolevit.

בִּי *Praep. in.*

בִּין *Ithpe. et Ithpa. intelle-*

xit. *Inf. Ithpe.* לְמַתְבִּינָא,

לְאַתְבִּין.

לְבִינִי *s.* לְבִינִי *(Hos.*

1, 8), בֵּינָת *inter c. suff.*

בֵּינָתָא *inter nos.*

בִּינְתָא, בִּינְתָא *intel-*

ligentia. prudentia.

בִּירָא, בִּירָתָא *arx. pala-*

tium. *pl. emph.* בִּירָתָא.

בִּישָׂא, בִּישָׂא *ma-*

lum.

בִּיתָא, בִּיתָא, בִּיתָא *בִּית,*

בִּיתָא *pl. בִּיתָא* *domus.*

בִּיתָא *domus nostrae.*

בְּבִין *hâc ratione. ita. prop-*

terea. *v. s. v.* בִּין.

בְּבוֹרָא, בְּבוֹרָא praecox.
primitivum.

בְּבוֹרָא idem.

בָּלַע absorpsit. deglutivit.

נִבְלָעֵנוּ absorbeamus
eos. *Ithpe*. אֶתְבָּלְעוּ ab-
sorpti sunt.

בָּנָא aedificavit. condidit.

בָּנִין, בָּנִין filii. *v. s. v*
בָּר .

בְּנִינָא, בְּנִינָא, בְּנִין
aedificatio. constructio.
aedificium.

בְּסָרִי, בְּסָרִי caro. *בְּסָרִי*
caro mea.

בְּסֻרָא, בְּסֻרָא nnn-
tius. annunciatio.

בָּעֵא quaesivit. petiit.
rogavit. *Imp.* בָּעֵי .

בָּעוּ, בָּעוּ petitio. ro-
gatio. בָּבָעוּ cum pe-
titione. quaeso. obsecro.

בְּעָלָא, בְּעָלָא, בְּעָלָא
dominus. maritus. *c. suff.*

בְּעָלִיךְ, בְּעָלִיךְ ma-
ritus tuus.

בְּעָלָא, בְּעָלָא *N. pr. idioli*.
Baal.

בָּעַר arsit. בָּעַר *Pa.* ex-
ussit. combussit. accendit.

בְּעִירָא, בְּעִירָא bestia.
brutum. jumentum.

בָּעַת *Pe., et Pa.* בָּעַת ter-
ruit. perterrefecit.

בָּצַר detraxit. בָּצִיר *Part.*
detrahens.

בָּרִי, בָּרִי *c. suff.* בָּרִי,
בָּנִי, בָּנִין, בָּנִין *pl.* בָּרִי
c. suff. בָּנָה, בָּנָה .

בָּרְתָא, בָּרְתָא filia.
pl. בָּרְתָא .

בָּרָא, בָּרָא ager. cam-
pus. silva.

בָּרָא creavit. genuit.

בָּרִיִּיךְ, בָּרִיִּיךְ genui te.
creavit eum. *T. Hier.*

3, 24. *Niphal* נְבָרָא
creatus est. *Ithpeel*

אַתְּבָרָא, אַתְּבָרִי cre-
atus est. 2 pers. sing.
praet. אַתְּבָרִיאַת T.
Pseudojon 3, 19: pro
אַתְּבָרִית 3 p. pl. pr.
אַתְּבָרִיאַו, אַתְּבָרִיו,
אַתְּבָרִיַּו, אַתְּבָרִיו
Part. Pe. creator.
c. suff. בָּרִיָּה .

בָּרִיאַ et בִּירִיאַ, בָּרִיאַ
בָּרִיתַא. pl. emph. בָּרִיתַא,
בָּרִיתַא creatura.

בָּרִיאַה, בָּרִיאַ creatura.
creatio.

בָּרִיַּךְ Pa. benedixit.

בִּוּרְלַא berylluu. onyx.

בָּרַם utique. sed. verum.

בִּשְׂרָא, בִּשְׂרָא caro. i. q.
בִּסְר .

בִּתְרַחֲוִין s. מִן בִּתְרַחֲוִין

post. a. c. suff. בִּתְרִיחֻון

post eos. בִּתְרַחֲוִין post-
quam. מִן, מִן בִּתְרַחֲוִין
postea. בִּתְרַחֲוִין

ג

גִּבְבִּי apud. juxta. penes.
cum. גִּבְבִּי mecum.

גִּבְבִּי fossa. fovea.

גִּבְבִּי s. גִּבְבִּי, גִּבְבִּי
s. גִּבְבִּי, גִּבְבִּי pl.
vir. גִּבְבִּי

גִּבְבִּי ala. penna. pl. גִּבְבִּי

Gehenna. N. pr. גִּבְבִּי

medium. c. suff. גִּבְבִּי

בִּגְבְּוִין, בִּגְבְּוִין
in medio, in cor-
pore eorum. בִּגְבְּוִין

corpus. גִּבְבִּי

pl. emph. מִגְבִּי, מִגְבִּי

vadum. transitus. מִגְבִּי

sequit. decrevit. גִּבְבִּי

decernamus contra al.
cc. על.

יִגְחֹךְ risit. derisit. fut. יִגְחֹךְ.

גִּיד nervus.

גִּיחוֹן N. pr. fluvii.

גִּלִּי manifestavit. re-
velavit. Part. גִּלִּי

revelatus. detectus. aper-

tus. Ithpe. אֶתְגִּלִּי re-

velatus, manifestus est.

גִּלִּי migravit. Part.

גִּלִּי migrans. exulans.

exul.

גִּלוּת migratio.

exilium. deportatio.

גִּל negotium. causa.

מִן בְּגִלִּל propter.

מִן בְּגִלִּל propterea quod.

quoniam. quâ de causâ.

גִּמְלָא pl. emph. גִּמְלָא

camelus.

גִּמַּר perfecit. Pa. consum-

sit. delevit.

גִּמְרִין pl. גִּמְרָא pruna.

carbo.

גִּנָּה s. גִּנְתָּא, גִּנָּה, גִּן

גִּנְתָּא, גִּנְתָּא s.

hortus.

גִּפָּא ala.

גִּרְגִּישָׁא gleba. argilla.

terra argillosa

גִּרְמִין pl. גִּרְמָא os, ossis.

גִּרְמִי pro גִּרְמִי ossa

mea.

ד

דִּי Relat. praef. i. q. דִּי q. v.

דִּי haec.

ista. hoc. istud. hoc

ipsum. דִּי וּמָנָא hâc

vice.

דִּי אֶרְבִּית, אֶרְבִּית Aph. דִּי אֶרְבִּית

herbascere fecit.

דִּי רִבּוּת, דִּי רִבּוּת inimicitia.

דִּי haesit. adhaesit. Aph.

אֶרְבִּיתוֹן assequutus est.

assequimini eos.

דָּבַר duxit. abduxit. cepit.

sumsit. 3 p. s. pr. f.

דָּבַרְתָּ Part. Ithpe.

מִדָּבַר pro מִתְדַבֵּר et

Part. pass. Pa. מִדָּבַר

ductus. gubernatus.

מִדָּבָרְנוּתָא solertia.

sagacitas.

הַיְגֹלַת N. pr. fluvii Tigris.

הַהָב, הַהָבָא aurum.

הַיְכָלָא, הַיְכָלָא, הַיְכָלָא
locus.

הָיָן s. הָיָן judicavit. Inf.

מִיָּדָן, מִיָּדָן, מִיָּדָן Fut.

יָדָן, יָדָן.

הַיָּמָּה judicium. יָמָּה

הַיָּמָּה dies judicii sc.

extremi. a. v. הָיָן.

הַיָּדָן judex.

הַיָּדָן gaudium. exsultatio

a. v. הָיָן.

הַיָּדָן, הַיָּדָן aetas. saeculum.

generatio. a. v. הָיָן.

הַיָּדָן, הַיָּדָן pl. הַיָּדָן,

הַיָּדָן Part. habitans. ha-
bitator.

הַיָּדָן, הַיָּדָן pl. cstr.

הַיָּדָן, הַיָּדָן incola. ha-
bitator.

הַיָּדָן risit. subsannavit.

Fut. יִדְחֵךְ.

הַיָּדָן, הַיָּדָן, הַיָּדָן timuit.

metuit. 1 p. s. pr.

הַיָּדָן s. הַיָּדָן.

הַיָּדָן timor.

pavor. tremor.

הַיָּדָן s. הַיָּדָן 1) qui, quae, quod.

2) quod. ut. הַיָּדָן s.

הַיָּדָן propterea quod.

3) nota Genitivi.

הַיָּדָן ex הַיָּדָן et הַיָּדָן nota

Gen. et

הַיָּדָן ex הַיָּדָן rel. et הַיָּדָן nota

Dat. cum suff. effici-

unt Pronn. poss. e. g.

הַיָּדָן tuus. הַיָּדָן suus.

הַיָּדָן ipsorum, quod

iis *sc. est*, quod possident.

דִּילְמָא *s. דִּילְמָא* (*ex*
דִּי *s. דִּי* *et* לְמָא nihil)
ut non. ne. ne forte.
num?

דִּיוֹקְנָא effigies. imago.

הִי הִי hic. ille.

הִכְרִין, בְּכִרִין, בְּרִין
juxta hoc. hoc modo.
sic. ita.

הִי הִי tunc.

דְּבִי, דְּבִי purus. mun-
dus. דְּבִין *pl.*

דְּבִי meminit. recordatus
est. *Part.* דְּבִיר *Aph.*
memoravit. *Inf.* דְּבִיר
אֲדָבֵר.

דְּבִי mas. masculus.

דְּלַח pavit. expavit. for-
midavit. דְּלַחִית *et*
דְּלַחִית 1 *ps. s. pr.*

דְּלֹחֵא, דְּלֹחֵא pa-

vor. formido. *c. suff.*

דְּלֹחֵא.

דִּילְטֹר *s. potius*
דִּילְטֹר *voc. lat.* dela-
tor. accusator.

דִּלְתָּ janua. porta. *c. suff.*

דִּלְתָּ.

דָּם, דָּם sanguis.

c. suff. דְּמֹהֵן sanguis

ipsorum. *v. s. v.* אָדָם.

דְּמִי similis fuit. דְּמִי

דְּמִי *Part. pass.*

Pa. assimilatus. similis.

דְּמִי דְּמִי similitudo.

דְּמִי דְּמִי dormi-
vit. obdormivit 1 *p. s. pr.*

דְּמִי *Part.* דְּמִי

dormiens.

דְּמִי *s.* דְּמִי

accubitus. lectus.

דְּנָח ortus est.

דְּנָח *s.* דְּנָח *emph.*

דְּנָח oriens. orienta-

lis pars mundi. plaga
orientalis.

יְדַעְתָּהּ scientia.
cognitio. v. s. v. יָדַע.

יָרֵדְךָ, יָרֵדְךָ puer. par-
vus.

יָרֵדְךָ, יָרֵדְךָ carduus.
tribulus.

יָרַע i. q. זֶרַע semen.

יָרַשׁ quaesivit. inquisivit.

יָרַשׁ, מְדַרְשָׁא in-
quisitio. studium. pl.

יָרַשׁ, מְדַרְשָׁא scholae. gy-
mnasia.

יָרַשׁ pl. יָרַשׁ janua.
ostium. porta.

יָרַשׁ, יָרַשׁ pl. יָרַשׁ
herba. herbula tenera.

ה

הָ 1) praef. interrog. hebr.
an? num? הָלָא et hebr.

הָלָא annon? nonne?

הָקוּשָׁא pro הָקוּשָׁא
an verum? 2) ut art.

hebr. cf. הָהִיא, הָהִיא
haec ipsa הָהִיא, הָהִיא
haec.

הָ en. ecce.

הָ rediit. reversus est.

fut. Pe. תִּיְהַדּוּר pro

הָ part. תִּיְהַדּוּר.

הָ cursus.

הָ Pron. pers. 3 pers. m.
is. ipse.

הָ fuit. 3 p. s.

f. pr. הָ pl. הָ

fem. הָ fut. הָ

הָ (ut sit) הָ

pl. הָ

inf. הָ

quum essent)

part. pl. הָ (alii

pro הָ).

הָ i. q. הָ part. interrog.

הֵיךְ *i. q.* אֵיךְ *quomodo?*
sicut.

מֵא הֵיךְ *s.* הֵיכְמָא *sq.*
דֵּי *quemadmodum. sicut.*

אֵן *i. q.* הָאן *s.* הֵן
ubi?
ubinam.

הִיא *Pron. pers. 3 pers.*
fem. ea. ipsa.

הַדִּין, הַדִּין, הַדִּין *sic.*
ita v. s. v. דִּין.

הַיִּנְדִּיקִי *India. Indicus.*

הָא *ex* הָא *et* בָּא *hie.*
huc.

הִלֵּךְ *ivit. ambulavit. part.*
Pa. מִהִלֵּךְ *et part. Ithpa.*

מִתְהַלֵּךְ *ambulans.*

מִהִלֵּךְ *iter.*

הַמְּנִיכָה *torques. v. s. l.* מ.

הַיִּנּוֹן, הַיִּנּוֹן *Pron. pers. 3*
pers. pl. m. ii. hi. illi.

הַיִּנּוֹן *s.* הַיִּנּוֹן *f.*
eae. hae. illae.

הִפֵּךְ *vertit. convertit. part.*

Chrest. chald.

Ithpa. מִתְהַפֵּךְ *con-*
versus.

נִהְפָּכְנוּתָא *aversio, con-*
versio.

שְׂעָא *v. s. v.* חֲשָׁתָא.

ו

וְ *præf. et. nempe. scili-*
cet. cf. Pseudojon. 4, 2.

ו

בֶּר זֶג, זֶג *par. jugum.*
compar. consors.

מִזֶּנָּה, מִזֶּנָּה *cibus.*
alimentum.

זַעַתָּא, זַעַתָּא *sudor.*
sudor.

זָכָא *mundus, purus, inno-*
cens fuit. inf. מְזָכָא.

זָכָא *emph.* זָכָא *purus.*
innocens. insons.

זְמַנִּי, זְמַנִּי *pl.* זְמַנִּי *tem-*
pus. הִרְאָה זְמַנָּה *hâc*
vice.

H

זָמַר זָמְרָא cantus. musica.

זָנִי pl. species. c. suff.

זָנוּהִי Pseudojon.

זָנוּהִי pro זָנִיהִן.

זָעַר Pe. et Ithpe. minutus, imminutus est.

זָעִיר parvus.

זָעִיר minor. parum.

זָעִיר i. q. hebr. זָעִיר paul-

lum. brevi. subito.

זִיקָקִין scintillae.

זִרְזִין pl. cin-

gulum. perizoma. sub-

ligaculum.

זָרַע seminavit. Ithpe.

זָרַע part. מְזָרֵעַ.

זָרַע semen. se-

mentis.

זָרַע semen. posteri-

tas (זָרַעִית pro

st. cstr. pl.)

ח

חָבִיב dilectus.

amatus. carus.

חָבַל Pa. corrupit. perdidit.

חָבַר Pa. conjunxit. con-

sociavit. Ithpa. se con-

junxit, consociavit. cc. ב.

חָדָא v. s. v. בְּחָדָא, חָדָא, חָדָא.

אֶחָד.

חָדָא laetatus est.

fut. pl. יִחְדּוּ part. pl.

יִחְדּוּ.

חָוִי indicavit. nun-

ciavit. 3p. s. f. pr. חָוִית.

חָבַב peccavit.

חָבַב peccatum.

culpa. reatus.

חָיִב reus.

חֹדָא (i. q.

חֹדָא) pl. emph.

חֹדָא aenigma. c.

suff. חֹדָתָהוּן.

חָל resedit. superse-

dit, *Onk.* 4, 26. חָלוּ
מִלְצָאָה supersederunt
precari.

חָלָא arena.

חֵיל, חֵילָא *pl. emph.*

חֵילוּתָא virtus. robur.

חֵילָהוֹן *c. suff.* exercitus.

חֵילוּתָהוֹן.

חֵילָא *Nom. propr. re-*
gionis.

חָוֵר albu. albus fuit.

חָוֵר, חָוֵרָא albus. can-
didus.

חָוֵי vidit. *imp. pl.*

חָוֵי *inf.* מְחָוֵי *Ithpe.*

חָוֵי conspicia-
tur.

חָוֵר rediit. se convertit.

חָוֵרָא *3 p. s. f. pr.*

חָוֵרָא *pl.* מְחָוֵרָא cir-
culus. cyclus.

חָוֵר peccavit. *inf.* מְחָוֵי.

חָוֵר *emph.* חָוֵרָא pec-

catum. *c. suff.* חָוֵרָא.

חָוֵרָא *emph.*

peccator *pl.* חָוֵרָא.

חָוֵרָא *Pe. suit. consult. Pa.*

pl. pr. חָוֵרָא *idem.*

חָוֵרָא, חָוֵרָא baculus.

virga.

חָוֵר vixit. *fut.* יְחָי.

חָוֵרָא *vivificavit. T.*

חָוֵרָא *Jon. Jos. 2, 13.*

חָוֵרָא *s. תְּחִיָּו in*

vita servabitis.

חָוֵרָא, חָוֵרָא, חָוֵרָא,

חָוֵרָא *pl. emph.*

(*T. Pseudojon. 2, 19.*

pro חָוֵרָא videtur le-

gendum חָוֵרָא vivens.

vivus.

חָוֵרָא, חָוֵרָא *vita. saepius*

in pl. חָוֵרָא *emph.*

חָוֵרָא *c. suff.*

חָוֵרָא *st. cstr.* חָוֵרָא

חָוֵרָא *bestia.*

חַיָּא, חַיָּא *masc. ser-*
pens.

חָבִים sapiens fuit. cogno-
vit. dignovit. *part. pl.*

חֲכָמִין

חָבִימָא, חָבִים sapiens.
prudens.

חֲכָמְתָא, חֲכָמָא *et*

חֻכְמָא sapientia. pru-
dentia.

חֲלָהּ pro. loco vice.

חֻלְקָא, חֻלְקָא pars. portio.

חָמִי, חָמָא vidit. *pl. pr.*

חֲמִי *inf. s.*

יִחְמִי *fut. part.*

חָמִי *pl. videns.*

part. pass. חָמִי (Pseu-

dojon. 2, 23.) dignus.

conveniens. Ithpe. fut.

תִּתְחַמִּי.

חָמַד, חָמַד desideravit.

3 *p. s. f. pr.* חָמִידָא

חַמְשָׁא *m. quin-*
que.

(חַמְשָׁא) חַמְשָׁא

(חַמְשָׁא) חַמְשָׁא

quintus.

חֲסָדָא, חֲסָדָא gratia. be-
nignitas.

אֲחֲסָנָא haereditas.

אֲחֲסָנָתָא *c.*

suff.

חָפֵס fodit. perscrutatus

est. pervestigavit. *part.*

pl. חֲפִסִין.

חֲקָלָא, חֲקָלָא ager.

חֲרָבָא, חֲרָבָא ensis, gla-

dius.

חֲרָבָא *estr. s.*

חֲרָבָא vastatio. de-

vastatio.

חֲרָבָא, חֲרָבָא foramen. fe-

nestra.

חָרַר, חָרַר exarsit. *fut.*

יִיחָר.

חֹרִין liberi. ingenui.
nobiles. בֶּר חֹרִין liber.
חִשַּׁב cogitavit. aestimavit.
reputavit. imputavit. *T.*
Jon. Hos. 1, 4. fut. c.
suff. אֲחִשְׁבֶּנִּיה *Ithpa.*
pass.
חִוּשָׁן cogitatio. ratio.
computus. supputatio.
חִשַּׁח, חִשַּׁח, חִשַּׁח *Pe. et Ithpa.*
obscuratus, obtenebratus
est.
חִשַּׁח, חִשַּׁח obscu-
ritas. tenebrae.

ט

טָבַע infixit. impegit.
טָב. טָב bonus fuit. hila-
ris fuit.
טָב. טָב *v. s. v.* טָב.
טָב. טָב bonus. pul-
cher. יוֹמָא טָבָא dies
bonus *i. e.* dies festus.
טָב. טָבָא bonum. bo-

nit. beatitudo. טוֹבִיָּה
i. q. hebr. אֲשֶׁרִיהוּ o
beatum illum!
טָבוֹ, טָבוֹ, טָבוֹ, טָבוֹ
טָבוֹ bonum. bonitas.
טָבוֹ. *Pa.* טָבוֹ abiit. spa-
tius est. ambulavit. *part.*
טָבוֹ, טָבוֹ, טָבוֹ ambu-
lans. *Palpel.* טָבוֹ
commovit. agitavit. de-
portavit. *Part. pass.*
טָבוֹ, טָבוֹ, טָבוֹ commotus. va-
gus. errans.
טָבוֹ, טָבוֹ, טָבוֹ migratio. vagatio.

טָבוֹ. טָבוֹ volavit. טָבוֹ
*Pa. idem (nisi forte le-
gendum טָבוֹ part. Pe.)*
טָבוֹ, טָבוֹ volucris.
volatus.
טָבוֹ, טָבוֹ et טָבוֹ,
טָבוֹ mons.
טָבוֹ, טָבוֹ *Nom. pr. urbis.*
Tarsus.

טָלִיא , טָלִי , טָלִי , טָלִיָּה

pl. emph. טָלִיאִי , טָלִיאִי

infans. puer. adolescens.

טָלַל *Pa.* obumbravit. ob-
textit.

טוֹל *pl.* טוֹלִין *umbra.*

טָלַק *projecit. deiecit. fut.*

נָטְלוֹק *inf. Ithpe.*

אֶטְלָקוֹת .

טָמַע *absconditus, occul-*
tatus est. part. pass.

טָמִיעַ *absconditus.*

טוֹמְעָא *absconditum.*

thesaurus. מְלִטוֹמְעִיא

prae thesauris. magis

quam thesaur.

טָמַר *abscondidit. occulta-*

vit. Pa. טָמַר *idem.*

part. מְטָמַר , מְטָמַרָא

absconditus. Ithpe. אֶטְמַר

absconditus est. abscon-

didit se. 1 p. s. pr.

מְטָמַר *part.* אֶיטְמַרִית

Ithpa. idem. 1 p. אֶטְמַר

אֶטְמַרָא *inf.* אֶיטְמַרִית

et אֶיטְמַרָא *Aph. i. q.*

Pe. אֶטְמַרְתָּנוֹן *pro*

אֶטְמַרְתָּנוֹן *3p. s. f. pr. c.*

suff. abscondit eos.

טָגַן *Pa.* polluit. inquina-

vit. fut. pl. יִטְגְּנוּן .

טָעָא *erravit. pecca-*

vit. Inf. מְטָעִי , מְטָעִי

fut. יִטְעוֹן , יִטְעוֹן *Aph.*

אֶטְעִי *seduxit. c. suff.*

1 p. אֶטְעִינִי *seduxit me.*

טוּעִי *error. aberratio.*

טָעוּא *pl.* טָעוֹן *emph.*

error. idolum.

טָעוֹן *pl.* טָעוֹנִין *onus.*

sarcina. fasciculus.

טוּפְרָא *onyx.* לְבוּשׁ

טוּפְרָא *vestis onychina*

(pro שׁוּפְרָא? cf. Ps.

jon. III. v. 7 et 21).

טָרַד expulit. eiecit. טָרַדְתָּ

pro טָרַדְתָּ hebr. ejicis.

טָרַף טָרַף folium ar-

boris.

טָשָׂא absconditus est. (in-

sidiatus est). fut. 1 p. pl.

נִטְשִׁי Ithpe. part. pl.

מִתְטָשִׁין pro מִטְשִׁין

s. מִתְטָשִׁין absconditi.

insidiantes.

יְאוֹתָא, יְאוֹתָא, יְאוֹתָא

pulchritudo. decor.

יָבֵשׁ Pa. arefecit. exsicca-

vit. יָבֵשָׁא aridum.

terra sicca.

יָד אֵידָא, יָדָא manus.

c. suff. יָדִי, אֵידִי ma-

nus meae. (Ps. jon. 3, 19.

מִן יָד pro יָדָא).

statim. illico.

יָדַע scivit. cognovit. co-

gnovit (de tori consue-

tudine) i. e. rem habuit

cum fem. Praet. Pe.

יָדַעוּ, יָדַעִיתָ, יָדַעְתָּ

Inf. מִידַע, מִידַע

יָדַע, יָדַע Part. מִנְדַע

pl. יָדַעִי, יָדַעִין c. pron.

pers. יָדַעְנָא sciens ego.

i. e. scio. Aph. אֹדַע

indicavit. ostendit. fut. c.

suff. אֹדַעְנִין ostendam

iis.

יָדַעְתָּא cognitio.

scientia.

מִדַּעַא, מִדַּעַא idem.

יָדַעְתָּא, יָדַעְתָּא idem.

יָהֵב dedit. posuit. 3 p. s.

f. pr. יָהֵבְתָּ, s. יָהֵבְתָּ

(Onk. Gen. 3, 6 יָהֵבְתָּ)

1 pers. יָהֵבְתָּ s. יָהֵבְתָּ

part. יָהֵב, יָהֵבָא pass.

יָהֵב datus.

יָהֵבְתָּ Aph. (Hiph.) verbi

אֲבַר q. v.

יוֹמִי, יוֹמִין *pl.* יוֹמָא, יוֹם

s. יָמִי (*hetr.*) dies.

יָמָא *idem.* contr. nox.

tempus diurnum.

יוֹנָא, יוֹנָתָא *columba.*

תִּזְיִל, תִּזְיִל *fut. verbi*

אֶזֶל *q. v.*

אֶתְיַחַד, *Ithpa.* יַחַד

אֶתְיַחַד *unitus, adjunctus est.*

יַחֲדִי, יַחֲדָא, יַחֲדִי

יַחֲדִי *unicus. solus.*

חֹדֶר, חֹדֶר *v. s. v.* אֶחָדְתָּהוֹן

יָטַב *i. q.* טוֹב *bonus fuit.*

אֶיִטִּיב, *Aph.* אֶיִטִּיב *s.* אֶיִטִּיב

benefecit.

יָהֹוָה *i. q.* יִי

יִיבֹלֵן, *fut. verbi* יִיבֹלֵן

אֶבֶל *q. v.*

יִבְלָא, *potestas. facultas.*

יָלַד, יָלַד *peperit.*

יָלִידָא, *3 p. s. f. pr.*

יָלִידָא *fut. inf.* תִּלְרִין

אֶתְיַלִּיד *Ithpe.* מִילָד

(*Onk. Gen. 4, 18. cc.*)

אֶתְיַלִּידָא *1 pers.* יִת

Aph. אֶתְיַלִּיד *genuit.*

תִּלְדָּא *st. cstr pl.*

תִּלְדָּת *generatio.*

מִלְדָּא *generatio novae*

lunae. novilunium.

יָמִי, יָמִין *pl.* יָמָא, יָם

יָמָא, יָמִי *mare.*

יָמָא דְּסוּף *mare Suph.*

i. e. mare rubrum.

יָמָא *dies v. s. v.* יוֹם

יָמִין *dexter. dextera.*

dexterum latus.

הִימְנָתוֹן *praet. Hiph. verbi*

אֶמֶן *q. v.*

אֶמַר *fut. verbi* יִמְרוֹן

אֶמַר *v. s. v.* מִימָרָא

אֶיִנַּק *suxit. fut.* יִנַּק

gam.

יִנַּק *pl. cstr. part.* יִנַּק

sugens. lactens. infans.
puer.

אָפּ *Aph.* אוֹסִיף addidit.
adjecit. perrexit *cc.* לְ *c.*
Inf. part. pl. מוֹסִיפִין
pergentes.

מוֹעֵד *pl.* מוֹעֲדִין tem-
pus statutum. solemn-
itas. festum.

יַעֲטִין consilarii. *pl. part.*
verbi יַעֲטִי.

יַפֵּי splenduit. luxit. *fut.*
תִּיפֵי.

יִשְׂיִי *v. s. l.* יֵשׁ.

יִצָּר 1) fictio. for-
matio. creatio. 2) cogi-
tatio. יִצָּרָא בִּישָׂא con-
cupiscentia mala.

יִקְדָּא יִקְדָּתָא combu-
stio. incendium.

אֶקִּיף *Aph.* (נִקְף) יִקֵּף
אֶקִּיב ambivit. cir-

cumivit. circumdedit.

עִינִיץ *part.* מִקִּיף.

אִיקָר יִקָר יִקָרָא *s.* יִקָר
gloria. honor. *c. suff.*

בִּיקָרְהוֹן in gloria sua.

יִקָר honorabilis. pre-
tiosus.

אורִיִתָא lex.

יִרְחִין *pl.* יִרְחָא יִרְחָ
יִרְחִיָא mensis. novilu-
nium.

יִרוֹקִין יִרוֹק יִרוֹק viri-
ditas. viror.

אֶנְשִׁיט *Aph.* יִשְׂט
dit. expandit.

שִׁנְתָא שִׁנְתָא שִׁנְתָא שִׁנְתָא
somnus. dormitio.

מִישָׂרָא מִישָׂרָא planities.
vallis.

יִת *nota Accusativi.*

אֶתִי אֶתִי *v. s. v.* אֶתָא.

יִתֵּב יִתֵּב יִתֵּב sedit. ha-
bitavit. *part.* יִתֵּבָה יִתֵּבָה

pl. יְתִבִּין, יְתִבִּי sedens.
habitor.

ב

בִּי particula comparandi.
sicut. secundum. כְּאֵלֶּן
ac si, quasi.

בִּבֶשׁ subiecit. *Ithpe.*
אֶתְכִּבֵּשׁ subjectus est.
cecidit.

בִּדְּ quum. quando. post-
quam.

בְּדוֹן, בְּדוֹן (בְּדוֹן), בְּדוֹן
nunc. עַד בְּדוֹ hucus-
que.

בְּדִין, בְּדִין sic. ita. v. s.
v. דִּין.

בּוֹבִין, בּוֹבִין spinae.

בּוֹבִיָּא *pl. emph.* בּוֹבִי
stella.

בּוֹל mensus est. men-
suravit. *part. Ithpe.*

מִתְבַּל.

בּוֹן *Pa.* intendit. intentus

est. part. pl. מְבֹוֹנִין
intenti. Ithpa. part.

מִתְבֹּוֹנִין intentus.

בִּין, בִּין sic. ita. ideo. tunc.
עַל בִּין propterea.

בִּוּרָא, בִּוּרָא, בִּוּרָא piscis.
pl. בִּוּרִין.

בְּחָדָא simul. v. s. v. אחד.
בִּי *i. q. hebr.* בִּי.

בִּיָּסָדָא *a* בִּים *pro* נְבִים
v. s. l. ג.

אֶבְלִיּוּתָא clamor. vocife-
ratio. רִגְיִיתִי.

שְׂבָלִל *Schaph. verbi* בְּלָל
v. s. l. ש.

בָּל-בָּל universitas. omnis.

c. suff. בָּלָן, בָּלָן,
בָּלָחֹן.

בָּלָם *Aph.* אֶבְלָם pude-
fecit. pudore affecit. *Ithpe.*

et Ithpa. אֶבְלָם est.
Part. pl. מִתְבַּלְמִין.

בָּמֶן latuit. insidiatus est.

fut. נִבְמֶן *part.* בְּמֶנִּין.

בָּנִי *Pa.* cognominavit. *part.*

pl. מְבָנִין.

בְּנוֹרָא *voc. gr.* κυθάρα
cithara.

בָּנַשׁ collegit. congregavit.

Ithp. pass.

בְּנִישָׁא *s.* בְּנִישׁוֹת con-
gregatio.

מִכְסָּנוֹתָא castigatio.
correptio. reprehensio.

בִּיסּוּפָא, בִּסּוּפָא pudor.
ignominia.

בָּעַן jam. nunc.

בָּהּ vola manus. manus.

בִּיפְתָא, בּוּפְתָא vincu-
culum. cippus.

בְּרוּבִין *pl.* (בְּרוּבִים) *pl.* בְּרוּבִין
Cherub.

בָּרֹא *Aph.* אֶבְרֹא clamavit.
proclamavit. *part. f.*

מְבָרָא proclamans.
praeconizans.

בְּרָבָא, בְּרָבָא munitio. arx
munita. civitas munita.
urbs.

בְּרִיסָא, בְּרִיסָא venter.

בּוּרְסָא, בּוּרְסָא thronus.
solium regis.

בּוּתָל, בּוּתָל paries.

בִּיתָנָא (בִּיתָנָא) li-
num. linteum.

ל

לִּי 1) nota Dativi et Accu-
sativi. 2) ad. in.

לֹא non. הֲלֹא *ethebr.* הֲלֹא
an non? nonne? עַד

לֹא nondum. antequam.

לֹא לִי, לִי לֹא *ex* לֹא
et אִתְּ non est. לִי

non est ipse.

לֹא, לֹא, לֹא fatigatus
est. laboravit.

לִיאֹת, לִיאֹת defatigatio.
 labor. molestia.
 מְלַאכָּה, מְלַאכָּה s.
 מְלַאכָּה pl. *emph.*
 מַלְאָכִיָּא angelus.
 לְבָדָּה, לְבָדָּה c. *suff.* לב
 לְבָנָה, לְבָנָה cor.
 לְבָשׁ indutus. vestitus est.
 אֶלְבִּישִׁינוּן Aph. induit.
 induit eos.
 לְבוּשָׁה, לְבוּשָׁה pl.
 לְבוּשִׁין vestimentum. in-
 dumentum.
 לָטַל maledixit. Part.
 לֵיט maledictus.
 לֵוִיָּתָן Leviathan.
 לֹוֹת, לֹוֹת ad. versus. c.
 לֹוֹתֶיךָ. *suff.*
 לְחָדָה valde. a. v. חָדָה q. v.
 לְחֹדֶר solitudo. solum. tan-
 tum. etiam. c. *suff.*
 בְּלְחֹדְרוֹהִי in solitudine
 sua. solus.

לֶחֶם, לֶחֶם panis. cibus.
 לֵטַט et לֵטַט Pe. et Pa.
 לְטַטִּין maledixit. *part. pl.*
 לְטַטִּיָּה fut. Pa. c. *suff.*
 maledicant ei.
 לֵילִיָּה, לֵילִיָּה nox.
 לֵמָּה, לֵמָּה nihilum. nihil.
 דִּלְמָה, דִּלְמָה ne. ne
 forte. num?
 תַּלְמִידֵיָּה *pl. emph.* תַּלְמִיד
 discipulus.
 לָעִי, לָעִי fatigatus est.
 לָעִי laboravit. *part.*
 לָעִי fatigatus. fessus.
 לֵיעוֹת, לֵיעוֹת labor. mo-
 lestia.
 מְלָרַע (מְלָרַע *saepius*),
 מִן לָרַע v. s. v. אֶרַע.
 ab imo. inferne.
 לִישָׁן, לִישָׁן lingua.
 תְּלִיתָאִי lingua *tertia*.
 i. e. delatio falsa, ca-
 lumnia.

מ

מַה, מַה, מַה quid?
quomodo? מַה־דָּא quid
hoc? cur hoc? לְמַה,
לְמַה cur? quapropter?
דְּלְמַה id, quod. מַה דְּ
v. s. l. ל.

מֵאָה centum. מֵאֵתִין,
מֵאֵתִין ducenti.
מֵן, מֵן vas. instrumen-
tum.

מֵרִי v. s. v. מֵרִי.
מֵן frustra. sine causa.
immerito.

מִדְּנָח v. s. v. מִדְּנָח.
מִדְּעָא v. s. מִדְּעָא.
יִדְעָא v.

מִיִּין v. s. v. מִיִּין.
מִיִּין vitium. macula. מִיִּין.
מִיִּין sine vitio. imma-
culatus.

מִיִּין v. s. v. מִיִּין.

מִמִּיקָא, מִמִּיקָא. מוק.
pl. מִמִּיקָא derisor.

מִמִּיקָא derisio.
מִמִּיקָא Nom. propr. montis.
Morija.

מִית mortuus est.
inf. אֲמִית, תִּמִּית.

מִית, מִית, מִית.
mors. מִיתָא, מִיתָא.

מִזִּין alimentum.
cibus. v. s. v. זִין.

מִחָא percussit. feriit. part.
pl. מִחִין, מִחִין, מִחִין.
percutientes.

מִחִיר part. Aph. verbi
q. v. נִחִת.

אֲמִטוּל, אֲמִטוּל, מִטוּל.
propter. pro. circa. c.
suff. אֲמִטוּלִיתִיהּ circa
eum מִטוּל דְּ propterea
quod. quoniam.

מִטְרָא, מִטְרָא pluvia.

אֶמֶטֶר, אֶמֶטֶר *Aph.*
 pluere fecit. depluit.
 מוֹהֵין, מוֹי, מִיָּא, מִיָּין
ctr. מִימִי, מִי *aqua.*
aquae.
 מִיבֵל *esca. cibus. v. s. v.*
 אֶבֶל.
 מִימְרָא, מִימְרָא *verbum.*
v. s. v. אֶמֶר.
 מְלִי, מְלִי, מְלִי *im-*
pletus fuit. implevit.
part. pass. מְלִי *imple-*
tus. Pa. מְלִי *implevit.*
fut. גְּמִלִי *part.* מְמִלִי
pl. מְמִלִין *implentes.*
 לֹאֲךָ *angelus. v. s. v.* מְלֹאֲךָ.
 מְלֹךְ 1) *regnavit.* 2) *consi-*
lium inivit.
 מְלֹכֵי, מְלֹכֵי, מְלֹכֵי
rex.
 מְלֹכּוֹתָא, מְלֹכּוֹתָא *re-*
gnum.
 מְלֹכֵי, מְלֹכֵי, מְלֹכֵי

consilium. consultatio.
pl. c. suff. מְלִיָּהוֹן.
 מְלֹל *Pa. loquutus est. fut.*
 מְמִלֵּל *part.* מְמִלֵּל, *loquens. ratio-*
nalis.
 מְלִין *pl.* מְלִין *hebr.*
verbum. c. suff. מְלִי,
 מְלֹהֲא.
 מְלֹרַע, מְלֹרַע *ab imo. in-*
fra. sub. v. s. v. אֶרַע.
 מְמַחַת, מְמַחַת *inf. verbi*
 מוֹת *q. v.*
 מִן יָדְךָ *quis? is,*
qui.
 מִן *a, ab. ex. c. suff.*
 מִנִּי, מִנִּי *a me.*
Pseudojon. 3, 22. ex se.
sui juris. ib. v. 19.
 מִנֵּינָא דְּמִינָה *pro* דְּמִינָה
a nobis. מִן יָדְךָ ex quo.
 מִן יָדְךָ *statim. illico.*

מִן *ex* מֵן *et* אֶן *unde*?
unde.

מָנָא numeravit. supputa-
vit. *inf.* מִמְנִי *Ithpe.*

part. מִחְמֵנִי numerat-
tus. *Pa.* מִנִּי constituit.

praefecit. *c. suff.* מִנִּיתִיהָ

fut. יִמְנוֹן *part. pass.*

מִמְנִי praepositus. prae-
fectus.

מִמְנָא *idem. pl.* מִמְנֵן
pro מִמְנֵין.

מִנֵּין numerus.

מִנָּה *inf. verbi* (מִנָּה) מִנָּה
נוח *q. v.*

הַמְנִיכָה, הַמְנִיכָא, מְנִיכָא
torques.

מִנֵּעַ cohibuit. *imperat.*
מִנֵּעַ.

מִסָּא *Pe. et Ithpe.* אֶתְמָסִי
liquefactus est.

מִסֵּר tradidit. 1 *p. s. pr.*

מִסְרִית *part. pass.*

מִסִּיר traditus.

מִעָא venter. *pl.* מִעֵין vi-
scera. venter. *c. suff.*

מִיעָד, מִיעָד.

מִעֲנָא *idem.*

מִצָּחא, מִצָּח frons. frontis.

מִצָּנָא praeceptum. *v. s. l.* צ

מִצִּיעוּת medietas. medium.

מִצְתוֹת attentio. auditus.

v. s. v. צוֹת.

מִקִּיָּה (מִקִּיָּה) *part. Aph.*
verbi יִקִּיָּה *q. v.*

מִאֲרִי, מִרִּי, מִרָא, מִרָא
dominus *pl. c. suff.*

מִרִּיהוֹן domini ipsorum.

fem. מִרָא *st. cstr.* מִרָת

domina.

מִרָד rebellavit. *cc. ב.* de-

fecit. pl. pr. מִרָדוֹ *Pa.*

idem. inf. מְרָדָא *s. leg.*

מְרָדָא rebellis.

רָדָא *v. s. v.* מְרֻדֻתָא

מְרֻמָא altum. altitudo.

v. s. v. רוֹם.

מָרַע aegrotus fuit. aegro-

tavit. *Aph. part.* מִמָּרַע

aegrotare faciens.

מְרִירִי amarus. מְרִירִי ama-

ritudines. *hebr. fem. pl.*

מְרִירָתָא *idem.*

מְשִׁיחָא, מְשִׁיחָא unctus.

Messias. *c. suff.* מְשִׁיחִיָּה

unctus ejus.

מִשְׁךְ pellis. cutis. *c. suff.*

מִשְׁכָּךְ.

מוֹשְׁבָא, מוֹשְׁבָא *idem.*

מִתּוּיָךְ, מִתּוּיָךְ *pro et*

מִתּוּיָה *v. s. l.* ת.

מָתִי, מָתִי quando?

עַד אֵימָתִי *idem.* אֵימָתִי

quousque?

מִתְלָאָה *s.* מִתְלָא מִתְלָא

pl. מִתְלִין parabola. si-

militudo. proverbium. *c.*

מִתְלוֹי *suff.*

מִתְלָא, מִתְלָא *part.*

pass. similis.

מִתֵּן *Pe. et Aph.* אִמְתֵּן

אִמְתֵּן expectavit. mo-

ratus est. mansit.

מִתֵּן, מִתֵּן, מִתֵּן *v. s. v.*

נָתַן.

נ

נִבִּיאָה, *Ithpa.* נִבִּיאָה

נִבִּיאָה prophetavit. va-

ticinatus est.

נְבִיאָה, נְבִיאָה, נְבִיאָה

pl. emph. נְבִיאָה

נְבִיאָה propheta.

נְבוּאָה prophetia.

נִבְלָא, נִבְלָא Nablium. in-

strumentum musicum.

נָבַע manavit. promanavit.

Aph. אִבֵּע, אִבֵּע *pro-*
manare fecit. eructavit.
eloquutus est.

נִבֵּ Pe. et *Ithpe.* אֶתְנִיב
exsiccat, desiccatus
est.

נִיבָא, נִיבָא *sic-*
citas.

נִגַּד *traxit. extraxit. Ithpe.*
subtractus est. exspira-
vit.

נָגִיד, נָגִיד, נָגִיד *dux.*
praefectus. princeps.

נִדַּע, נִדַּע, נִדַּע *v.*
v. s. v. יִדַּע.

נִהַר *Pe. et Ithpe.* splen-
duit. illuxit. *Ithpe. s.*
Ithpa. 3 p. pl. f. pr.
אֶתְנִהַר *pro* אֶתְנִהַר
Pa. et Aph. illuminavit.
inf. Pa. מִנְהַר *inf.*
Aph. אֶנְהַר, אֶנְהַר
s. אֶנְהַר.

נִהַר, נִהַר *lux. pl.*

נִהַרִּיא, נִהַרִּין.

נִהַרִּין *pl.* נִהַר, נִהַר
flumen. fluvius.

נָח, נָח, נָח *quievit. requie-*

vit. 1 p. s. pr. נִיחִית *pro*

נִיחִית *fut.* יִנִּיחֵ *quietum*

erit. Inf. מִנָּח.

מִנָּח *quies. (Onk. 3, 8.*

מִנָּח pro מִנָּח).

נִוִּין, נִוִּין *pl.* נִוִּין

נִוִּר *ignis.*

נִחַמָּא, נִחַמָּן *pl.* נִחַמָּא

נִחַמָּא *consolatio.*

נִחִירִין *nares.*

נִחָשׁ, נִחָשׁ *aes. cuprum.*

נָחַת *descendit. part.* נִחִית

Aph. נִחִית *pl. cstr.* נָחַת

נָחַת, נָחַת *demisit.*

מָחִית, מָחִית *part.*

מָחִית.

נָטַר *servavit. custodivit.*

מַטּוֹר, מְנַטֵּר, מַטֵּר. *Inf.*
 מַטָּרָה. *Part. c. suff.*
 נָטַר, נָטִיר, נָטִיר *pl.*
 נָטִיר *custodiens. servans. custos. pass.*
 נָטִיר *servatus. custoditus.*
 נָטֵר *custodiens. observans.*
 נִימוּסָה, נִימוּסָא, נִימוּס
voc. gr. νόμος. lex.
 נִיסָן *Nom. propr. mensis.*
 Nisan.
 נָכָא *percussit. 2. p. s. f. pr. T. Ps. jon. 3, 15.*
sed legendum videtur
 נָכִית *part. verbi*
ut in T. Hieros.
 נָכִים (pro נָכִים)
 נִכָּא *a verbo* (נָכִים) *loculus.*
 marsupium. *Prov. 1, 14.*
 pro נִכָּא *legendum vi-*
 detur פִּיֶּסֶךָ *sors tua.*
 נָכִים, נָכִים *pl.*

נָכִי *substantia. opes.*
pl. facultates. opes.
 נָכִית *momordit. part.*
 mordens.
 נָכִיב, נָסִיב, נָכִב *accepit. cepit. sumsit. sustulit. 3 p. s. f. pr.*
 נָסִיב *Part. fut. נָסִיב pl.*
 נָסִיב *pass. f.*
 נָסִיב *sumta est. Gen. 2, 24. Onk. inf.*
 נָסִיב *i. q. hebr.*
 נָשָׂא פָּנִים *πρόσωπον λαμβάνειν. favit. propitius fuit alicui.*
 נָשָׂא *πρόσωποληψία. Aph. part.*
 מָסִיב *fa-*
 vens *alicui.*
 נָסִיב *pl.*
 נָסִיב *libamen. opes.*
 נָסִק *1) ascendit. fut. נָסִק pl.*
 נָסִק *Aph. ascendere fecit. produxit.*

אִסְקָתָנוּ *c. suff. ascendere fecit eos. inf.* מִסְקָא

2) *Pe. et Aph. accendit. adoluit. combussit. praet. Aph. אִסִּיק inf.*

אִסְקוּתָא

נִפַּח *spiravit. inspiravit. inflavit. cc.* בְּ

נָפַל *cecidit. 3 p. s. f. pr.* נִפְלָת

נִפְלָא *abortus. abortivum.* נִפְלָא

נִפְקִית *1 p. s. pr. exiit.* מִפְק *inf. pl. pr.* בְּמִפְקָכוֹן *c. suff. in*

נִפּוּק *1 p. pl. fut. exiens.* נִפְיָק *part. Aph. eduxit. produxit.*

אִפִּיק *(et cum forma Hiph.)* הִנְפִיק *3 p. s. f. pr.* הִנְפִיקָת *imp. f.* אִפִּיקָת *fut.*

הִנְפִיקָת *imp. f.* אִפִּיקָת *fut.* הִנְפִיקָת *imp. f.* אִפִּיקָת *fut.*

נִפְשָׁת *estr. נִפְשָׁא, נִפְשָׁא* *c. suff. anima. animus.*

נִפְשָׁנָא *anima nostra.*

נִפְשָׁתָא *c. suff. pl. emph.*

נִפְשָׁתָא *c. suff. נִפְשָׁתָא*

נִפְשָׁתָא *pro נִפְשָׁתָא*

נִצָּא *Pe. Pa. et Ithpe. rixatus, jurgatus est. contendit. inf. Pe.*

מִנְצִין *part. Ithpe. pl.*

מִנְצִין *pro et Pa. מִנְצִין*

מִנְצִין *pro et Pa. מִנְצִין*

מִנְצִין *pro et Pa. מִנְצִין*

נִצֵּב *plantavit. Ithpe.*

נִצֵּב *pass. plantatus est.*

נִקְבָּא *femina.*

נִשָּׁא *v. s. v. נִשָּׁא*

נִשָּׁא *Pe. et Pa. flavit. spiravit.*

נִשָּׁא *Pe. et Pa. flavit. spiravit.*

נִשָּׁא *Pe. et Pa. flavit. spiravit.*

נִשָּׁא *Pe. et Pa. flavit. spiravit.*

נִשָּׁא *Pe. et Pa. flavit. spiravit.*

נִשָּׁא *Pe. et Pa. flavit. spiravit.*

נִשָּׁא *Pe. et Pa. flavit. spiravit.*

נִשְׁמָה, נִשְׁמָה halitus.
anima.

נֶשֶׁף crepusculum.

נָשַׁב *Pe. et Pa. i. q.* נָשַׁב
flavit. spiravit. *part. Pa.*
f. מְנַהֵבָא.

נָחַז diffluxit. diffusus est.
part. pl. נִתְּחוּ diffuentes.

נָתַן dedit. *inf.* מִיתֵן, מִיתֵן
אֶתֵן, אֶתֵן *fut.* מִיתֵן,
תִּתְּנוּ.

נָתַן מִתֵּן, מִתֵּן donum. do-
natio.

נָתַר decedit. defluxit. *fut.*
מִתֵּר *inf.* יִתְּרוֹן.

ס

סָבַל tulit. pertulit. susti-
nuit. *inf.* *Pe.* מְסַבֵּל

c. suff. מְסַבֵּלִיה *inf.*
Po. מְסַבֵּלָא.

סָבַע saturatus, exsatiatus

est *cc.* מֵן 3 *pl. f.*
יִסְבְּעוֹן.

סָבַר 1) portavit. tulit. su-
stulit. 2) exspectavit.
speravit. cogitavit. puta-
vit. *part.* סָבֵר *pl.* סָבֵרִין

sperans. cogitans. putans.
סָבַר, סָבֵרָא accepta-
tio. spes. exspectatio.

סָבַר אֶפְרַיִם personae re-
spectus. favor. gratia *i.*
q. hebr. מִשְׁאָא פְּנִים.

סָבַר multiplicatus est, *imp.*
pl. יִסְבֵּי *fut.* סָבֵר *Aph.*
multiplicavit. *inf.* אֶסְבֵּרֵה.

אֶסְבֵּי 1. *p. fut.* אֶסְבֵּי
סָבֵר *pl.* סָבֵרִין mul-
tus. copiosus.

סָבַר סִיגוּף afflictio. *pl.*
c. suff. סִיגוּפִיךְ.

סָבַר *Pe. et Pa.* סָבַר or-
dinavit. disposuit. *part.*
Pe. pass. סָבֵר.

סִדְרָא, סִדְרָא, סִדְרָא
ordo.

סִיחָרָא, סִיחָרָא luna.

סוּסִיָּא pl. emph. סוּסִיָּא
equus.

סוּפָא, סוּפָא finis.

סִיפִי, סִיפִין pl. סִיפָא
idem.

סִטְרָא, סִטְרָא latus. ora.
extremitas. T. Hieros.

מִתְרִין סִטְרָה 3, 24.
מִתְרִין סִטְרָה pro
a duobus lateribus suis.

סִימָא, סִימָא argentum.
pecunia. thesaurus.

סָבָא Pe. et Ithpè. specta-
vit. speculatus est. ex-
spectavit.

אֶסְתַּבֵּל Pe. et Ithpa. סָבָל
intuitus est. consideravit.
intellexit. inf. Ithpa.
אֶסְתַּבֵּלוּת, אֶסְתַּבֵּלָא.

סִכְלָא, סִכְלָא, סִכְלָא
insipiens.

סוּבְלָתָנָא, סוּבְלָתָנָא
intelligens. prudens.

סָלַק ascendit. 3 p. s. f. pr.

סָלִיק part. סָלִיקָה Pa.

סָלִיק idem. s. ascendere
fecit.

סַמְאֵל Nom. propr. angeli
maligni, angeli mortis.
Sammael.

סָמִיד s. סָמִיד emph.

סִמְכָא sustentaculum.
adminiculum.

סוּמְכָא, סוּמְכָא crassi-
tudo. latitudo.

סִימָן pl. סִימָנִין signum.
סוּמְכָא, סוּמְכָא rufus. ru-
bicundus.

סָנִי, סָנִי odit. odio ha-
buit. part. סָנִי pl. סָנִין.

סָנִין.

סֶעֶד סֶעֶדָא *auxilium.*
sustentaculum. pl. c. suff.

סֶעֶדִּיכוֹן.

סֶעֶדָא prandium. cibus.

סֶעֶר *Pe. et Aph. visita-*
vit. animadvertit.

אֶסְתַּרְהֵב *et Ithpa.* אֶסְתַּרְהֵב
festinavit. properavit.
part. pl. מִסְתַּרְהֵבִין.

סֶרְקָא *s.* סֶרְקָא *inanitas.*
sterilitas.

סְרִיקוּתָא, סְרִיקוּת
vanitas. inanitas.

ע

עֵנָא, עֵן, עֵאן *pecus. (oves*
et caprae), ovis, oves.

עֵבֵר *fecit. 2 p. s. pr.*

עֵבֵרִית *1 p. fut.*

הַעֵבְרוֹן, אֵעֵבֵר

נֵעֵבֵר *inf.*

מֵעֵבֵר, מֵעֵבֵר *part.*

עֵבֵר *pass.* עֵבֵר, עֵבֵר

עֵבֵרָא, עֵבֵר *servus.*

עֵבֵרָא *cstr.* עֵבֵרָא
factum. opus.

עֵבֵרָא, עֵבֵר *idem.*

עֵבֵר *transgressus est. mi-*
gravit legem. Aph. idem.

אֵעֵבֵרִית *1 p. s. pr.*

עֵבֵרָא *transitus. locustans*
flumen. ד. *trans.*

עֵבֵרָא *pl.* עֵבֵרָא *1) inter-*
calatio. 2) conceptus.

עֵבֵרָא, עֵבֵרָא, עֵבֵרָא *pl. emph.*
עֵבֵרָא *vitulus.*

עַד לְעֵלְמִין *usque ad.*
in aeternum. ד. עַד *do-*
nec. עַד לָא nondum.
antequam.

עֵבֵרָא, עֵבֵרָא *Pa. concepit.*
gravida facta est. 3 p. s.

עֵבֵרָא *Aph. idem*

אֵעֵבֵרִית *3 p. s. f. pr.*

עֵבֵרִין *pl.* עֵבֵרִין, עֵבֵרִין

conceptus. *c. suff.* 2 *p. f.*

עִדְוִיִּיךָ, עִדְוִיִּבִי.

עֶדֶן *Nom. propr.* Eden.

עֶדֶן עֶדְנָא *tempus.*

עוֹד *adhuc. amplius. rursus.*

עוֹל עִלְתָּא, עִלָּא, עוֹל

iniquitas. perversitas.

עוֹף עוֹפָא *avis. volueris.*

עוֹק עֶקְתָּא, עֶקָא *angu-*
stia. tribulatio.

עוֹר עוֹרָר *Pol. excitavit.*

suscitavit. Ithpe. pass.

בְּאַתְּעֵרוֹתָהוֹן *inf. c. suff.*

quum excitati fuerint.

עֵל עֵילוֹי *v. s. v.*

עֵינִין, עֵינָא *pl.*

עֵינִי *estr.* oculus.

c. suff. עֵינֵי oculi mei.

עֵין *Pa.* oculis inspexit.

attentus, intentus est.

cc. ב.

עֵל עֵילוֹי, עֵילוֹי *super.*

supra. contra. מֵעַל su-

per. a. עֵל דִּי, עֵל דִּי

propterea, quod. עֵל דִּלְאָ

propterea, quod non. c.

suff. עֵלְנָא, עֵלְוִי

עֵלִיכוֹן.

עֵלְוִי, עֵלְוִי, לְעֵיל, עֵיל

super. superne. מֵן לְעֵלְא

de- מֵעֵלְוִי, מֵלְעֵילְא

super. superne.

עֵלְעָא, עֵלְעָא *excelsus.*

supremus. summus. pl.

עֵלְאִי.

עֵלְיִי *st. cstr. pl.*

folia. vox hebr.

עֵל עֵלְלִי *ingressus est.*

introivit. cc. ל. 3p. pl. pr.

עֵלְוִי, יֵעוֹל *fut.*

עֵלְוִי.

מֵעֵלְנָא *introitus.*

עֵלְעוֹלְא, עֵלְעוֹלְא

tem- עֵלְעוֹלְא *pestas. procella. (forma*

Palp.)

עוֹלְא, עוֹלְא *et hebr.*

עֶלְמָא, עֶלְמָא saeculum. aeternitas. mundus.
 לְעֶלְמָא in aeternum.
 עֶלְמָא, עֶלְמָא, עֶלְמָא puer. puerulus. adolescens.
 עֶלְמָא, עֶלְמָא, עֶלְמָא עלע
 עֶלְמָא costa. c. suff.
 עֶלְמָא עלעוהי
 עֶמְלָא, (עֶמְלָא hebr.), עֶמְלָא
 labor. molestia.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא pl. cstr.
 עֶמְלָא emph. עֶמְלָא po-
 pulus. c. suff. עֶמְלָא.
 עֶמְלָא cum. c. suff. עֶמְלָא.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא
 עֶמְלָא profundus.
 עֶמְלָא jam. nunc.
 עֶמְלָא respondit. loqui coe-
 pit. fut. עֶמְלָא hebr.
 part. עֶמְלָא respondens.
 עֶמְלָא, cstr. עֶמְלָא emph. עֶמְלָא
 nubes.

עֶמְלָא, עֶמְלָא herba. i. q.
 עֶמְלָא.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא pl.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא opera.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא res. negotium
 עֶמְלָא propter. causa.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא pulvis. terra.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא
 עֶמְלָא calx. calcaneum.
 עֶמְלָא finis. extremitas.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא
 עֶמְלָא nudus.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא nudatus, de-
 nudatus est.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא astutus. cal-
 lidus.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא astutia. calli-
 ditas.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא herba te-
 nera semen producons.
 עֶמְלָא herba.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא, עֶמְלָא

עֶשְׂרֵתִּי *s. de-*
cem.

עֶשְׂרִין viginti.

עֵתֶד *Ithpa.* אֵתְעֵתֶד *ste-*
tit. paratus est. ventu-
rus, futurus est.

עֵתִיד, עֵתִיד paratus.
futurus.

עוֹתָרָא, עֲתָרָא, עוֹתָר
divitiae. opes. facultates.

פ

פָּתִי *vide s. v.* פָּאֲתִי.

פּוֹמָא os, oris. *c.*

suff. פּוֹמִיָּה, פּוֹמָךְ.

מִמֶּנּוּ עַל- *Onk. 4, 21.*

פּוֹם-גַּבְלָא *praefecti ori-*
nablii. *i. e. praefecti na-*

blio. sed videtur legen-

dum מִמֶּנּוּ pulsans. ca-

nens *pro* מִמֶּנּוּ.

פּוֹשׁ *crevit. auctus,*
multiplicatus est.

פִּישׁוֹן *Nom. propr. fluvii.*

Chrest. cha'd.

פִּחָר, פִּחָר *figulus.*

פִּטִּים *pinguis. saginatus.*

פִּיא *Pa. placavit. quietum*

reddidit. Ithpa. placatus,

contentus fuit. acquievit.

פִּלְאָה, פִּלְאָה *interpre-*
tatio. sententia allego-
rica.

פִּלַּח *serviit. laboravit. co-*

luit. 3 p. pl. pr. פִּלְחוּ,

inf. part. מִפִּלַּח פִּלְחוּ.

laborans in terra. פִּלַּח

cc. 3 s. c. accus. פִּלְחִי

cultores idolo-
rum. טַעֲוֹתָא

servi-
tus. cultus. פּוֹלְחָא, פּוֹלְחִין

adspexit. פִּנָּה, פִּנָּה

vertit se. Ithpe. fut.

convertimini. תִּתְפַּנּוּ

voc. gr. παν-
δοξουργία, פּוֹנְדִּקִּיָּה

mulier taber-
naria. caupona. hospita.

פִּנֵּק oblectavit. *Ithpa.* oblectavit se.

פָּסַק abscidit. cessavit. destitit. *cca.*

פָּקִיד, פָּקֵד (פָּקֵד) *Pa.* imperavit. praecepit. iussit. *cc.* על *Pseudojon.* 3, 22. דְּפִקִּידָתָא *pro* דְּפִקִּידָתִיהּ.

פִּקִּידָא *pl. emph.*

פִּקִּידָא *mandatum.* praeceptum.

פִּרְיָ *pl. et hebr. pl.* פִּרְיָ *pl.* פִּרְיָ

פִּרְיָ *pro* פִּרְיָ *fructus.*

פִּרְזָא, פִּרְזָא *ferrum.*

פִּרַּח *volavit. part.* פִּרַּח.

פִּרְחָא, פִּרְחָא *vola-*
tile, volucris.

פִּרַּם extendit. expandit.

פִּרְיָ *part. pass. f.*

פִּרְיָ.

פִּרַּע solvit. rependit. *Ithpe.* ultus est. vindicavit. *cc.*

יִתְפָּרַע *inf.* מִתְפָּרַע, יִתְפָּרַע, מִתְפָּרַע.

פִּוּרְעָנוּתָא, פִּוּרְעָנוּתָא *ultio. vin-*
dicta. poena.

כְּפִרְיָ, כְּפִרְיָ *celeriter.* cito.

פִּרַּק eripuit. redemit. liberavit. אֶפְרָקָנוּן *fut.* *c. suff. — Ithpe. s. Ithpa. pass.* יִתְפָּרַקוּן, יִתְפָּרַקוּן *fut.*

פִּרַּשׁ *Pe.* separavit. distinct. discrimen fecit. *Ithpe.* מִתְפָּרַשׁ *dividens se.* אֶפְרִישׁ *separatus. Aph.* אֶפְרִישׁ *i. q. Pe. part.* מִפְרִישׁ, מִפְרִישׁ *inf.* מִפְרִישׁ, אֶפְרִישׁ *Ittaph. fut.* יִתְאֶפְרַשׁ *fut.* discrimen fiat. (*falso* יִתְאֶפְרַשׁ).

פָּרָשׁ *pl.* פָּרָשִׁין *eques.*
פָּרָת *Nom. propr. fluvii.*
Euphrates.

פָּשָׂא *i. q.* פּוֹשׁ. *Aph.*
idem. sed Ps. jon. 1, 22.
יִפְשִׁי *fortasse pro* יִפְשִׁי
aut יִפּוֹשׁ *positum.*

פָּשַׁט *extendit.*

אִי־פֶשֶׁר, אֶפְשֶׁר *possibile*
est. fieri potest. לִי־ת
אֶפְשֶׁר *non est possi-*
bile.

פָּתִי, פָּתִי *latum. spa-*
tiosum. Job. 3, 10. פָּתִי
רָלְתִי *latum portarum*
mearum. (sive ut pl. vocis
פָּתִי *angulus. latus.*
latera portarum m.) alii
legunt רָלְתִי *rupturae maxillarum me-*
arum. cf. Levyl. ch. s. h. v.

פָּתִי, פָּתִי *verbum.*
res. opus.

פָּתַח *aperuit. 3 p. s. f. pr.*
פָּתַח, פָּתַח, פָּתַח
Ithpe. et Ithpa. pass.
יִפְתָּח *fut. apertae*
erunt. inf. אֶפְתָּח.
פָּתַח *miscuit. Ps. jon. 2, 7.*
פָּתַח *pro* פָּתַח
„miscuit eum“.

צ

צָבָה *voluit, acquievit.* צָבָה
acquieverunt.

צָבָה *parum. parumper.*
paulisper.

צָבָה *pl.* צָבָה *et*
צָבָה *estr.* צָבָה
emph. צָבָה *digitus.*

צָבָה *vastatus, desolatus*
est. part. צָבָה, צָבָה *s.*
צָבָה *desolatus.*

צָבָה (צָבָה) *pl.*
צָבָה *vastitas. desolatio.*
solitudo.

צַדִּיק justus. pius.

צִדְקָה justitia.

מִצְוָה, מִצְוֹת, מִצְוָה
praeceptum.

צִוָּר collum. *c. suff.*

צִוְרָה.

מְצוּדָה, מְצוּדָה rete
venatorium.

צִוָּה clamavit. vocavit. *part.*

pl. צִוְּחִין clamantes.

אָצִית *Pe. et Aph.* צֵת. צוֹת,

אָצִית audivit. attendit.

advertit. *cc. l. 2 pl. f. imp.*

Aph. אָצִיתָּ *s.* אָצִיתָּ

אָצִיתָּ *pro* אָצִיתָּ *s.*

attendite *f.*

מִצְחֹת *forma inf.*

auditus. auscultatio. at-
tentio.

אֶצְטָלִי *pl.* אֶצְטָלִי

אֶצְטָלִין stola. *v. s. l.* א.

צָלִי, צָלִי *Pa.* צָלִי.

precatus est. invocavit.

pl. imp. inf. צָלָה

צָלִיל profundus.
limpidus.

צִלְמָה, צִלְמָה imago.

צִמָּה pullulavit. germina-

vit. *Aph.* אֶצְמָה ger-
minare fecit.

אֶצְנַע *Aph.* צָנַע collo-

cavit. posuit.

צָעַר dolor. affli-

ctio. *c. suff.* צָעַרְיָךְ

dolores tui. *f.*

אֶצְמַע *Ithpa.* dolore,

moerore affectus est.

צָפָרָה, צָפָרָה tempus ma-

tutinum. aurora.

צָרוּךְ commoditas. utilitas.

ק

קָבַל clamavit. conquestus

est. *part. pl.* קָבִלִין.

קָבַל *Pa. accepit. suscepit. recepit. obedivit. 2p. s. m. pr.* קִבְּלָתָּא, קִבְּלִיתָ (*pro* קִבְּלִיתָ *imp.* קִבְּלוּ *f.* קִבְּלִיתָ) *pro* קִבְּלוּ *inf.* אֶת־קָבַל *Ithpa.* מִקָּבָלָא accipitur.

בְּקִבְּלִי, קִבְּלִי coram. c. בְּקִבְּלִיָּה *suff.* coram eo. בְּקִבְּלִיָּה quasi coram eo. קִבְּלָא, קִבְּלָא, קִבְּלָא te-nebrae. caligo.

קִבְּוֹרָא, קִבְּוֹרָא sepul-tura. sepulchrum.

קִיבְּתָא *s. potius* קִיבְּתָא tectum concameratum. fornix. tabernaculum. *aliud sign.* cupa. ur-ceus. fossa.

מִן קִדְּמִי ante. coram. קִדְּמִי ante. a, ab. *c. suff.* קִדְּמִי coram

me. קִדְּמִי coram ipso. מִן קִדְּמִיבֹוֹן coram vo-bis. prae vobis. propter vos. קִדְּמִי עַד לָא an-tequam. קִדְּמִי *i. q.* קִדְּמִי *i. q.* קִדְּמִי coram te.

קִדְּמִין *pl. vocis* קִדְּמִין, קִדְּמִין praecedentes. me-liores. praeferendi.

קִדְּמִין, קִדְּמִין, קִדְּמִין, קִדְּמִין *pl.* קִדְּמִין oriens. principium. מִן לְקִדְּמִין, מִלְּקִדְּמִין ab orientali parte. a prin-cipio. antiquitus.

קִדְּמִי (*T. Hieros.* 1, 5. קִדְּמִי) primus.

אֶקִדְּמִי *Pa. et Aph.* אֶקִדְּמִי praevenit. praecessit. maturavit.

קִדְּשִׁי, קִדְּשִׁי *Pa. et Aph.* אֶקִדְּשִׁי sanctificavit. con-

secreavit. *inf.* מִקְדָּשָׁא ,
מִקְדָּשָׁא.

מִקְדָּשָׁא , מִקְדָּשׁ san-
ctuarium. sanctus.

קול et *hebr.* קול vox.
sonus.

קם surrexit. *contra*
al. cc. ב. *fut.* נִיקוּם

inf. נִיקוּם s. נִקוּם *pro*

מִיקוּם , מִקָּם , מִקָּם

מִיקוּם *part. pl.* קִימִין *pro*

Aph. קִימִין stabilivit. ser-

vavit. juravit. 3 *p. pl. pr.*

קִימִין *imp.* קִימִין *part. pl.*

קִימִין .

קִימִין statutum.

foedus. pactum.

קִימִין קִימִין sta-

bilis. firmus. verus.

קִימִין i. q. קִימִין v. s. v.

קִימִין i. q. קִימִין

ibidem.

קִינָא *hebr.* lamenta-
tio. *pl.* קִינִין .

תְּקוּפָא *pl. hebr.* קוּף
circuitus. con-
versio solis.

קִישָׁתָא קִישָׁתָא arcus.

קִטֵּל interfecit. occidit.

praet. c. suff. קִטֵּל *fut.*

תְּקִטֵּל *Pa.*

קִטֵּל *idem. praet. c. suff.*

קִטֵּל *Ithpe. pass. 1 p.*

קִטֵּל *pl. fut. pro*

נִתְקִטֵּל .

קִטֵּל occisio. caedes.

mors.

קִטֵּל occisio.

קִירִים , קִירִים *voc. gr.*

κύριος. dominus.

קִלָּם *Pa.* laudavit. cele-

bravit. *inf.* מִקְלָסָא .

קִמִּיר קִמִּיר cingulum.

קִנִּי , קִנִּי , קִנָּא acquisi-

vit. comparavit sibi. 1 *p.*

s. pr. קָנִיתִי *et hebr.*
 יִקְנֶה *fut. hebr.* קָנִיתִי
 קָצַץ cecidit. truncavit. am-
 putavit.
 קָרָא vocavit. appellavit. 1
p. s. pr. קָרִית *pro* קָרִית *fut.*
imp. קָרִי , קָרָא
 נִקְרִין 3 *pl. fem.* יִקְרִי
 vocabunt. *c. suff.* נִקְרוּנִי
 vocabunt me. *part.* קָרִי
inf. מִיקְרִי , מִקְרִי *Ithpe.*
pass. אֶתְקָרִי .
 קָרַב accessit. appropin-
 quavit. *cc.* לֹוֹת *s.* בָּ .
 קָרַב , קָרָב bellum.
 עָבְדֵי קָרָב facientes
 bellum. milites.
 קִירְבֹן , קָרְבֹן , קִירְבֹן
 קִירְבָנָא oblatio. sacri-
 ficium.
 קִוְרְטוֹר , קִוְרְטוֹר thesau-
 rus. domus
 עַל . obtextit. obduxit. *cc.* קָרַם

קָרִיצָא , קָרִיצָא , קָרִיץ
 matutinum tempus. au-
 rora. *i. q. hebr.* שָׁחַר .
 קָרָתָא oppidum. urbs.
 קוֹשְׁטָא , קֶשׁוּט veritas.
 בְּקוֹשְׁטָא in veritate.
 vere.
 קֶשֶׁשׁ , קֶשֶׁשׁ senex. de-
 crepitus.
 קוֹשׁ *v. s. v.* בְּשָׁפָא .
 ר
 רִישׁוֹן *pl.* רִישׁ , רֵאשׁ
 caput. princeps. princi-
 pium. initium.
 רֵאשִׁית *hebr.* initium.
 רָבִי , רָבָה , רָבָא magnus
 factus est. crevit. *Pa.*
 רָבִי , רָבִי crescere fecit.
 produxit. eduxit. educa-
 vit. exaltavit. *Ithpa. pass.*
 יִתְרַבֹּון *pl. fut.* magni-
 ficabuntur. ad magnifi-
 cam dignitatem extol-
 lentur.

רַב־רִבִּין *pl.* רָבָא רַב־רַבב
 רַב־רִבִּיא *magnus. do-*
minus. princeps. magi-
ster. c. suff. רַבְהוֹן *T.*
Ps. jon. 4, 20. רַב בְּהוֹן
pro רַבְהוֹן.

רַבַּע *v. s. v.* אַרְבַּסר
 רַבַּע *cubavit. jacuit. part.*
 רַבִּיעַ.

אַרְבַּעָא *fem.* אַרְבַּע
 אַרְבַּעָה *masc. st.*
 אַרְבַּעַת *quatuor.*

אַרְבַּעִין *quadraginta.*

אַרְבַּסַּר *ex* אַרְבַּסר
 אַרְבַּע *et* עַסַּר *quatuor-*
decim.

רַבִּיעָא, רַבִּיעָא, רַבִּיעָא
emph. רַבִּיעָאָה *quartus.*

רַב־רִבִּין, רַב־רִבִּיא *domini.*
v. s. v. רַבב.

רַבַּע *Pe. expetivit. deside-*

ravit. 3 *pl. pr.* רַב־רִבִּין *ex-*
petunt sibi. Pa. idem.
part. pass. מַרְבַּג *desi-*
derabilis.

רַב־רִבִּין *commotus, iratus est.*
fut. יִרְבִּין.

רוֹנָא, רוֹנָא *commotio.*
 רֹנָה *ira. indignatio. c. suff.*

רוֹנָה.

רַגְלָא, רַגְלָא, רַגְלָא, רַגְלָא
pes. c. suff. רַגְלָךְ *pe-*
des tui. רַגְלִיהוֹן.

רַגִּישׁ, רַגִּישׁ *Pe. et Ithpe.*
 אַתְרַגִּישׁ *tumultuatus est.*

מַתְרַגִּישׁ *part. pl.*

רַדִּי, רַדִּי *castigavit. eru-*
divit.

מַרְדּוּתָא *castigatio. eru-*
ditio.

רַדִּי *persequutus, sequu-*
tns est. pl. pr. רַדִּי.

רַדּוּפּוּ *part.* רַדִּי.

רַדּוּפּוּ *s.* רַדּוּפּוּ *pl.*

emph. רַדְפֵּיָא persecu-
tor. *cc.* בָּתֵּר.

עֻרַחַט cucurrit. accurrit.
part. pl. fem. רֹחֵטִין.

סֵתֵר secretum. בָּרָן clam.
רוּחַ ventus. פְּלַגַּא plaga
mundi. שְׁרִיטָא anima.
c. suff. רוּחֵי.

רוּם altus fuit. extu-
lit se. *Aph.* אֲרִים ex-
altavit. elevavit. sustulit.
1 *p. s. pr.* אֲרִימִית.

רוּמָא altitudo.
מְרוּמָא altum. excel-
sum. altitudo.

רַחַם misertus est.
amavit. *part. pl.* רַחֲמִין
amantes. diligentes. *part.*
pass. רַחִים amatus. *Pa.*
idem. fut. אֲרַחַם *inf.*
רַחֲמָא.

רַחֲמָא amor. (*Job.* 3,

11. מִן רַחֲמָא *i. q. hebr.*
מִרְחָם ex utero?)

רַחֲמִין רַחֲמִין miseri-
cordia. בְּרַחֲמִין per mi-
sericordiam. quaeso.

רַחֲשׁ repsit. re-
pere fecit. produxit. 3 *pl.*
f. pr. רִיחֲשָׁא repunt.
se movent. *fut. pl.*
רַחֲשׁ *part.* יִרְחֲשׁוּן
רַחֲשָׁא רַחֲשָׁא רַחֲשִׁי
רַחֲשָׁא repens. se mo-
vens. *Aph.* produxit. *pl.*
pr. אֲרַחֲשִׁין.

רַחֲשׁ רַחֲשִׁי רַחֲשָׁא
רִיחֲשִׁי *pl. cstr.* רִיחֲשָׁא
reptile. vermis.

רִיקָא רִיקָנִיָּא vacuus.
inanis.

רִישׁ *v. s. v.* רִישׁ.

רַבּוּבָא *pl.* רַבּוּבִין genu.

רַמִּי רַמִּי *Pe. et Aph.*
רַמָּא

M

אַרְמִי jecit.
 conjecit. projecit. misit.
 רֶמֶשׂ vesper.
 vespera.
 רָנַן cantavit. decantavit.
 meditatus est. Pa. רָנַן
 idem. part. pl. מְרַנֵּן.
 רָנְנָא cantus. exsultatio.
 רָעָא pavit.
 part. רָעִי pascens. pa-
 stor.
 רָעָא voluit. optavit.
 Ithpe. idem. 3 p. pl. pr.
 אֶתְרָעִי pro אֶתְרָעוּ
 רָעוּ voluntas.
 benevolentia.
 רָעוּא voluntas. bene-
 volentia. oblectatio.
 תְּרָעִיתָא cogitatio. con-
 silium. solertia.
 רְקִיעָא expansum. fir-
 mamentum coelorum.
 רְשׁוּ facultas. po-
 testas.

signavit. signum fecit.
 רָשִׁיעַ impius. improbus.
 רָשְׁעוּת impietas. im-
 probitas.

ש

אֶשְׁתָּאֵר et Ithpe. שָׂאֵר
 Ithpa. אֶשְׁתָּאֵר relictus
 est. reliquus fuit. re-
 mansit.
 שְׂאָר reliquum. residuum.
 שָׁב pro שָׁבַע vide sub
 hac voce.
 שִׁבַּח Pa. laudavit. Ithpa.
 מְשִׁבַּחָא pass. part. f.
 laudata. celebrata. lau-
 dans se. jactans se.
 שְׁבִילִין pl. שְׁבִילָא שְׁבִיל
 שְׁבִילִי via. semita. c.
 שְׁבִילִיחֻן suff.
 שְׁבַע fem., שְׁבַעָא
 שׁוּבָעָא, שְׁבַעָה, שְׁבַעָא
 masc., septem.

שִׁבְעִין, שִׁבְעִין septua-
ginta.

שִׁבְעָה septimus.

שִׁבְעָה, שִׁבְעָה septimana. hebdomas.

שָׁבַק deseruit. reliquit.
permisit. condonavit. cc.

לְ. fut. יִשְׁבֹּק inf.

שָׁבַק part. pl. מִשְׁבָּק

Ithpe. pass. fut. יִשְׁתָּבֵק

remittetur. condonabitur.

שָׁבַר, שָׁבַר fatuus. sim-
plex.

שִׁבְרוּתָא simplicitas. fa-
tuitas.

שָׁדַךְ, שָׁדַךְ quievit. re-
quievit. 1 p. s. pr. שָׁדַכְתָּ

1 p. s. fut. אֶשְׁדֹּךְ.

שָׁדַל Pa. persuasit. allexit.

3 p. pl. fut. נִשְׁדָּלוּ.

שָׁוָא aequus, aequalis fuit.

part. שָׁוִי s. שָׁוִי pl.

שָׁוִי pro שָׁוִי aequa-

lis. similis. par. Pa. שָׁוִי,

שָׁוִי posuit. 1 p. s. fut.

אֶשְׁוִי, אֶשְׁוִי.

שָׁטַח contempsit. spre-
vit. part. pl. שָׁטִיחַ.

שֵׁם nomen. v. s. v. שָׁם.

שֹׁקַע, שֹׁקַע vicus. platea.
forum.

שֹׁרַא, שֹׁרַא murus.

שָׁחִים niger.

שָׁטִים Nom. propr. vallis.
Sittim.

שָׁטָרָא, שָׁטָרָא dominium.
praefectura.

שָׁוִל sepulchrum. orcus.
Scheol.

שָׁוִב, שָׁוִב Schaph. eri-
puit. liberavit.

שָׁוִי Schaph. v. יָצָא 1)
absolvit. perfecit. finivit.

2) perdidit. consumsit.

Ithp. pass.

שָׁוִי? in Polygl. Lond.

versum „caligine ejus.“
in B. R. בִּירְקִיָּה
eodem modo transla-
tum; legendum fortasse
 נִשְׁחֹרְיָה „nigredo ejus“
s. potius שְׁחֹרְיָה „au-
 rora ejus“ *pro „mane,*
tempus matutinum ejus“
sc. lucem expectet.
sed cf. Levy Lex. ch. s.
h. v.

נִשְׁתָּ v. s. v. שִׁיתִּין, נִשִּׁית
 נִשְׁכָּב jacuit. cubuit.
 dormivit. 1. p. s. pr.
 שְׁכִיבִית.

מִשְׁכָּבָא cubile.
 cubiculum.

יִשְׁכְּחוּן pl. יִשְׁכַּח fut.
 יִשְׁכַּחוּגִיָּה c. suff. f.

תִּשְׁכַּחנִּי invenit. repe-
 rit. assequutus est. Aph.

אִשְׁכַּח idem. Ithpe.
 pass.

כָּלֵל Schaph. v. שְׁכָּלֵל

perfecit. cousummavit.
 absolvit. finivit. Isch-
 taph. pass.

שָׁבֵל Aph. אֲשָׁבֵל intelli-
 gentiam habuit. intelle-
 xit. imp. pl. אֲשָׁבִילוּ.
 שׁוֹכֵלָא intellectus.

שְׁכִנָּא, שְׁכִנְתָּא habi-
 tatio. gloria s. majestas
 divina.

מִשְׁכְּנִין pl. מִשְׁכֵּן ha-
 bitaculum. tentorium.

שָׁלָא 1) tranquillus, quie-
 tus fuit. quievit. 1 p. s.
 pr. שְׁלִיאָו 3 pl. שְׁלִיִּית
 2) Pe. et Aph. oblitus
 est. pl. pr. אֲשָׁלִיאָו.

שְׁלִיאָ vastitas. vasta et
 subita perniciēs.

שְׁלָהִי Schaph. v. לָהֵא
 Ischt. fatigatus est. las-
 sus, fessus fuit.

שְׁלָח Pe. et Pa. שָׁלַח mi-
 sit. Aph. exuit. Ith. pass.

דָּאֵשְׁתָּלְחוּ *quâ exuti erant.*

שָׁלַט *dominatus est. cc. ב.*

imp. שְׁלוּטוּ, שְׁלִטוּ fut.

inf. יִשְׁלַט.

שָׁלִיט *s. שליט* *dominator.*

שְׁלִטוֹנָא *pl. שליטון*

idem.

שָׁלַל *Palp. v. mi-*
sit. transmisit. demisit
deorsum. 3 p. s. f. pr .c.

suff. שְׁלַחֲנוֹן.

שְׁלִשְׁלָתָא *catena. pl.*

emph. שְׁלִשְׁלוֹתָא c. suff.

שְׁלִשְׁלוֹתֵיהוֹן *(hebr.*
שְׁרִשְׁרָה).

שָׁלַם 1) *absolvit.*
perfecit. 2) perfectus,
consummatus est. pl.

pr. s. part. pass. c. affirm.

praet. שְׁלִימוּ.

שָׁמָא *pl. שוּם s. שם*

שְׁמָהּ *nomen. c. suff.*

שְׁמָהּ, שְׁמָהּ, שְׁמָהּ.

שְׁמַיָא *estr. שְׁמַיָא*
coelum. coeli.

שְׁמַנִּין *pingues.*

שָׁמַע *audivit. obtempera-*
vit. 1 p. s. pr. שְׁמַעִית,

שְׁמַעוּ. 3 pl. שְׁמַעִית

1 pl. שְׁמַעְנָא imp.

שְׁמַעַן f. pl. שְׁמַע

שְׁמַעַן fut. שְׁמַעְנָא

part. שְׁמַע audiens.
obediens.

שְׁמָשׁ *sol. pl.*

emph. שְׁמָשְׁתָא T. Pseu-

dojon. 2,2. בֵּינֵי שְׁמָשְׁתָא

inter soles. i. e. inter

vesperae lucem duplicem

i. q. hebr. בֵּין הָעֶרְבִים.

שְׁמַשׁ *Pa. ministravit. inf.*

מְשַׁמֵּשׁ part. pl.

מְשַׁמְשִׁין ministrantes.

שָׁנָא mutatus est.

Pa. mutavit. 2 p. pl. pr.

שְׁנִיתוֹן.

שָׁנָא, שְׁנָת, שָׁנָא *pl.*

שָׁנָא, שָׁנָא *annus.*

שִׁנְתָּא, שְׁנָתָא, שָׁנָא

somnus. v. s. v. ישן.

שָׁנָא, שָׁנָא, שָׁנָא *acies.*

acumen.

שָׁנָא *part. pass. acutus.*

שְׁנָקָא, שְׁנָקָא, שְׁנָקָא

angustia suffocans.

שָׁנָא. *Ithpa. יִשְׁנָא.*

שָׁנָא *narravit. enar-*

ravit. enumeravit. T.

Pseudojon. 1, 16.

שָׁנָא *3 p. s. f. pr.*

שָׁנָא, שָׁנָא, שָׁנָא

hora. בִּי הִיא.

hâc ipsâ horâ.

שָׁנָא *pro*

hâc horâ. nunc. עַד

hucusque.

שָׁנָא, שָׁנָא *con-*

culcatio. conservatio. T.

Hieros. 3, 15. שָׁנָא.

pro שָׁנָא.

שָׁפָא *fudit. effudit. inf.*

מִשְׁפָּא.

שָׁפָא *pulchritudo.*

שָׁפָא *aurora. stella*

aurorae. Lucifer.

שָׁקָא *Aph. אֶשְׁקִי potum*

praebuit. adaquavit. irri-

gavit. part. מִשְׁקִי inf.

אֶשְׁקָא.

שָׁקָא *platea. vicus.*

שָׁרָא 1) solvit. 2) remisit.

condonavit. Ithpe. pass.

fut. יִשְׁתָּרִי. 3) habita-

vit. quievit. fut. 3 p. s.

נִשְׁתָּרִי, 3 p. f.

תִּשְׁתָּרִי Aph. habitare fe-

cit. אֶשְׁתָּרִי c. suff. Onk. 2, 15.

אֶשְׁתָּרִי. 4) *Pa. נִשְׁתָּרִי.*

יִשְׁרִי inceptit. 3 p. pl. pr.

יִשְׂרִיאָו.

יִשְׂרִיאתָ initium. principium.

יִשְׂרִיכָתָא, יִשְׂרִיכָתָא nidus.

יִשְׂתָּ, יִשְׂתָּ sex.

יִשְׂתִּין, יִשְׂתִּין sexaginta.

יִשְׂתִּיתָא, יִשְׂתִּיתָא.

יִשְׂתִּיתָא, יִשְׂתִּיתָא.

sextus.

ת

תִּיאֻבָּתָא, תִּיאֻבָּתָא.

תִּיאֻבָּתָא desiderium.

c. suff. תִּיאֻבָּתִיךָ desi-

derium tuum. fem.

תִּיֻמָּא, תִּיֻמָּא ge-

minus. gemellus. Pseu-

dojon. 4, 2. ית תִּיֻמָּתִיהָ.

geminas ejus.

תִּנְיָן, תִּנְיָן pl. תִּנְיָנָא.

ficus arbor et fructus.

תִּבֵּעַ quaesivit. requisivit.

fut. c. suff. יִתְבַּעֲנִיהָ.

תִּבֵּר fregit. confregit. fut.

אִתְבֵּר Ithpe. pass. 3 p.

pl. pr. אִתְבֵּרוּ fracti,

contriti sunt. Pa. תִּבֵּר.

i. q. Pe. fut. c. suff.

תִּתְבַּרְנוּ.

תִּבְרָא, תִּבְרָא fractio.

contritio. interitus. c. suff.

תִּבְרָכוֹן et תִּבְרָכוֹן.

תִּרְיָא pl. תִּרְיָן emph.

et תִּרְיָא uber. mamma.

תִּרְיָא, תִּרְיָא vastus.

inanis. informis.

תִּהוּמָא, תִּהוּמָא (a verbo

הוּם) abyssus.

תִּתְוָה, תִּתְוָה desiderium.

appetitus c. suff. תִּתְוִיהָ.

T. Pseudojon. 3, 16.

תִּתְוִיךָ pro תִּתְוִיךָ.

תִּתְוִיךָ rediit. reversus

est. avertit se. poeniten-

tiam egit. *fut.* יִרְחֹב.
 יְחוּבֹן, *Aph.* תְּחֹב.
 reddidit. אָתִיב.
 iterum. rursus. תְּחֹב.
 reditus. reversio. resipiscen-
 tia. poenitentia. תְּחֹבָא.
idem. תְּחֹבָא.
 bos. juveneus. תֹּר.
 sub. subter. תַּחַת.
 pro. loco. *c. suff. pl.*
 (*c. suff. s. Onk. 2, 21.*)
 de sub. sub. de. מִתַּחַת.
pl. תַּתָּא, תַּתָּאי, תַּתִּי.
 inferior. תַּתָּאי, תַּתָּאין.
pro תַּתָּאי *etc.*
 suspendit. *Ithpe.* תָּלָא.
pass. suspensus est. 3 *p.*
pl. pr. אֶתְלִיאוּ, אֶתְלִי.
fut. יִתְלִי.
 fem., masc. תָּלָא, תָּלָת.
tres. c. suff. תְּלִיחֹן.
 תְּלִיחֹן, תְּלִיחֹתִי.

תְּלִיחֹתִי, תְּלִיחֹתִי.
 tertius.
 triginta. תְּלִיחֹתִי.
 f. תְּלִיחֹתִי.
 decimus ter-
 tius. תְּלִיחֹתִי.
 ibi. illic. illuc. תָּמָן, תָּמָן.
 inde. מִתָּמָן.
 ubi. דִּי תָּמָן.
 octo. תְּמָנִי.
 תִּימּוּרָא, תִּימּוּרָא.
pl. תִּימּוּרִין (תְּמּוּרָא).
et תִּימּוּרִין *et* *et* תִּימּוּרִין.
 palpebra.
 v. s. v. תְּנָחָא.
pro תְּנִין, תְּנִין, תְּנִין.
emph. et f. תְּנִינָא.
 תְּנִינָא, תְּנִינָא.
 secundus. se-
 cunda. תְּנִינָא.
 q. v. תְּנִין *pro* תְּנִין.
 balaena. תְּנִין.
 cetus.

טָעָא, טָעִי *i. q.* טָעָא, תָּעִי
erravit. *Aph.* errare fecit.

אַתְקִין *Pa. et Aph.* תִּקֵּן
paravit. aptavit. disposuit.

תִּקְנִין *pl.* תִּקֵּין, תִּקֵּין
rectus. bonus bonum.

תִּקָּח 1) validus, potens
fuit. confirmatus est. *imp.*

תִּקְפוּ, תִּקְפוּ *pl.* 2)

תִּקִּיף, תִּקִּיף aegre tulit.
durum, molestum fuit.

תִּקִּיף durus. molestus.

תִּקְוָה, תִּקְוָה, תִּקְוָה

תִּקְוָה robur. potentia.
vehementia.

תִּקְוָה *v. s. v.* קוּה.

תִּרְיִן *m.*, תִּרְיִין *fem.*, duo,
duae. *c. suff.* תִּרְיִין

תִּרְיִיחוֹן nos ambo.

תִּרְיִיחוֹן ambo illi.

תִּרְיִיחַ, תִּרְיִיחַ *Pa.* ejecit. ex-

pulit. 2 *p. s. pr.* תִּרְכָּתָא

תִּרְכִּיָּה *c. suff.*

תִּרְנָגוֹל gallus gallinaceus.

תִּרַּע rupit. confregit. 1 *p.*

תִּרַּע, תִּרַּע *pl. fut.* 2 *pl. c.*

תִּרְעָנוֹן *suff.* franges,

conteres eos.

תִּרְעִין *pl.* תִּרְעָא, תִּרְעָא

תִּרְעִי porta. ostium.

תִּרְעִיָּה *v. s. v.* רַעָא.

תִּרְיִצוֹתָא, תִּרְיִצוֹת recti-
tudo. aequitas.

תִּתַּאי, תִּתַּאי *etc. v. s. v.*

תִּתְחוֹת.

C o r r i g e n d a.

In Grammatica: pag. 3. l. 15. l. syllabam. p. 7. l. 8. l. eorum. p. 11. l. 3. l. Conjugatio. it. l. 20. l. occurrunt. p. 15. l. 1. l. Ithpaal. ib. l. Ittaphal. ib. l. 14. l. אֶתְקַטְּלָא, p. 19. l. 9. l. Ithpe. p. 22. l. 6. l. קִטְּלוּכוֹן, p. 23. l. 9. earundem. p. 34. l. 9. l. הִצִּיעַ, p. 40. l. 4. l. אֶתְנַלִּית, p. 50. l. 15. l. participiales, p. 58. l. 2. l. Plur. p. 64. l. 19. l. תִּמְנִי s. תִּמְנִי. p. 77. l. 11. l. Flectitur.

Errores in Chrestomathia repertos in Glossario suis locis notavi:

In Glossario p. 46. col. 1. l. 4. add. אֶן, p. 47. col. 2. l. 1. l. dicens. p. 49. col. 1. l. ult. l. אֲשַׁנֵּינִי, p. 50. col. 2. l. 19. l. בִּהְנָא, p. 52. col. 1. l. 16. l. beryllus, p. 54. col. 1. l. ult. l. generatio, p. 58. col. 1. l. 4. l. 1,24., pag. 60. col. 1. l. 6. l. חֲבִימָא, p. 62. col. 2. l. 2. l. אִמְמָרִית, l. 3. l. אִמְמָרָא, l. 15. l. abs., p. 63. col. 1. 19. l. 3,18, col. 2. l. 18. l. Onk. 3,6. al. p. 66. col. 1. l. 12. l. בִּדְוֹן, בִּדְוֹן, p. 70. col. 2. l. 18. del. *Pseudojon.* 3,22, et l. 19. del. sui juris. p. 75. col. 1. l. 6. add. Sed hae formae omnes a rad. סִלַּק q. v. videntur esse derivandae. p. 79. col. 2. l. 6. l. עֲלִי. l. 10. l. עֲלָתָה. p. 86. col. 1. l. 4. l. locus sanctus. p. 96. col. 2. l. 18. del. תִּנְיָתָא.

[illegible]

Library Bureau Cat. no. 1137

PJ5213 .P480

Petermann, Jul. Henr. (Julius Hei
Brevis linguae chaldaicae :
grammatica, litteratura, chrest

39968026632185

